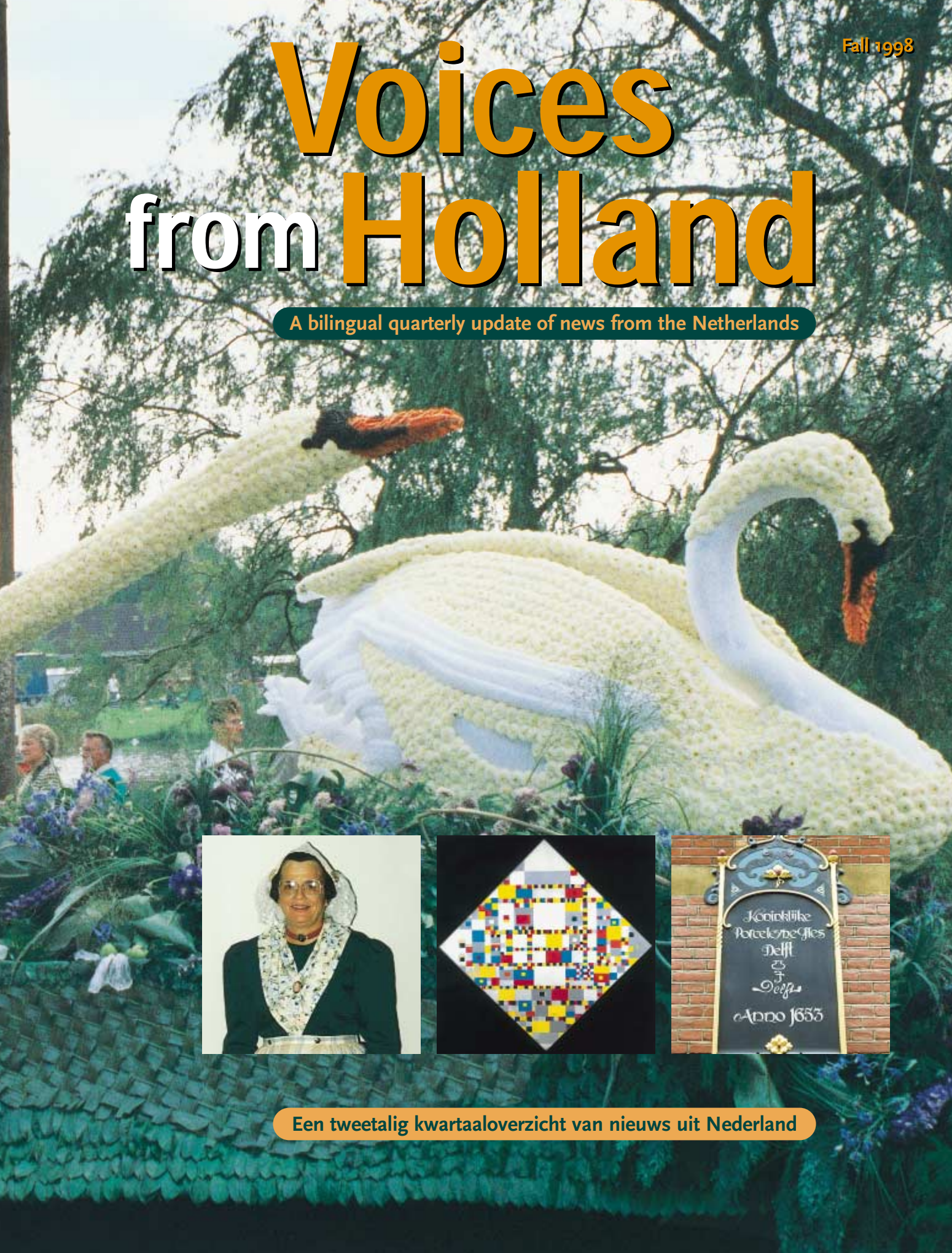

Voices from Holland

A bilingual quarterly update of news from the Netherlands

Een tweetalig kwartaaloverzicht van nieuws uit Nederland

Voices from Holland

Inhoud

4-5 redactioneel 6-9 Holland-overzee

Terry Dornbush kan geen vaarwel zeggen - Documentaire over Jane Aberson - Van Gogh-manie woedt in Washington

10-11 Oranjenieuws

Emily stijgt in Oranje-enquête - Meer geld koningin - Koninklijk gekleed: Wilhelmina 1880-1962 - Romance Alexander en Emily voorbij

12-13 geschiedenis & folklore

Molenkennis genoeg, geld veel te weinig - Fiets is uitgegroeid tot statussymbool

14-19 kunst & cultuur

Zonder tolk geen minister uit Nederland - Nederlands als EU taal gerehabiliteerd - Oudste Nederlandse zin even terug in Amsterdam - Dagboek Anne Frank mist vijf pagina's - Filmpjes Anne Frank verdwenen - Anne-Wil Blankers bejubeld als Wilhelmina - Kees Schilperoort stopt na 50 jaar - Diever is lust voor het oog - Hoorspel sterft langzame dood - Mondriaans Victory Boogie Woogie beeld van levensvreugde

20-23 politiek & maatschappij

Staatssecretaris wordt bijna onderminister - Tweede Kabinet-Kok is in balans - Steeds meer Indië monumenten - Nieuw kabinet naar de koningin - Antillianen emigreren massaal naar Nederland - Nederland krijgt niet meer, maar andere asielzoekers

24-27 jeugd & onderwijs

Leger lokt jongeren met zomerkamp - Zomerkampen helpen ouders vakantie door - Frans geliefd bij scholieren - De jeugd van tegenwoordig

28-29 wetenschap & onderzoek

Afname aantal huismussen - Universiteit doet onderzoek naar conflictoplossing in kerken - Langslaper niet 'luiser' dan ochtendmens - Kamer voelt wel voor andere titels

30-33 economie & financiën

Victorie aardgas begon in Coevorden - KLM is 'best geleide' luchtvaartmaatschappij - Goed halfjaar voor Porceleyne Fles - Explosie in Nederlandse overnames in buitenland - Schiphol in Noordzee lijkt de beste optie - Het bosje bloemen verliest terrein

34-36 landbouw & platteland

Aardappelteelt rukt verder op - Graan keert langzaam terug - Recordteelt bloembollen - Asielzoekers springen bij in fruitpluk - Sombere toekomst voor fruittelers - Groningse boerengrond duur - Prijs varkensvlees naar historisch dieptepunt - Nieuwe wet legt varkensboeren verder aan banden - Melkquotum hangt aan zijden draad

38-39 reizen & toerisme

Delfzijl onder de indruk van windjammers - Kinderdijk! Wat is dat? - Bloemenpracht lokt duizenden

40-43 sport & spel

Nederland was niet meer te troosten - Sterksten overleven Vierdaagse - Boogerd weer in rood-wit-blauw naar de Tour - Boogerd oogst veel bewondering - Dominosteentjes in gelid gezet voor record - Spanning bij vallen domino's

44-47 lezershoek

Colofon

Voices from Holland

verschijnt vier keer per jaar:

het voorjaars('tulpen')nummer in april/mei, het zomernummer in juli/augustus, het najaarsnummer in oktober/november, het winternummer in januari/februari.

Bij betaling met een creditcard kost een jaarabonnement NLG50,- (US\$25,-/CANS35,-/AUS\$35,-/NZ\$40,-/UK£15,-). Een abonnement ná 30 juni (twee nummers) kost NLG25,- (US\$12.50/CANS18,-/AUS\$18,-/NZ\$20,-/UK£7.50). Bij gebruik van andere betaalmiddelen (internationale bankopdracht of betaalcheque) bent u een extra bedrag verschuldigd van NLG10,- (US\$5,-/CANS8,-/AUS\$8,-/NZ\$10,-/UK£3,-). Vul de bon in op bladzijde 3 en 4.

redactie-adres

a & e translations
Rijksweg 46
9731 AC Groningen
Nederland

nieuwsartikelen

(met dank aan)

Hazewinkel Pers bv, Groningen

foto's

Paleis Het Loo Apeldoorn,
Het Rembrandthuis Amsterdam,
Gemeentemuseum Den Haag, Stichting
DelfSail, Verzetmuseum Gouda,
YMCA Vakanties Den Dolder, Directoraat-
Generaal Rijkswaterstaat Utrecht, Anne
Frank Huis Amsterdam, Koninklijke
Porcelijne Delft, NAM Assen, VVV
Roermond, John de Mol Producties,
Muriel Kooi, Paul Pestman, Elka Tissingh
Pan Sok, Voorburg

vormgeving en druk

Van Gorcum & Comp bv, Assen

milieucertificaat

Dit tijdschrift wordt gedrukt
overeenkomstig de hoogste milieu-eisen zoals
vastgesteld door de Stichting Interne
Milieuzorg in opdracht van het Koninklijk
Verbond van Grafische Ondernemingen.

ISSN 1388-7424

- Gebruik de hiernaast afgebeelde antwoordcoupon voor een persoonlijk abonnement
- Voor een bestelling van meerdere exemplaren van eenzelfde nummer tegen gereduceerd tarief kunt u een apart bestelformulier gebruiken
- Schrijf voor meer informatie naar het redactieadres

Voices from Holland

Colophon

Voices from Holland

is published four times a year:
the spring ('tulip')-issue in April/May,
the summer-issue in July/August,
the fall-issue in October/November,
the winter issue in January/February.

A subscription (four issues) runs from the
spring- through the winter-issue.

On payment with a creditcard, an annual
subscription is NLG50.- (US\$25.-/CAN\$35.-
/AUSS\$35.-/NZ\$40.-/UK£15.-). A subscription
after June 30th (two issues) is NLG25.-
(US\$12.50/CAN\$18.-/AUSS\$18.-/NZ\$20.-
/UK£7.50). When using other methods of
payment (international bank-transfer or
check), add the equivalent of NLG10.-
(US\$5.-/CAN\$8.-/AUSS\$8.-/NZ\$10.-/UK£3.-).
Complete the coupon on pages 3 and 4.

editorial address

a & e translations

Rijksweg 46

9731 AC Groningen

the Netherlands

news articles

(acknowledgment)

Hazewinkel Pers bv, Groningen

photographs

Paleis Het Loo Apeldoorn,

Het Rembrandthuis Amsterdam,

Gemeentemuseum Den Haag, Stichting

DelfSail, Verzetsmuseum Gouda,

YMCA Vakanties Den Dolder, Directoraat-

Generaal Rijkswaterstaat Utrecht, Anne

Frank Huis Amsterdam, Koninklijke

Porceleijne Delft, NAM Assen, VVV

Roermond, John de Mol Producties,

Muriel Kooi, Paul Pestman, Elka Tissingh

Pan Sok, Voorburg

lay-out and print

Van Gorcum & Comp bv, Assen

environmental certificate

This magazine is printed in accordance

with the full environmental requirements as

laid down by the Foundation for Internal

Environmental Care under the authority of

the Royal Association for Graphic Industries.

ISSN 1388-7424

Contents

4-5 editorial

6-9 Holland-overseas

Terry Dornbush cannot say goodbye - Documentary about Jane Aberson - Van Gogh-mania raging in Washington

12-13 royalty news

Emily up in Orange-poll - More money for Queen - Royal attire: Wilhelmina 1880-1962 - Romance Alexander and Emily over

10-11 history & folklore

Enough expertise in windmills, great lack of funds - Bike has developed into status symbol

14-19 arts & culture

Without interpreter, no State Secretary from Holland - Dutch rehabilitated as an EU language - Oldest Dutch sentence briefly in Amsterdam - Five pages missing from Diary of Anne Frank - Piece of Anne Frank footage missing - Anne-Wil Blankers cheered as Wilhelmina - Kees Schilperoort stops after 50 years - Diever is a feast for the eye - Radio-play dies a slow, quiet death - Mondriaan's Victory Boogie Woogie an image of joy for life

20-23 politics & society

Under-Secretary virtually to become Deputy-Secretary of State - Second Kok Cabinet in good balance - More and more Dutch-East-Indies monuments - New cabinet to the Queen - Massive emigration of Antilleans to the Netherlands - The Netherlands do not get more, but different asylum seekers

24-27 youth & education

Army lures youngsters by means of summer camp - Summer camps help parents through the summer - French popular among students - Today's youth

28-29 science & research

Decrease in number of house sparrows - University looks into solving conflicts in churches - Late riser not 'lazier' than early riser - House is inclined to be in favor of different degrees

30-33 economy & finance

Victory of natural gas began near Coevorden - KLM is 'best-managed' airline company - Good half-year Porceleijne Fles - Boom of Dutch take-overs abroad - Schiphol in North Sea seems best option - Flower bouquet loses ground

34-36 agriculture & countryside

Potato-growing is gaining ground - Grain slowly returns - Record growth of flower bulbs - Asylum seekers help out in fruit-picking - Gloomy future for fruit-growers - Groningen farming-land expensive - Price of pork to historical low - New law further restricts hog farmers - Milk quota hangs in the balance

38-39 travel & tourism

Delfzijl overawed by windjammers - Kinderdijk! What is that? - Splendor of flowers attracts thousands of people

40-43 sports & games

The Netherlands disconsolate at World Championships - Fittest survive Annual Four-Day Walking Event - Boogerd in tricolor to the Tour again - Boogerd wins lots of admiration - Dominoes lined up for record - Suspense at falling of dominoes

44-47 readers corner

fill out the coupon and send
in an airmail envelope
(no stamp needed)
to the following address:

Voices from Holland
Int. Antwoordnummer
C.C.R.I. Numéro 9603
9700 WN Groningen
the Netherlands

Reply coupon

Yes, I wish to enter a subscription: 4 issues for NLG 50.- or NLG 25.- (credit card)
(see colophon for details on *other currencies*, or ordering 2 issues)

name:

address:

town:

postal code:

*for a gift order, fill out the beneficiary's address overleaf,
and add NLG 15.- (single issue) or NLG 25.- (two issues).*

check enclosed

bank transfer payable to: SWIFT RABONL2U, RABO-Bank, Groningen e.o., the Netherlands
account #: 16.22.34.066, a & e translations, Rijksweg 46, Groningen

American Express Diner's Club VISA

expiration date:

card number:

authorized signature:

In wat al te boek staat als de Nederlandse herfst met de meeste regenval, heeft *Voices from Holland* haar eerste jaargang voltooid. Met inbegrip van het experimentele winternummer, is er nu van alle vier jaargetijden een overzicht van de hoogtepunten en achtergronden gemaakt. Het volgende winternummer zal moeten uitwijzen in hoeverre het leven in Nederland zich herhaalt.

Tot dusverre hebben lezers om verschillende redenen een abonnement genomen. Veel lezers lezen graag in hun moedertaal over bekende onderwerpen. Voor vele anderen zijn de Engelse vertalingen echter onmisbaar geweest. Het blad is ook als middel gebruikt om de Nederlandse taal en cultuur te onderwijzen en te leren. Als gevolg van een chronisch tekort aan Nederlandse lesmethodes in het buitenland bleek dat *Voices from Holland* voor hen van nut is bij het vullen van deze leemte. Eén lezer heeft zelfs een lijst met vertaal- en drukfouten ingezonden met de bedoeling het blad naar een niveau van wetenschappelijke correctheid te tillen.

De oorspronkelijke doelgroep is uitgebreid tot buiten de grenzen van de Nederlandse immigrantengemeenschap in de Verenigde Staten van Amerika. Het tijdschrift wordt nu ook in Canada, het Verenigd Koninkrijk, Australië en Nieuw Zeeland gelezen. Er zijn bovendien lezers in Nederland en België die het blad hebben laten opsturen naar Engelstalige familie of vrienden in andere landen, zoals Frankrijk en Libanon.

Wat betreft de inhoud van het voorliggende nummer en de komende nummers: enkele terugkerende aandachtsgebieden verschijnen nu onder gewijzigde titels. Om er een te noemen, *Holland-USA* is nu *Holland-Overzee* geworden. Waar titels gelijk zijn gebleven, zoals bijvoorbeeld de *Lezershoek*, hangt de inhoud af van wat er aan de redactie wordt voorgelegd of voorgesteld. Deze keer bevat de *Lezershoek* een interview met Muriel Kooi, die in de Nederlandse gemeenschap van Pella (Iowa) woont. Ze is haar hele leven al bezig met haar Nederlandse 'wortels', en ze praat en schrijft er graag over. Het laat zien hoe speciaal een land kan zijn wanneer men er vanaf een afstand tegen aan kijkt, terwijl er voor de mensen die er wonen, jaren voorbij kunnen gaan met het weer als belangrijkste gespreksonderwerp. De natste herfst, het natste jaar, overstromingen, mislukte oogsten, een tegenvallende zomer, en mensen die naar andere landen op vakantie gaan zonder hun eigen land echt te kennen (lees het artikel 'Kinderdijk! Wat is dat?' in *Reizen & Toerisme*). Krantenartikelen hebben de neiging dit te weerspiegelen. Maar, door te vermijden teveel naar het weer te verwijzen en te proberen onbevungen tegen de dingen aan te kijken, hopen we dat *Voices from Holland* u voldoende stof biedt om van te genieten en naar uit te kijken wanneer u vanaf een afstand over Nederland leest.

Antwoordcoupon

stuur a.u.b. ook een nummer of een abonnement naar het volgende adres:

naam: _____

adres: _____

plaats: _____ postcode: _____

vul ook de andere kant van de coupon in en maak het extra bedrag samen met uw eigen abonnementsgeld over:

- HFL 12,50 voor een los herfstnummer
- HFL 25,- voor een herfst- en winternummer

Vul de coupon ook aan de andere zijde in stuur de bon in een Airmail ('Priority') envelop naar het volgende adres:

Voices from Holland
Int. Antwoordnummer
C.C.R.I Numéro 9603
9700 WN Groningen
the Netherlands

In what is already the rainiest Dutch fall on record, *Voices from Holland* has come full circle for the first year. Including the pilot winter-issue, all four seasons have now had their highlights and backgrounds updated. The next winter issue will be the test of the extent to which life in the Netherlands repeats itself.

So far, readers have subscribed for a variety of reasons. Many readers have enjoyed reading about familiar subjects in their native language. To others, however, the English translations have been indispensable. The magazine has also been used as a tool for teaching and learning the Dutch language and culture. Due to a chronic shortage of Dutch teaching methods abroad, *Voices from Holland* has proved to be of some use to them in filling this gap. One reader has even sent in a list of translation errors and misprints with the purpose of raising the magazine to a level of academic correctness.

The original target group has expanded itself beyond the borders of the Dutch immigrant community in the United States of America. The periodical is now read in Canada, the United Kingdom, Australia and New Zealand as well. There are also readers in the Netherlands and Belgium who had the magazine sent to English-speaking relatives or friends in other countries such as France and the Lebanon.

As for the contents of this and coming issues, some of the recurring areas of interest have come to appear under a different heading. To mention one, *Holland-USA* has now become *Holland-Overseas*. Yet, also where headings have remained the same, such as the *Readers Corner*, contents always depend on what is presented or suggested to the editor. This time, the *Readers Corner* includes an interview with Muriel Kooi, who lives in the 'Dutch' community of Pella (Iowa). She has been preoccupied with her Dutch 'roots' all her life and likes to talk and write about it. It shows how special a country can be when looking at it from a distance, whereas to those who live in it, years may pass by with mainly the weather to talk about. The wettest fall, the wettest year, floods, failed crops, a disappointing summer and people going on holidays to foreign countries without really knowing their own country (read the article 'Kinderdijk! What is that?' in *Travel & Tourism*). Newspaper articles tend to reflect this. But by avoiding mentioning the weather too much and trying to take an unbiased view of things, we hope that *Voices from Holland* gives you enough material to enjoy and look forward to when reading about the Netherlands from a distance

Detail of prize-winning float with swans composed of white dahlias at annual flower parade in Eelde, Drenthe

Terry Dornbush kan geen vaarwel zeggen

(13 juli)

Terry Dornbush, de Amerikaanse ambassadeur in Nederland, verlaat eind deze maand zijn post. Hij heeft het vier jaar lang enorm naar zijn zin gehad. Zozeer zelfs dat hij niet terugkeert naar de Verenigde Staten, maar gaat wonen in Amsterdam, "Ik kan mij ook niet voorstellen dat ik naar een bejaardengemeenschap zou gaan in Florida."

"Dat uitzicht zal ik missen. Vooral deze maand als de Korte Voorhout zo groen is", mijmert Terry Dornbush terwijl hij zich omdraait en vanuit zijn werkkamer in de Amerikaanse ambassade in Den Haag naar buiten tuurt.

Nog even en Bill Clintons man in Nederland verlaat de Residentie. Dat is niet zo verwonderlijk, per slot van rekening draait de ambassadeurscarrousel door en zat Dornbush al vier jaar in Den Haag. Wel bijzonder is dat Dornbush niet terugkeert op het oude nest - achtduizend kilometer verder weg in het zuiden van Amerika - maar zestig kilometer naar het noorden neerstrijkt. In Amsterdam.

Kirk Terry Dornbush is verliefd op Nederland. Zo hevig zelfs, dat hij aan de Amsterdamse Keizersgracht een zeventiende eeuwse pand heeft gekocht. Dat is nog eens wat anders dan zijn Franse collega Daniel Bernard, die in 1995 liet weten dat 'als Parijs morgen besluit om mij terug te roepen, ik mijn tandenborstel pak en weg ben'. Die zag je niet in de winkel of op de fiets. Dornbush deed de afgelopen jaren niet anders. Het liefst gingen hij en zijn vrouw Marylin er stiekem op uit, zonder een veiligheidsagent. "We hebben alle provincies gezien."

Dornbush wilde ambassadeur in Nederland worden, kreeg de post van president Clinton via zijn oude vriend vice-president Al Gore en heeft het vier jaar lang enorm naar zijn zin gehad. "Ik kan eigenlijk niets negatiefs bedenken. Behalve dan die donkere maanden van december tot maart." En toch kiest Dornbush voor dagen en maanden en zomers gevuld met regen en donkere wolken. Waarom? "Ik ben 64 en heb 35 jaar in de VS gewerkt. Toen ik nadacht over wat ik wilde doen na mijn post als ambassadeur en mij realiseerde dat ik nog tien tot vijftien actieve jaren voor mij heb, was de gedachte om terug te gaan naar Amerika om in dezelfde stad hetzelfde te doen wat ik al die jaren had gedaan niet zo aantrekkelijk. Ik kan mij ook niet voorstellen dat ik naar een bejaardengemeenschap zou gaan in Florida. Allemaal minder uitdagend of opwindend dan een leven oppakken in een land dat ik ben gaan liefhebben."

Over de keuze voor Amsterdam: "Den Haag en Amsterdam zijn buitenwijken van dezelfde gemeenschap, dus zoveel verschil maakt het, zeker voor een Amerikaan, niet uit. Als ik kleine kinderen mee zou nemen die naar school moeten en in een familie-vriendelijke omgeving moeten leven, dan zou ik in Den Haag blijven. Maar ik ben op zoek naar nieuwe en andere ervaringen. Een deel van dat nieuwe is het Amsterdamse leven. Een grachtenpand renoveren, het Concertgebouw en musea bezoeken. Die opwindende dingen wil ik de komende tien jaar doen." Dornbush wil zich na vier jaar in een 'vissenkomp' te heb-

ben gezeten ook weleens inzetten voor allerlei maatschappelijke initiatieven om het begrip tussen de VS en Nederland te vergroten.

Als ambassadeur heeft Dornbush vier jaar moeten slalommen tussen Amerikaanse en Nederlandse vooroordelen. Niemand op de tenen trappen, schijnbaar Nederlandse 'onhebbelijkheden' verklaren aan Amerikanen en vooringenomenheid ten opzichte van 'de Amerikaan' wegnemen. "Een van de grootste misverstanden draait om de Nederlandse directheid. Wij gebruiken uitdrukking 'Dutch Uncle' om een uitgesproken persoon te typeren. Dat is niet negatief bedoeld, maar Amerikanen leggen die directheid weleens uit als onbeleefdheid. Ik heb de afgelopen vier jaar gemerkt dat dat gewoon de 'Dutch way' is. Het betekent niet dat iemand slecht over je denkt of dat je idiote ideeën hebt, het is gewoon dat de Nederlander zijn mening wil geven. Amerikanen neigen er naar veel minder direct te zijn, maar lijken uiterlijk vriendelijker. Je weet alleen nooit wat ze vinden."

Dat gold niet voor president Bill Clinton toen die op bezoek in Delft zijn bordje met poffertjes, aardbeien en slagroom voorgeschoteld kreeg. "Het bezoek van de president was het hoogtepunt van mijn ambassadeurschap, en niet het verkopen van Apache gevechtshelikopters zoals weleens is gezegd. Heel weinig ambassadeurs maken het mee dat de president hun land bezoekt", zegt Dornbush.

Poffertjes, een typische Hollandse lekkernij. Dornbush zal de komende jaren meer van dat soort gerechten op zijn bord treffen. "Maar dat hoort bij het nieuwe leven", zegt Dornbush enthousiast. "Trouwens, ik koop ook wel eens wat bij zo'n aanhangwagen waar ze eten verkopen hoor. Na mijn fietstochten naar Zandvoort mag ik daar graag een broodje garnalen eten."

Ambassadeur Terry Dornbush houdt een speech in de ambassadetuin

Terry Dornbush cannot say good-bye

(July 13th)

Terry Dornbush, the American ambassador in the Netherlands is leaving his post at the end of this month. He has had a great time for four years. So much so, in fact, that he is not going to return to the United States but is going to live in Amsterdam. "Besides, I cannot imagine myself going into a retirement community in Florida."

"I will miss that view. Especially during these months when the Korte Voorhout is so green," contemplates Terry Dornbush while turning around and taking a hard look outside from his study in the American Embassy in The Hague.

Only a little while longer, and Bill Clinton's man in the Netherlands will be leaving the Royal Capital. That is no great surprise, after all, the turning of the ambassadors' carousel does not stop and Dornbush has been in The Hague for four years. What does make it special is that Dornbush will not return to his old roost - at a distance of eight thousand kilometers in the American south - but will settle sixty kilometers to the north. In Amsterdam.

Kirk Terry Dornbush is in love with the Netherlands. So deeply, in fact, that he has bought a seventeenth-century house on the Amsterdam Keizersgracht. What a difference with his French colleague Daniel Bernard, who announced in 1995 that "if Paris were to decide to recall me tomorrow, I would take my toothbrush and be gone". He would not be seen shopping or cycling. Dornbush spent the past years doing nothing else. He and his wife Marylin preferred going out on the quiet, without a secret service officer. "We have seen all the provinces".

Dornbush wanted to be an ambassador to the Netherlands, was given the post by President Clinton via his old friend vice-President Al Gore, and had a great time for four years. "I cannot think of anything negative, actually. That is, but for those dark months from December till March." And yet Dornbush chooses days and months and summers full of rain and dark clouds. Why? "I am 64 years old and have worked in the US for 35 years. When I contemplated what I wanted to do after my ambassador's post and realized that I have another ten to fifteen active years ahead of me, the thought of going back to America and do the same thing I had been doing all those years did not appeal to me very much. Nor can I imagine going to a retirement community in Florida. It is all less challenging and exciting than taking up a life in a country that I have come to love."

About choosing Amsterdam: "The Hague and Amsterdam are suburbs of the same community, so it does not make all that much of a difference, especially to an American. If I were taking along small children who had to go to school and needed to live in a family-friendly environ-

ment, I would stay in The Hague. But I am looking for new and different experiences. Part of what is new is life in Amsterdam. Renovating a canalside house, visiting the Concert Hall and the museums. Those are the exciting things I want to do in the next ten years." After having been in a 'fish bowl' for four years, Dornbush would also like to dedicate himself to all sorts of social initiatives aiming to increase the understanding between the US and the Netherlands.

As an ambassador, Dornbush has had to slalom his way between American and Dutch prejudices. Not stepping on anybody's toes, explaining the ostensible Dutch lack of manners to Americans and removing prejudices vis a vis 'the American'. "One of the biggest misconceptions has to do with Dutch directness. We use the expression 'Dutch Uncle' to characterize an outspoken person. That is not meant in a negative way, but Americans sometimes take that directness to be rudeness. In the past four years, I have noticed that it is simply the 'Dutch way'. It does not mean that somebody has a low opinion of you or that you have crazy ideas; it is simply that the Dutchman wants to express his view. Americans tend to be less direct but look more friendly on the outside. It is just that you never know what they think."

That did not go for President Bill Clinton when he was served a small plate of 'poffertjes' (i.e. a kind of tiny pancakes), strawberries and whipped cream. "The president's visit was the high point of my ambassadorship, and not the sale of Apache fighter helicopters, as has occasionally been said. Very few ambassadors have the experience of the President visiting their country", says Dornbush.

It was a happy choice to have Clinton eat 'poffertjes'. Who would imagine a thing like that? Dornbush laughs. "We gave the President four options for spending the night of his visit to Rotterdam. We could go to the 'Oude Kerk' in Rotterdam, find a jazz club in The Hague where the President could play the saxophone, return to Noordeinde Palace and relax and, lastly, go for a walk in Delft and eat in my favorite restaurant 'L'Orage'. We really did not know what was going to happen until President Clinton got in the car and told the Secret Service that he wanted to go to Delft. Then it all started. There was the sound of radios, the police led the way to Delft."

"But in Delft, it had already transpired that the President was on his way. There were too many television stations at my favorite restaurant, and it may be that the Secret Service were also put off by the journalists sitting at the table next to the President's. The Secret Service then decided to walk along to the Grote Markt and go to the 'poffertjes' restaurant. They asked nobody to leave and we went to the second floor. There the President asked what was the specialty of the house, and the waiter said: poffertjes with strawberries and whipped cream. The President was on a slimming diet, but he took it all and not with beer, as has been reported, but with coffee. He thought it was delicious. There was nothing left on his plate."

'Poffertjes', a typically Dutch delicacy. In the years to come, Dornbush will find more of such dishes on his plate. "But that is part of the new life", Dornbush says with enthusiasm. "For that matter, every now and then, I also buy something at one of those trailers where they sell food. After my cycling tours to Zandvoort, I enjoy eating a shrimp sandwich there."

Ambassador Terry Dornbush holding a speech in the Embassy garden

Documentaire over Jane Aberson

(29 aug.)

'Nu de winter weer is aangetreden en daardoor het landwerk voor minstens zes maanden stil ligt, schieten er in de lange avonden wel een paar uurtjes over om wat te vertellen over de toestanden hier.' Zo begon Jane Aberson in 1929 de eerste aflevering van haar rubriek 'Van de Canadeesche velden' in *Het Nieuwsblad van het Noorden*. Maar liefst 37 jaar lang - bijna elke twee weken met uitzondering van de vijf oorlogsjaren - schreef ze haar columns. Honderden verhalen, later resulterend in twee boeken.

Ze was waanzinnig populair bij de lezers van *Het Nieuwsblad van het Noorden*. In '37 kwam ze voor het eerst terug in de stad Groningen - waar ze jaren aan de Kraneweg had gewoond - en ze hield hier haar eerste lezingen met 'lantarenplaatjes'. Het liep storm. Voor Het Tehuis stond het destijds zwart van de mensen die probeerden een kaartje voor haar te bemachtigen. Ze maakte een tournee door de provincie en trok stampvolle zalen. In '47 en '53 zou ze dat nog eens herhalen in het noorden en de rest van het land. Met evenveel succes. Aan die opmerkelijke vrouw - enkele maanden geleden op 98-jarige leeftijd in het Canadese stadje Dauphin overleden - wordt binnenkort in Canada een half uur durende televisie-documentaire gewijd. Helemaal gebaseerd op haar columns en brieven in *Het Nieuwsblad*. De documentaire maakt deel uit van een serie van zesentwintig uitzendingen (!) die helmaal gewijd is aan emigranten van eveneens zesentwintig verschillende nationaliteiten die een nieuw leven in Canada begonnen. Wie had ooit geacht dat het beroemde Amerikaanse tijdschrift *Time* een groot artikel aan stad-Groningse Jane Aberson zou wijden. De Canadese immigratie-autoriteiten zeggen dat dank zij haar columns en brieven er niet minder dan 6500 Nederlanders - hoofdzakelijk mensen uit Groningen en Drenthe - naar Canada kwamen. Daarvoor kreeg ze in de zomer van '93 een belangrijke Canadese onderscheiding. Laurence Green - bekend documentairemaker, deelnemer aan tal van filmfestivals en talloze malen onderscheiden met filmprijzen - heeft zich een jaar geleden aangegord voor z'n grootste klus. De bijna twee jaar durende documentaire kreeg de titel *A Scattering of Seeds: The Creation of Canada* (vrij vertaald 'Het planten van het zaad: het ontstaan van Canada'). De Nederlandse aflevering wordt eind dit jaar in z'n geheel gevuld met de opvallende bijdrage die Jane Aberson in al die jaren door het schrijven van haar columns en haar spreekbeurten-met-diavertoning aan een succesvolle promotie van het land heeft geleverd.

Ze schreef over het vaak harde farmersleven in Dauphin in de staat Manitoba, over haar echtgenoot Bob (hij veranderde z'n eigenlijke naam Fokko omdat die in het Engels een obscene uitdrukking is), over hun zonen Bob, Wim en Dick, over de woningstoestanden in het nieuwe land, de voorjaarsarbeid, de slechte graanoogst, de gevolgen van de werkloosheid en haar eigen belevenissen. In de periode dat ze - speciaal teruggekeerd - in het AZG een zware operatie moest ondergaan, besloot ze naast het schrijven van columns lezingen te houden. Green: "Ik heb me helemaal verdiept in de geschiedenis van deze opmerkelijk sterke vrouw. Ze heeft veel betekend voor Nederlandse emigranten die zich in de staat Manitoba wilden vestigen. Jane Aberson organiseerde met de gezinsleden Dutch Nights op hun farm en heeft - heb ik uitgezocht - meer dan dertig jaar een voortrekkersrol gespeeld in de Nederlandse gemeenschap. Daarom zal de documentaire vooral over haar gaan."

Van Gogh-manie woedt in Washington

(19 sept.)

De eenzaamheid die opstijgt uit het werk van Vincent van Gogh oefent magische aantrekkingskracht uit op tientallen miljoenen kunstliefhebbers. Vooral Amerikanen dwepen met Van Gogh. Dit land heeft een opvallende fascinatie voor tragische helden die vroeg aan hun eind kwamen. Elvis Presley, Marilyn Monroe, Jim Morrison, James Dean, Kurt Cobain, Vincent van Gogh. Het wekt geen verbazing dat de Van Gogh-expositie die op 4 oktober van start gaat in de National Gallery of Art in Washington op voorhand een doorslaand succes is.

Het voornaamste kunstmuseum in de Amerikaanse hoofdstad kreeg onlangs tot zijn grote genoegen zeventig werken van Van Gogh in bruikleen. Uiteraard afkomstig van het Van Gogh-museum in Amsterdam, dat een grondige verbouwing ondergaat. Voor veel Amerikanen die nooit in de gelegenheid waren naar Amsterdam te komen, is het een unieke kans om een flinke hoeveelheid stukken van Van Gogh te aanschouwen. De tijd is beperkt. Op 3 januari verplaatst de expositie zich naar de westkust van de VS, naar het Los Angeles County Museum of Art.

De grootste zorg van Earl Povel III, directeur van de Nationaal Art Galerie, is hoe de enorme stroom te verwachten toeschouwers in goede banen moet worden geleid. Het museum heeft bij inschrijving al 215.000 toegangsbewijzen verstrekt aan belangstellenden. Voor de resterende kaarten wordt het dringen. "We verwachten dagelijks zo'n 1800 tot 2000 extra kaarten weg te geven", zei de museumdirecteur bij de perspresentatie van de expositie. Het werkwoord 'weggeven' is letterlijk bedoeld. De National Gallery of Art heft geen entree, zoals alle grote musea aan de Mall in het hart van Washington gratis toegankelijk zijn voor het publiek.

Powell heeft oog voor Nederlandse schoonheid. Zijn museum heeft veel Nederlandse werken in de permanente collectie. Recentelijk werden er afzonderlijke exposities gewijd aan Mondriaan, Jan Steen, Escher en Vermeer. Alleen al dit jaar telt de National Gallery of Art drie grote exposities van Nederlandse schilders. De Vermeer-tentoonstelling was een klapper en de verwachting is dat de Van Gogh-expositie dit succes zal overtreffen. "We gaan ervan uit dat we het maximaal aantal bezoekers te verwerken krijgen", aldus Powell. "Alle kaarten gaan op." Washington zal daarom de komende drie maanden niet ontkomen aan een ware Van Gogh-manie. Als voorproefje spendeerde *The Washington Post* onlangs een hele bijlage aan Van Gogh.

"Van Gogh zou zeer verbaasd zijn over alle aandacht van de media", verzekerde Philip Conisbee, conservator van de National Gallery of Art. Het museum wordt voor de gelegenheid uitgerust met een tweede souvenirwinkel die tot de nok toe zal worden volgestouwd met gegarandeerd populaire Van Gogh-prullaria: Van Gogh-mokken, Van Gogh-shirts, Van Gogh-barbiepoppen (jurk van zonnebloem), Van Gogh-kalenders, Van Gogh-posters en ga zo maar door.

Documentary about Jane Aberson

(Aug. 29th)

Now winter has set in again and, consequently, work in the fields has come to a halt for at least six months, there are a few spare hours during the long nights in which to tell something about the situation here". This is how Jane Aberson started the first installment of her column 'From the Canadian Fields' in *Het Nieuwsblad van het Noorden*. For as long as 37 years - almost every fortnight with the exception of the five war years - she wrote her columns. Hundreds of stories, eventually resulting in two books.

She was tremendously popular among the readers of *Het Nieuwsblad van het Noorden*. In '37 for the first time, she came back to the town of Groningen - where she had lived on the Kraneweg for years - and here she delivered her first lectures with slides. There was a run on them. At the time, the street in front of 'Het Tehuis' was black with people trying to get tickets for her lecture. She toured through the province and attracted full houses. In '47 and '53, she was to repeat that in the north and the rest of the country. With equal success.

In Canada, a thirty-minute television documentary will shortly be dedicated to this remarkable woman - who died at the age of 98 in the small Canadian town of Dauphin some months ago. It will all be based on her columns and letters to *Het Nieuwsblad*. The documentary is part of a series of twenty-six (!) programs all dedicated to emigrants of, likewise, twenty-six different nationalities who have started a new life in Canada.

Who would ever have thought that the famous American magazine *Time* was to dedicate a big article to Jane Aberson from Groningen town. Canadian immigration authorities say that no fewer than 6,500 Dutch people - mainly people from Groningen and Drenthe - came to Canada thanks to her columns and letters. In the summer of '93, she received a high Canadian decoration for that.

One year ago, Laurence Green - a well-known documentary maker, who has participated in numerous film festivals and has been honored with film prizes on countless occasions - girded himself up for his biggest enterprise. The documentary, spanning a period of almost two years, got the title *A Scattering of Seeds: The Creation of Canada*. Late this year, the Dutch part of the series will all be about the remarkable contribution Jane Aberson made to the successful promotion of the country in all those years by writing her columns and her lectures-with-slides show.

She often wrote about the hard life of a farmer in Dauphin in the State of Manitoba, about her husband Bob (he changed his real name Fokko because it is an obscene expression in English), about their sons Bob, Wim and Dick, about the housing situation in the new country, spring labor, the poor grain harvest, the effects of night frost, unemployment and her own experiences. At the time when - having returned for the occasion - she had to undergo a serious operation in the Groningen Academic Hospital, she decided to give lectures in addition to writing columns.

Green: "I have completely steeped myself in the history of this remarkable strong woman. She meant a lot to Dutch emigrants who wanted to settle in the State of Manitoba. Together with members of the family, Jane Aberson organi-

zed Dutch Nights at their farm and - so I discovered - served as a pioneer in the Dutch Community for over thirty years. The documentary will therefore be mainly about her."

Van Gogh-mania raging in Washington

(Sept. 19th)

The desolation emanating from Vincent van Gogh's work exercises a magic appeal on tens of millions of art lovers. Especially Americans are fanatical about Van Gogh. This country has a remarkable fascination for tragic heroes coming to an early death. Elvis Presley, Marilyn Monroe, Jim Morrison, James Dean, Kurt Cobain, Vincent van Gogh. It causes no surprise that the Van Gogh-exposition starting in the National Gallery of Art in Washington on October 4th is already a resounding success.

The American capital's principal museum was very pleased to get seventy of Van Gogh's works on loan recently. Of course, from the Van Gogh Museum in Amsterdam, which is undergoing a drastic renovation. To many Americans who have never had the opportunity of coming to Amsterdam, it is a unique chance of seeing a considerable number of pieces by Van Gogh. Time is limited. On January 3rd, the exposition will move to the west coast of the US, to the Los Angeles County Museum of Art.

The biggest worry of Earl Powell III, who is the director of the National Art Gallery, is how to cope with the expected huge crowds of spectators in a proper way. By advance booking, the museum has already issued 215,000 entrance tickets to interested people. There will be a rush on the remaining tickets. "We expect to hand out about 1,800 to 2,000 extra tickets every day", the museum director said at the press presentation of the exposition. The verb 'hand out' is meant literally. The National Gallery of Art does not charge entrance fees, in line with the fact that all major museums on the Mall in down-town Washington are freely accessible to the public.

Powell is an expert on Dutch beauty. His museum has many Dutch works in its permanent collection. Separate expositions were recently dedicated to Mondriaan, Jan Steen, Escher and Vermeer. For this year alone, the National Gallery of Art has three major expositions of Dutch painters. The Vermeer exhibition was a big hit, and it is expected that the Van Gogh-exposition will top this success. "We go from the assumption that we will receive capacity crowds", says Powell. "We will run out of tickets". Washington will consequently have to face up to a real Van Gogh-mania in the next three months. As a foretaste, *The Washington Post* recently dedicated a full supplement to Van Gogh.

"Van Gogh would have been very surprised by all the media attention", is the assumption of Philip Conisbee, who is the curator of the National Gallery of Art. For the occasion, the museum will accommodate a second souvenir shop crammed with guaranteedly popular paraphernalia: Van Gogh mugs, Van Gogh shirts, Van Gogh barby dolls (sunflower dress), Van Gogh calendars, Van Gogh posters and what have you.

Emily stijgt in Oranje-enquête (15 juli)

De 'vriendin' van kroonprins Willem-Alexander, Emily Bremers, is vanuit het niets opgeklommen tot een van de populairste leden van het Koninklijke Huis. Van de ondervraagden in een Lagendijk-onderzoek, was 64 procent ervoor dat zij lid zou worden van de Oranje-familie, Prinses Juliana is de populairste Oranje met 89 procent voorkeurstemmen. Koningin Beatrix scoort een procent minder. Kroonprins Willem-Alexander komt met 81 procent op de derde plaats. Hij is de afgelopen jaren betrouwbaarder geworden in de ogen van het grote publiek.

Koninklijk gekleed: Wilhelmina 1880-1962

(29 aug.)

Op 6 september 1998 is het 100 jaar geleden dat koningin Wilhelmina werd ingehuldigd. Paleis Het Loo viert dit gedenkwaardige feit met een overzichtstentoonstelling van kleding die koningin Wilhelmina van haar

vroegste jeugd tot haar laatste openbare optreden heeft gedragen. De tentoonstelling is tot 3 januari 1999 open voor het publiek.

Meer geld koningin (15 sept.)

Koningin Beatrix krijgt het komend jaar in totaal 7,48 miljoen gulden te besteden, 164.000 gulden meer dan in 1998. Het merendeel daarvan ruim 6 miljoen, gaat op aan salaris voor het personeel en allerlei onkosten. Dit blijkt uit de begroting van het Koninklijk Huis. De stijging is gebaseerd op de jaarlijkse opslag voor ambtenaren en het inflatiecijfer.

Prinses Juliana ontvangt ruim 2 miljoen gulden en kroonprins Willem-Alexander bijna 1,8 miljoen. Prins Claus heeft bijna 1,5 miljoen te besteden en prins Bernhard ruim 1,2 miljoen gulden. Ook voor hen geldt dat het meeste opgaat aan personeels- en andere kosten.

Romance Alexander en Emily voorbij (24 sept.)

Emily heette ze. Ze was de nieuwe vriendin van kroonprins Willem-Alexander. Intelligent, charmant, bescheiden. Vijfde jaars rechtenstudent in Leiden en 24 jaar oud. Kortom, de ideale schoondochter. Althans zo leek het in 1994 toen alles net bekend werd. Nu, na bijna vier jaar een af en toe kwakkelende relatie te hebben gehad, is de relatie tussen kroonprins Willem-Alexander (32) en zijn vriendin Emily Bremers (28) verbroken.

Het sprookje van de toekomstige koningin van Nederland is uit. In kleine kring was al enige tijd bekend dat de relatie niet meer zo erg hecht was. Toch doken er regelmatig berichten in 'de bladen' op dat officiële bekendmaking van de verlovings van het jaar er aan zat te komen. De betrokkenen zelf konden moeilijk snel ontkennend reageren, want erg open was de relatie nou ook weer niet geweest.

Officieel ging het slechts om een vriendschappelijke relatie. Staatsrechtelijk is Emily Bremers nooit "de vriendin van de Prins van Oranje" geweest. A.E.H.M. Bremers werd op 21 april 1970 in Nijmegen geboren als dochter van tandarts Louis Bremers (55) en Elisabeth Bremers-Rotier (57). Na Emily kreeg het paar nog drie dochters. In 1996 verhuisde de zeer vermogende Bremers (vooral van de kant van zijn echtgenote) naar het Belgische Brasschaat.

Prins Willem-Alexander en Emily leerden elkaar in 1994 in Leiden kennen in de studentenwereld. Daar studeerde de kroonprins geschiedenis en zijn vriendin rechten. De relatie kwam in de openbaarheid toen het paar in januari 1995 betrokken was bij een ernstig auto-ongeluk in Zuid-Duitsland. Sindsdien wordt in serieuze en minder serieuze bladen onophoudelijk gespeculeerd over het moment dat door middel van een verlovings officieel bevestigd zou worden dat Emily, als echtgenote van Willem-Alexander, de toekomstige koningin van Nederland is. In het afgelopen jaar heeft de kroonprins twee maal duidelijk gemaakt dat er op afzienbare termijn van een huwelijk geen sprake zou zijn. In zijn interview met Paul Witteman voor de NOS-tv in september 1997 zei hij dat hij voorlopig geen trouwplannen had. Zijn vader, Prins Claus was wat dat betreft zijn 'grote voorbeeld'. Die gaf zijn diplomatieke carrière voorrang en was 39 jaar toen hij in het huwelijk trad met Beatrix. Tijdens een reis door Brazilië, afgelopen maart, ontkende hij nogmaals dat hij trouwplannen had. De geruchten dat Emily Bremers de toekomstige echtgenote van Willem-Alexander zou worden, werden in het afgelopen jaar vooral gevoed door twee gebeurtenissen. Op 31 januari mocht ze door de achterdeur van het Paleis op de Dam naar binnen, naar het bal dat koningin Beatrix er gaf ter gelegenheid van haar 60e verjaardag. En op 30 mei behoorde ze tot de genodigden die in de Grote Kerk van Apeldoorn de huwelijksplechtigheid bijwoonden van prins Maurits en prinses Marilène. Voor Willem-Alexander was beide keren echter een ander programma uitgestippeld. Van een officiële verlovings was immers nog geen sprake, dus bestond er geen enkele vorm van relatie en mochten ze niet samen worden gezien.

In de roddelpers werd in de afgelopen jaren iedere 'aanwijzing' aangegrepen voor speculaties over het einde van de koninklijke blokkade. Zo zou het huwelijk van Maurits en Marilène een 'generale repetitie' zijn geweest voor de trouwplechtigheid van de eveneens hervormde Willem-Alexander en de rooms-katholieke Emily. Inderdaad ging er bij het huwelijk van Maurits en Marilène het een en ander mis; vooral de 'oecumenische' eucharistieviering veroorzaakte kerkelijke commotie.

Emily up in Orange poll (July 15th)

Crown Prince Willem-Alexander's 'girl-friend' Emily Bremers has risen from nowhere to become one of the most popular members of the Royal Family. Of those who were interviewed in a survey by *Legendijk* 64 per cent were in favor of her becoming a member of the Royal Family. Princess Juliana is the most popular member of the House of Orange with 89 per cent of the preference votes. Queen Beatrix scores one per cent below that. Crown Prince Willem-Alexander is in third place with 81 per cent. In recent years, he has come to inspire more confidence in the general public.

In royal attire: Wilhelmina 1880-1962

(Aug. 29th)

On September 6th 1998, it will be 100 years since Queen Wilhelmina was inaugurated. Het Loo Palace celebrates this memorable fact with a special exhibition of clothes worn by Queen Wilhelmina from her earliest youth to her last public appearance. The exhibition will be open to the public until January 3rd 1999.

Queen Wilhelmina's wedding dress (1901)

More money for Queen (Sept. 15th)

Next year, Queen Beatrix will have a total sum of 7.48 million guilders to spend, which is 164,000 guilders up by 1998. The bulk of it, in excess of 6 million, will go towards staff salaries and various expenses. This is shown in the Royal Family's budget. The rise is based on the annual rise for public servants and on the inflation figure.

Princess Juliana is to receive 2 million guilders, and Crown Prince Willem-Alexander a near 1.8 million. Prins Claus will have a near 1.5 million to spend and Prince Bernhard over 1.2 million guilders. They, too, will see most of it go towards staff and various expenses.

Romance Alexander and Emily over

(Sept. 24th)

Emily was her name. She was Crown Prince Willem-Alexander's new girl-friend. A fifth-grade law student in Leiden and 24 years old. In short, the ideal daughter-in-law. At least, so

it seemed in 1994, when everything had just come out in the open. Now, after a relationship with occasional ups and downs for five years, the relationship between Crown Prince Willem-Alexander (32) and his girl-friend Emily Bremers has come to an end. The fairy-tale of the future Queen of the Netherlands is over.

Among insiders it had been known for some time that the relationship was not so close anymore. Nevertheless, there were regular reports in 'popular press' that the official announcement of the engagement of the year was forthcoming. Those involved were not in a position to give a negative reaction themselves, for the relationship had not exactly been open in the first place. Officially, there was nothing but a friendly relationship. Politically speaking, Emily Bremers has never been 'the Prince of Orange's girl-friend'.

A.E.H.M. Bremers was born a daughter of dentist Louis Bremers (55) and Elisabeth Bremers-Rotier (57). After Emily, the couple had three more daughters. In 1996, the very wealthy Mr. Bremers (mainly from his wife's side) moved to Brasschaat in Belgium.

Prince Willem-Alexander and Emily got acquainted in the students world in Leiden in 1994. The Crown Prince studied history and his girl-friend read law. The relationship became public when the couple got involved in a serious car-crash in Southern Germany in January 1995. Ever since, the serious and less serious magazines have persisted in speculating about the moment when, by an engagement, it would be officially confirmed that Emily, as Willem-Alexander's wife, is the future Queen of the Netherlands.

During the past year, the Crown Prince has indicated on two occasions that there would be no question of a marriage in the foreseeable future. In his interview with Paul Witteman on NOS television in September 1997, he said he did not have any plans of getting married for the time being. In that respect, his father, Prince Claus, was his "big example". The latter gave priority to his diplomatic career and was 39 years old when he entered into a marriage with Beatrix. During a tour through Brazil last March, he once more denied having any plans of getting married. Rumors of Emily being Willem-Alexander's future wife have been fueled by two events in particular in the past year. On the January 31st she was allowed to enter through the back-door of the Palace at the Dam to the ball held by Queen Beatrix on the occasion of her 60th birthday. And on May 30th she was among those invited and attending the wedding ceremony of Prince Maurits and Princess Marilène in the Grote Kerk of Apeldoorn. On both occasions, a different program had been arranged for Willem-Alexander. After all, there was no question yet of an official engagement, so there was no form of official relationship whatsoever and they could not be seen in each other's company.

In the past years, every hint of information was seized upon by the yellow press in order to speculate on the end of the royal ban. For instance, Maurits and Marilène's wedding was assumed to have been the 'dress rehearsal' for the wedding ceremony of the likewise Reformed Willem-Alexander and the Roman Catholic Emily. To be sure, certain things went wrong at Maurits and Marilène's wedding; in particular, the 'ecumenical' Eucharist celebration caused a turmoil within the churches.

Molenkennis genoeg, geld veel te weinig

(25 sept.)

Voorzitter J. Slim (Meeden) van de Groninger Molenstichting is wat de toekomst van het molenrestauratievak betreft lang niet zo somber als zijn collega C. Bakker. Deze voorzitter van de Stichting tot Instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden verklaarde gisteren zich grote zorgen te maken over de toekomst van de ongeveer duizend molens in Nederland. Volgens Bakker bestaat er in Nederland een groeiend tekort aan deskundigheid over het onderhoud en de restauratie van molens. Bakker is overigens niet de eerste de beste in molenland. De stichting, waarvan hij voorzitter is, beheert Nederlands vermaardste “molencollectie”, de molens van Kinderdijk.

Hij deed zijn uitspraken bij het bekendmaken van de wederopbouw van de vorig jaar afgebrande Blokkerse Wip, een van de molens van Kinderdijk. Slim is het op dit punt niet eens met Bakker. “Nee, hier in Groningen is het zo erg niet”, aldus de voorzitter van de Groninger Molenstichting. “Hier is deskundigheid genoeg. Hier is het een kwestie van geld.” Voorzitter Slim vindt, dat overheid en bedrijfsleven meer zouden kunnen doen op het gebied van de restauraties van molens. “Zelf kunnen we niet veel”, geeft hij aan.

“Instellingen als de Stichting Oude Groninger Kerken krijgen nog wel eens een douceurtje uit een legaat, bij molens is dat niet het geval.” Volgens hem kost het handen vol geld om de zaak overeind te houden. “Het duurt allemaal te lang, terwijl er probleemgevallen genoeg zijn”, aldus de molenvoorvechter. “Extra probleem is, dat er over de hele linie steeds meer monumenten bij komen”.

Eén van de duizend molens die onderhoud vragen

Fiets is uitgegroeid tot statussymbool

(29 sept.)

Sinds 1989 is er sprake van een run op fietsen. De laatste jaren worden in Nederland elk jaar 1,3 miljoen nieuwe fietsen aangeschaft. De gemiddelde prijs ligt almaar hoger. Op dit moment wordt er 787 gulden voor betaald.

Vroeger was het overzichtelijk: een klant kon kiezen tussen een zwarte van metaal en nog een zwart metalen exemplaar. Later kwamen daar een bruine en een groene bij. Wie nu de winkel van een rijwielhandelaar binnenloopt, krijgt het moeilijk. Tientallen soorten in een veelheid van kleuren, materialen en uitvoeringen. De fiets is allang niet meer het broodnodige vervoermiddel voor de dagelijkse boodschappen of de gang naar het werk. De tweewieler is in korte tijd uitgegroeid tot een hi-tech product waarmee wordt gecreëerd en waaraan status wordt ontleend.

Het omslagpunt ligt bij de ontwikkeling van de mountainbike in de jaren tachtig. Al in de jaren zestig deden de eerste racefietsen en later de semi-racefietsen hun intrede. Maar verder gebeurde er niks. De eerste mountainbikes die eind jaren tachtig in etalages van de rijwielhandel verschenen, gingen bij gebrek aan belangstelling even later in de uitverkoop. Het was een complete verrassing dat de mountainbike korte tijd later razend populair werd. Het model zou de wereld van de fiets compleet veranderen.

Sinds de mountainbike tuimelen de nieuwe soorten over elkaar heen. Ze hebben welluidende namen als ATB, ultralight, beachcruiser en hybride tracking. Als het goed is kun je met die laatste door het bos, met de boodschappen aan het stuur en het kind achterop naar je werk rijden. In de vakantie kun je er eindeloze tochten mee maken door de bergen en dalen.

De fiets is een statussymbool geworden. Was tot voor enkele jaren twaalf versnellingen het absolute maximum, tegenwoordig is 24-versnellingen al geen bijzonderheid meer. Steeds meer modellen zijn toegerust met vering, banden krijgen een beschermlaag tegen lekrijden. Om het rijwiel steeds lichter te kunnen maken, wordt gebruik gemaakt van technieken uit de luchtvaartindustrie. Niet alle fietsmakers hebben die ontwikkelingen kunnen bijbenen; er zijn er dan ook flink wat verdwenen, zegt Stef Stock, beleidsmedewerker van de afdeling Fietsen van de RAI.

“Ooit zat er op elke straathoek een fietsmaker. Het waren er misschien wel tienduizend. Nu is het aantal verkooppunten al jaren stabiel op drieduizend, maar er zullen er nog wel wat afvallen. Fietsmakers zijn ondernemers geworden met een eigen verzorgingsgebied. De innovatie van het rijwiel stelt hoge eisen aan hun werkplaats. De kleintjes op de hoek dreigen daaraan ten onder te gaan. Hun overlevingskans wordt bepaald door de grootte van hun verzorgingsgebied, of ze bijvoorbeeld de enige in een dorp zijn en of ze er iets bijdoen of niet, witgoed bijvoorbeeld”, zegt Stock. Verder hangt het er van af op wat voor soort plek ze zitten. In een buurt met veel kleine kinderen is meestal veel vraag naar onderhoud en is de werkplaats dus belangrijk. Op een andere plek kan juist de nadruk liggen op de verkoop. Behalve door de technische veranderingen en het statusgevoeliger worden van de fiets, is de rijwielhandel beïnvloed door de Fiets-van-de-zaak-regeling die staatssecretaris Vermeend in 1995 heeft ingevoerd. De regeling stelt werkgevers in staat hun personeel belastingvrij een fiets aan te bieden. Tientallen grote en kleinere bedrijven doen er aan mee.

Enough expertise in windmills, great lack of funds (Sept. 25th)

Chairman J. Slim (Meeden) of the Groningen Windmill Foundation is far less pessimistic about the future of the craft of windmill renovation than his colleague C. Bakker is. The latter, who is the chairman of the Foundation for the Preservation of Windmills in the Alblasserwaard and the Vijfheerenlanden affirmed yesterday that he is greatly worried about the future of the approximately one thousand windmills in the Netherlands. According to Bakker, there is an increasing lack of expertise in the upkeep and renovation of windmills. Actually, Bakker is not just anybody in windmill country. The foundation of which he is the chairman supervises the most renowned "collection of windmills" in the Netherlands, the Kinderdijk windmills. He made his remarks while announcing the reconstruction of the Blokkerse Wip, which had burnt down last year, and which is one of the Kinderdijk windmills.

In this respect, Slim does not agree with Bakker. "No, it is not as bad as that here in Groningen", says the chairman of the Groningen Windmill Foundation. "There is sufficient expertise here. It is a matter of funds here." Chairman Slim argues that public authorities and the business community could do more with respect to the renovation of windmills. "We are unable to do much ourselves", he points out. "Whereas institutions such as the Foundation for Old Groningen Churches may occasionally get a nice bonus from a legacy, that does not happen in the case of windmills". According to him, it costs loads of money to keep everything in a good state of repair. "It all takes too much time, and at the same time, there are plenty of problems", says the windmill advocate. "An extra problem is that more and more monuments are being added across the board".

Bike has developed into status symbol

(Sept. 29th)

Since 1989, there has been a run on bikes. In recent years, an annual 1.3 million new bikes have been purchased. The average price is rising all the time. At present, people pay 787 guilders for one. Things used to be straightforward: a customer could choose between a black metal one and another black metal one. Later a brown one and a green one were added to this. Now, anyone who walks into the shop of a bicycle-seller will have a hard time. Dozens of types, in a variety of colors, materials and designs. The bike has long ceased to be the indispensable means of transport for daily shopping or trips to work. In a short period of time, the bicycle has developed into a high-tech product used for leisure purposes and from which status is derived. The turning-point is the development of the mountain bike in the eighties. As early as the sixties, the first racing-bikes and, later, the semi-racing bikes were introduced. But nothing else happened. The early mountain bikes that appeared in the windows of bicycle shops in the late eighties went up for clearance sales a while later for lack of public interest. It came as a complete surprise that the mountain bike became extremely popular a short time later. The model was to change the world of bikes completely. After the mountain bike, new types have appe-

ared in rapid succession. They go by attractively sounding names such as ATB, ultralight, beachcruiser, and hybrid tracking. It is said the latter can be used for going through woods and riding to work with one's shopping hanging from the handlebar and one's child on the back. On holidays, it can be used for touring endlessly across mountains and valleys. The bike has become a status symbol. Whereas until a few years ago, twelve speeds used to be the absolute maximum, 24 speeds is no longer an exception these days. An increasing number of models are equipped with springing, and tires get a protective layer against punctures. To be able to make the bike lighter and lighter in weight, techniques from the aircraft industry are used. Not all bicycle repairmen have been able to keep up with those developments; quite a few have disappeared as a result, says Stef Stock, who is a managerial staff-member of the Bicycle Division of the Bicycle and Automobile Industries (RAI).

There once used to be a bicycle repairman on every street-corner. There may have been as many as ten thousand. Now the number of retail outlets has remained stable at three thousand for years, but a few more will no doubt drop out. Bicycle repairmen have become entrepreneurs with their own catchment areas. The innovation of bicycles imposes high demands on their workshops. Small businesses on the corner of the street consequently run the risk of going under. Their chances of survival are determined by the size of their catchment area, by whether they are the only one in a village, for example, and whether they do something on the side, such as kitchen articles. It also depends on the kind of place they are located. In a neighborhood with many young children, there is usually a high demand for maintenance, so the workshop is important.

Apart from the consequences of technical changes and the increasing status-sensitivity of the bike, the bicycle trade has been affected by the Business-bike-scheme introduced by

Under-Secretary of State Vermeend in 1995. The scheme enables employers to offer their employees a bike that is tax-deductible. Dozens of large and smaller businesses participate in it.

Upmarket bicycle workshop at Waterlooplein, Amsterdam

Zonder tolk geen minister uit Nederland

(17 juli)

EU-voorzitter Oostenrijk heeft zich de woede van de Nederlandse regering op de hals gehaald. Bij de ontmoeting van de Europese milieuministers komend weekeinde in de Oostenrijkse stad Graz zijn geen Nederlandse tolken voorzien. Uit onvrede heeft de Nederlandse minister De Boer afgezegd. Respect voor de elf officiële Europese talen ligt buitengewoon gevoelig bij de vijftien EU-leden. Omdat elk land aan zijn eigen taal hecht, dreigt soms een Babylonische spraakverwarring. Een vergadering van vijftien EU-ministers vergt 33 tolken. De uitbreiding van de EU zal dat aantal verder doen stijgen.

Om de situatie tijdens ontmoetingen werkbaar te houden moeten bewindslieden die het woord voeren Engels, Duits of Frans spreken. Het relaas van hun collega's kunnen ze via de koptelefoon in één van de elf talen volgen. Die werkwijze vergt minder tolken, zodat het karakter van de bijeenkomst niet al te zeer wordt aangetast.

Oostenrijk wil deze traditie doorbreken. In Graz wordt slechts getolkt in Engels, Duits, Frans, Spaans en Italiaans. De in omvang zesde taal van de EU, het Nederlands, is niet te horen. Bij andere informele bijeenkomsten in Oostenrijk zal dat evenmin het geval zijn.

De Nederlandse ambassadeur in Wenen heeft in opdracht van minister Van Mierlo formeel protest aangetekend bij de Oostenrijkse regering. Volgens een diplomaat in Brussel is Nederland "zeer beducht voor een sluipende invoering van een vijftalenregime in de Europese Unie".

"We willen best accepteren dat er drie talen worden gesproken. Maar vijf talen, waarbij de grens wordt getrokken bij het Nederlands, aanvaarden we niet."

Nederlands als EU-taal gerehabiliteerd

(18 juli)

Het ministerie van Buitenlandse Zaken haalt opgelucht adem. De dreigende degradatie van de Nederlandse taal in vergaderingen van de Europese Unie (EU) is van tafel. EU-voorzitter Oostenrijk heeft gisteren afgezien van een verandering in de beschikbaarheid van tolken.

Oudste Nederlandse zin even terug in

Amsterdam (6 aug.)

'Hebban olla uogala...'. Zo begint de oudste zin, omstreeks 1100 geschreven door een Vlaamse monnik. De monnik was verliefd. Bij wijze van pennenproef noteerde hij op een laatste lege bladzijde van een oud-Engels handschrift een zin die kan worden vertaald als: 'Alle vogels zijn begonnen met het bouwen van hun nestjes. Behalve ik en jij, waarop wachten we nog?'

De zin is voor het eerst in Nederland te zien op *Het Wonderbaarlijk Alfabet*, een tentoonstelling van de Koninklijke Bibliotheek. Het manuscript met de beroemde zin is in bruikleen gegeven door de Bodleian Society te Oxford. De tentoonstelling is vanaf 19 augustus te zien in de Nieuwe Kerk in Amsterdam.

Het manuscript wordt bewaard in Oxford, waar de zin in de

jaren '30 is ontdekt. In *Het Wonderbaarlijk Alfabet* wordt de zin tentoongesteld bij de letter E van *Elegast*. Bij deze letter illustreren veertig werken de geschiedenis van de Nederlandse letterkunde: van middeleeuwse verhalen als *Reynaert de Vos*, *Karel ende Elegast* en de *Beatrijslegende* tot zeldzame drukken en handschriften van Couperus, Achterberg en Hermans.

Deskundigen hebben vastgesteld dat de zin van de monnik moet worden beschouwd als de versregels uit een liefdesliedje. "Hebban olla uogala nestas hagunnnan hinase hic anda thu uuat unbidan uui nu."

Dagboek van Anne Frank mist vijf pagina's

(19 aug.)

Een onaardige brief over het huwelijk van haar ouders blijkt te ontbreken aan het wereldberoemde dagboek van Anne Frank. Het vijf pagina's tellende epistel is sinds 1980 in het bezit van Cor Suijk, een oud-medewerker van de Anne Frank Stichting. Deze beweert de brief van Otto Frank te hebben gekregen, vlak voor diens overlijden in 1980.

Volgens het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (RIOD) stelde Suijk pas onlangs het Anne Frank Fonds in Zwitserland en het RIOD op de hoogte van het bestaan van de vijf pagina's. In zijn testament bepaalde Otto Frank dat de rechten van het dagboek van zijn dochter berusten bij het Anne Frank Fonds. Het originele dagboek kwam in het bezit van het RIOD.

"We hebben geen idee waarom de oud-medewerker deze vijf pagina's zo lang in zijn bezit heeft gehouden, zonder ons daarvan op de hoogte te stellen", zegt David Barnouw van het RIOD. "We waren erg verbaasd over het bestaan van dit document." Barnouw acht de kans klein dat er nog meer ongepubliceerde documenten uit het dagboek zullen opduiken.

In 1986 publiceerde het RIOD een nieuwe versie van *Het Achterhuis*, die voor veel opschudding zorgde. Ze bevatte nieuwe passages over het huwelijk van Anne's ouders, die niet in de oude versie van het dagboek waren opgenomen. Deze tweede versie van het dagboek bleek vanaf maart 1944 door Anne Frank te zijn herschreven op basis van haar oude dagboeknotities. Vlak voordat het ondergedoken gezin Frank werd verraden was Anne begonnen haar dagboek op losse blaadjes over te schrijven, zodat er ongemerkt bladzijden kunnen zijn verdwenen.

Filmpje Anne Frank verdwenen (5 sept.)

Uit de kluis van de Anne Frank Stichting in Amsterdam is uniek filmmateriaal van Anne Frank spoorloos verdwenen. Het gaat om authentieke beelden van Anne, de enige die er nog zijn: een bruiloftsfilm uit juli 1941. Anne Frank is daarop gedurende zeven seconden zichtbaar vanuit een open raam aan het Merwedeplein in Amsterdam. Het originele 8 mm-filmpje is zoekgeraakt. Van de beelden bestaat nog wel een kopie.

Het filmpje is eigendom van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie in Amsterdam (RIOD), dat het in bruikleen had afgestaan aan de Anne Frank Stichting.

Volgens de stichting heeft een Amerikaanse televisiezender de film in de jaren '80 in bruikleen gekregen voor het maken van een documentaire. Het origineel is "naar alle waarschijnlijkheid" niet teruggestuurd.

Without interpreter, no State Secretary from Holland (July 17th)

The Austrian EU-presidency has brought upon itself the rage of the Dutch government. At the meeting of the European Secretaries of State for the Environment in the Austrian town of Graz next weekend, no Dutch interpreters are expected to be there. Dissatisfied, the Dutch Secretary of State De Boer has sent a notification of absence. Respect for the eleven official European languages is an extremely sensitive matter among the fifteen EU members. As each country is dedicated to its own language, there is sometimes the risk of a Babel-like confusion of tongues. A meeting of fifteen EU Secretaries of State requires 33 interpreters. The enlargement of the EU will further increase that number.

To keep the situation workable during informal meetings, government ministers taking the floor have to speak in English, German or French. They can listen to the speeches of their colleagues in one of the eleven languages through the headphones. That procedure requires fewer interpreters, so that the nature of the meeting is not unduly affected.

Austria intends to break with this tradition. In Graz, only English, German, French, Spanish and Italian will be interpreted. The sixth largest language of the EU, Dutch, will not be heard. Nor will this be the case at other informal meetings in Austria.

On behalf of State Secretary Van Mierlo, the Dutch ambassador in Vienna has submitted a formal protest to the Austrian government. According to a diplomat in Brussels, the Netherlands are "very wary of a backdoor introduction of a five-language regime in the European Union".

"We do not at all mind accepting three languages being spoken. But we do not accept five languages, when the line is drawn at Dutch."

Dutch rehabilitated as an EU-language (July 18th)

The Foreign Office takes a breath of relief. The impending degradation of the Dutch language at meetings of the European Union (EU) is no longer at stake. Yesterday, the Austrian EU-presidency refrained from changing the availability of interpreters.

Oldest Dutch sentence briefly in Amsterdam (Aug. 6th)

"Hebban olla uogola ...". This is the beginning of the oldest preserved sentence, which was written by a Flemish monk around the year 1100. The monk was in love. By way of pen-trial, on the last empty page of an Old-English manuscript, he wrote a sentence that can be translated as: "All the birds have started building their little nests. Except I and you; what are we still waiting for?" The sentence is on view in the Netherlands for the first time at *The Amazing Alphabet*, an exhibition by the Royal Library. The manuscript with the famous sentence has been given on loan by the Bodleian Society in Oxford. The exhibition can be seen in the Nieuwe Kerk in Amsterdam from August 19th.

The manuscript is preserved in Oxford, where they discovered the sentence in the thirties. In *The Amazing Alphabet*, the sentence is on display under the letter E of *Elegast*. Under this letter, forty works illustrate the history of Dutch literature: from medieval stories such as *Reynaert de Vos*, *Karel ende Elegast* and the legend of *Beatrijs* to rare prints and manuscripts by Couperus, Achterberg and Hermans.

Experts have established that the monk's sentence should be regarded as the poetic lines from a love-song. "Hebban olla uogala nestas hgunnnan hinase hic anda thu uuat unbi-dan uui nu."

Five pages missing from Diary of Anne Frank (Aug. 19th)

An unkind letter about her parents' marriage appears to be missing from the world-famous Diary of Anne Frank. The epistle, which comprises five pages, is in the possession of Cor Suijk, a former staff-member of the Anne Frank Foundation. The latter claims to have received the letter from Otto Frank, immediately prior to his death in 1980.

According to the National Institute for War Documentation (RIOD), Suijk informed the Anne Frank Foundation in Switzerland and the RIOD of the existence of the five pages only recently. In his testament, Otto Frank willed that the rights of his daughter's diary belong to the Anne Frank Foundation. The original diary became the property of the RIOD.

"We have no idea why the former staff-member has kept these five pages in his possession for such a long time without informing us about it", says David Barnouw of the RIOD. "We were very surprised about the existence of this document". Barnouw considers it unlikely that still further unpublished documents from the diary will turn up.

In 1986, the RIOD published a new version of *The Secret Annexe*, which caused a big stir. It contained new passages about the marriage of Anne's parents that had not been included in the old version of the diary. This second version of the diary appeared to have been re-written by Anne Frank from March 1944 on the basis of her old diary notes. A short time before the Frank family, who were in hiding, was betrayed, Anne had started copying her diary on separate leaves of paper, so that pages may have disappeared unnoticed.

Anne Frank footage missing (Sept. 5th)

Unique footage of Anne Frank has disappeared without a trace from the safe of the Anne Frank Foundation in Amsterdam. It involves authentic images of Anne, the only existing ones: a wedding-film of July 1941. It shows Anne Frank from an open window on the Merwedeplein in Amsterdam for seven seconds. The original 8-mm footage has gone missing. A copy of the images still exists, though.

The footage is the property of the National Institute for War Documentation in Amsterdam, which gave it on loan to the Anne Frank Foundation. According to the Foundation, an American television network got the film on loan in the eighties for making a documentary. "To all probability", the original was not sent back.

Anne-Wil Blankers bejubeld als Wilhelmina

(1 sept.)

Overdonderend applaus en geestdriftig gestamp op de vloer weerklonken gisteravond in de Amsterdamse Stadsschouwburg na de première van *Wilhelmina, Je Maintiendrai*. De uitbundige waardering gold in het bijzonder Anne-Wil Blankers voor haar menselijke en integere invulling van de titelrol.

De door Ton Vorstenbosch geschreven en door Mette Bouwhuijs geregisseerde voorstelling ziet er met haar paleisachtige entourage en de picturale landschappen en wolkenpartijen als uitzicht aantrekkelijk verzorgd uit. Ook de historische kostuums spreken sterk tot de verbeelding. Gekozen is voor een vertrouwde en herkenbare speelstijl. Dit alles, en uiteraard het onderwerp van de voorstelling, koningin Wilhelmina, staan er garant voor dat het stuk een breed publiek zal aanspreken.

Ton Vorstenbosch portretteert Wilhelmina naar het welbekende beeld van een granieten vrouw: star, hooghartig en ongenaakbaar, een vrouw die ook van zichzelf een onbuigzame discipline eist. Anne-Wil Blankers voldoet volledig aan dit imago en klaarblijkelijk met zoveel sympathiserende overtuigingskracht dat het publiek menig keer spontaan in lachen uitbarst wanneer een van haar naaste medewerkers aan het hof door haar kwetsend op zijn of haar nummer wordt gezet. Eigenlijk is dat verbazingwekkend, want zo iets is eerder pijnlijk dan leuk.

Anne-Wil Blankers als Wilhelmina

© Fotografie Pan Sok

Aan allesbehalve flatterende anekdotes beleven de toeschouwers eveneens hoorbaar veel plezier. Want al sluit dit stuk aan bij de festiviteiten ter herdenking van het feit dat Wilhelmina honderd jaar geleden op achttienjarige leeftijd als koningin in Amsterdam werd ingehuldigd, Ton Vorstenbosch schreef *Wilhelmina, Je Maintiendrai* niet in blinde verering.

Zo bestempelt een hofdame op een bal in Paleis Noordeinde de moeder van prins Bernhard als 'Die Tolle Lola'. Een ander zegt dat Juliana door een Zweedse huwelijkskandidaat is afgewezen, omdat hij haar te onaantrekkelijk vond. En de lectrice juffrouw Van Rijn werd door Wilhelmina zonder pardon ontslagen, omdat ze de moed had te vertellen dat prins Bernhard tijdens de oorlogsjaren in Londen zo aan de boemel is geslagen dat hij "als enige van ons allemaal van de oorlog genoot".

Het stuk bestrijkt de periode kort voor en vlak na de Tweede Wereldoorlog. Wilhelmina was fel anti-nazi en weigerde aanvankelijk de wijk naar Engeland te nemen. Ze wilde samen met het Nederlandse volk weerstand bieden tegen de inval van de Duitsers. 'Je Maintiendrai, ik zal handhaven' was haar parool. Ze streefde haar ideaal na Moeder des Vaderlands te zijn, met Willem de Zwijger als grote voorbeeld. Ze verwachtte weinig heil van de parlementaire democratie met al die verschillende partijen en hun belangen. Ook om die reden beijverde ze zich voor een krachtdadige monarchie met veel meer regeringsbevoegdheden. Haar tragiek is dat ze die wensdroom ondanks haar wilskracht en autoritaire pogingen daartoe niet heeft kunnen verwezenlijken. Moe van zo'n lange regeringsperiode en teleurgesteld besluit ze na de oorlog af te treden. In de slotscene mijmert ze als een oude vrouw, gezeten op een stoel in haar werkkamer, over haar inhuldiging als jonge prinses en herhaalt ze plechtig de eed die ze heeft afgelegd. Ook op dit moment weet Anne-Wil Blankers de juiste snaar te beroeren. Al draagt Blankers zonder meer dit stuk, ze krijgt daarbij gedegen tegenspel van bijvoorbeeld Cas Enklaar als haar secretaris Van Santen, van Elsjie Scherjon in de rol van de principiële freule Schimmelpenninck en van Laus Steenbeke als de deftige jonkheer Van Tets. Nettie Blanken heeft in de wat onhandige en recalcitrante lectrice een dankbare rol, waarmee ze het publiek vaak aan het lachen krijgt, want behalve 'onthullend' is dit stuk op bepaalde momenten ook zeer vermakelijk.

Kees Schilperoort stopt na 50 jaar (23 sept.)

Kees Schilperoort (81) beëindigt zijn loopbaan in de omroepwereld, die 52 jaar heeft geduurd. In de nacht van vrijdag op zaterdag neemt hij afscheid van de commerciële radiozender Radio 538. Hij presenteerde voor dit station de afgelopen zes jaar het spel *De Piepshow*.

Schilperoort maakte furore op radio en televisie met programma's als *Het Gulden Schot*, *Raden Maar*, *De Boertjes van Buut'n*, *Kopstukken* en *De Stemband*. Hij begon zijn loopbaan in 1946 bij de VARA, werkte vanaf 1956 26 jaar bij de KRO en was na zijn pensionering in 1982 actief bij Veronica en Radio 538. De bejaarde presentator vindt dat het mooi geweest is. "Succesvolle programma's moet je op hun hoogtepunt stoppen en dat moment is nu gekomen."

Directeur Erik de Zwart van Radio 538 prijst Schilperoort's vakmanschap. Hij kan zich voorstellen dat de presentator het wekelijkse programma inmiddels ervaart als een drukke verjaardag van zijn kleinkinderen."

Anne-Wil Blankers cheered as Wilhelmina

(Sept. 1st)

An overwhelming applause and an enthusiastic stamping of feet resounded in the Amsterdam City Theater after the first performance of *Wilhelmina, Je Maintiendrai* last night. The exuberant acclaim was particularly directed at Anne-Wil Blankers for her humane and straight interpretation of the title role.

With its palace-like pomp and circumstance and its view of pictorial landscapes and cloudscapes, the performance written by Ton Vorstenbosch and directed by Mette Bouwhuijs looks attractively neat. The historical costumes, too, greatly appeal to the imagination. A familiar and recognizable style of acting was chosen. All this, and of course the subject of the performance, Queen Wilhelmina, guarantee the play's attractiveness to a wide audience.

Ton Vorstenbosch portrays Wilhelmina after the well-known image of a rock-solid woman: unbending, lofty and untouchable: a woman who demands of herself an uncompromising discipline. Anne-Wil Blankers fully satisfies this image and apparently with such sympathizing power of conviction that, on many occasions, the audience burst out in spontaneous laughter when one of her close associates at court are put in his or her place in an offensive way. Actually, that is amazing, for such things are embarrassing rather than funny.

The audience also derives a lot of equally audible pleasure from anecdotes that are far from flattering. The fact is that, though this play fits in with the festivities in commemoration of the fact that Wilhelmina was inaugurated as the Queen at the age of eighteen in Amsterdam one hundred years ago, Ton Vorstenbosch did not write *Wilhelmina, Je Maintiendrai* in blind veneration.

Thus, at a ball in Noordeinde Palace, a lady-in-waiting characterizes Prince Bernhard's mother as "Die Tolle Lola". Somebody else says that Juliana was rejected by a potential Swedish husband because he found her too unattractive. And the lecturer Miss Van Rijn was dismissed without mercy because she had the courage to say that, during the war-years in London, Prince Bernhard had been painting the town red to the point where he "was the only one of us who enjoyed the war".

The play comprises the periods immediately before and a short time after the Second World War. Wilhelmina was fiercely anti-nazi and initially refused to take refuge to England. She wanted to be with the Dutch people and resist the German invasion. 'Je Maintiendrai, I Shall Stand Strong' was her motto.

She pursued her ideal of being the Mother of the Nation, taking William the Silent as her great example. She had no great expectations from parliamentary democracy with all those different parties and their interests. For that reason, too, she did her best for a powerful monarchy with much more powers of government.

Her tragedy is that, despite her will-power and authoritarian attempts at achieving that, she was unable to realize

that wish-dream. Tired of such a long reign and disappointed, she decided to abdicate after the War. In the final scene, she is an old woman, sitting in a chair in her study, and contemplates her inauguration as a young princess and solemnly repeats the oath she took. At this point, too, Anne-Wil Blankers knows how to strike the right chord.

Even though, without a doubt, Blankers carries this play, she is offered solid acting from her opposite parts, such as Cas Enkelaar as her secretary Van Santen, Elsje Scherjon in the role of the principled Lady Schimmelpenninck and Laus Steenbeke as the distinguished Esquire Van Tets. Netty Blanken plays a rewarding role as the slightly awkward and recalcitrant lecturer, by which she draws frequent laughs from the audience, for, apart from being 'revealing', this play is also very amusing at times.

© Fotografie Pan Sok

Scene from *Wilhelmina: Je Maintiendrai*

Kees Schilperoort stops after 50 years

(Sept. 23rd)

Kees Schilperoort (81) will end his career in the broadcasting world that lasted for 52 years. In the night of Friday on Saturday, he will leave the commercial radio-channel Radio 538. He has presented the game *De Piepshow* for this channel for the past six years.

Schilperoort became famous on radio and television with programs such as *Het Gulden Schot*, *Raden Maar*, *De Boertjes van Buut'n*, *Kopstukken* and *De Stemband*. He started his career with the VARA broadcasting company in 1946, worked for the KRO for 26 years since 1956 and was active for Veronica and Radio 538 after his retirement in 1982. The elderly radio-and-television host feels his time has come. "Successful programs should be left at the top of their success, and that point has now been reached." The director of Radio 538, Erik de Zwart, praises Schilperoort's professionalism. He can imagine that the host has come to regard the weekly program as a "busy birthday of his grandchildren".

Diever is lust voor het oog (20 aug.)

Zelden was het feest uitbundiger bij Toneelvereniging Diever dan tijdens de opvoering van Shakespeare's slapstick-komedie *De getemde feeks*. Het stuk, waarin de dwarse Katharina uiteindelijk 'getemd' wordt door de jonge edelman Petruchio, ging gisteravond voor een uitverkocht openluchttheater in première. De 800 toeschouwers zagen een bonte stoet van kostuums aan zich voorbij trekken. Geen moeite leek gespaard om van de voorstelling een lust voor het oog te maken. Niet alleen de kostumering was dik in orde, ook het spel had een onverwacht hoog niveau.

In het openluchttheater in de Dieverder bossen worden al 52 jaar stukken van Shakespeare opgevoerd. In die periode heeft de toneelvereniging landelijke bekendheid verworven.

Enkele spelers uit *De Getemde Feeks*

Hoorspel sterft een langzame, stille dood

(26 aug.)

"Het hoorspellandschap ziet er kaal en onherbergzaam uit. Gieren cirkelen in de lucht, want in deze woestenij ligt een schitterend radiogenre een langzame, stille dood te sterven". Bijna proza, maar geen wonder want de zinsnede komt uit een brief van 'hoorspeldieren' Marlies Cordia en Leonore van Prooijen en is deze week gestuurd aan vakbonden, Haagse politici en omroepbestuurders. Niet voor niets. Het definitieve einde van de hoorspelen op de publieke radio is nu echt in zicht.

Zondag 26 augustus wort het allerlaatste hoorspeluur uitgezonden met een discussie over het fenomeen hoorspel. Daarna valt het doek voor de spannende radioverhalen. Nu heeft Marlies Cordia wel vaker sombere tijden meegemaakt ("Het is al jaren tobben"), want ook in 1987 stond het hoorspel op het punt voor altijd en eeuwig uit de ether te verdwijnen. Dankzij een storting van het NOS-bestuur in het hoorspelotje in 1989 was het hoorspel destijds weer even van de ondergang gered. De kans dat dit radiogenre nu weer de kans krijgt om een reddende hand te kunnen grijpen, lijkt uiterst klein. Zelfs de doorgaans optimistische Cordia ziet nog nauwelijks overlevingskansen. "Het komt door de versnippering, die eeuwige bezuinigingen en de totale desinteresse. En er

wordt steeds maar geroepen dat het te duur is. Dat valt reuze mee, hoewel het natuurlijk wel wat duurder is dan het draaien van een plaatje", zegt ze. Ze wordt er een beetje moede-loos van, zeker als je het fenomeen hoorspel tegen het Europese licht houdt. "In Engeland, Frankrijk en bijvoorbeeld Duitsland gaat het prima met de hoorspelen".

Mondriaans Victory Boogie Woogie beeld van levensvreugde (29 aug.)

Mondriaans laatste schilderij, *Victory Boogie Woogie*, is sinds vrijdagochtend in Nederland. De Stichting Nationaal Fonds Kunstbezit heeft het voor Nederland weten te verwerven uit de collectie van een Amerikaanse particulier. Zij betaalde er ruim 80 miljoen gulden voor. Het doek zal permanent worden geëxposeerd in het Mondriaan-museum bij uitstek, het Gemeentemuseum in Den Haag.

De Stichting zal het kunstwerk maandag in het Haags Gemeentemuseum in Den Haag overdragen aan de staat, die het dan in langdurig bruikleen aan de gemeente/het museum zal geven. Koningin Beatrix is aanwezig bij de overdracht. De vorstin is bijzonder in moderne kunst geïnteresseerd.

Piet Mondriaan schilderde *Victory Boogie Woogie* in New York, in de periode van 1942 tot aan zijn dood in 1944. Het hing tot op heden in het appartement van een New Yorker verzamelaar. Vrijdagochtend kwam het doek via Schiphol aan in het land van zijn schepper. De aankoop was mogelijk dank zij de schenking van 110 miljoen gulden die De Nederlandsche Bank onlangs deed voor de uitbreiding van onze nationale kunstcollectie.

Victory Boogie Woogie (olieverf en papier op canvas, 126 bij 126 cm) is volgens kenners het hoogtepunt van het werk uit Mondriaans laatste levensjaren in New York. Uit deze bijzondere periode was nog niets aanwezig in Nederland. Vele eerdere pogingen om iets uit die tijd aan te kopen, liepen op niets uit.

Enkele maanden geleden heeft een aantal Nederlandse prominenten, onder wie negen museumdirecteuren, het belang van de verwerving van juist *Victory Boogie Woogie* ondersteund met een handtekening. Dit gebeurde op verzoek van de Vereniging Rembrandt en de Stichting Nationaal Fonds Kunstbezit.

Een van der ondertekenaars, directeur Hans Locher van het Haagse Gemeentemuseum, zegt dat *Victory Boogie Woogie* in de categorie van de *Nachtwacht* van Rembrandt, de *Zonnebloemen* van Van Gogh en de *Guernica* van Picasso hoort: "Tot deze categorie hoort ook de *Victory Boogie Woogie* van Mondriaan, zijn laatste creatie, ontstaan in de donkere jaren van de Tweede Wereldoorlog. Zoals de *Guernica* van Picasso het beeld is geworden van geweld en oorlogsslachtoffers in de twintigste eeuw, zo is *Victory Boogie Woogie* het beeld van de overwinning van levensvreugde en vrijheid", aldus Locher. Het gemeentemuseum zal het schilderij vanaf de heropening (na renovatie) op 29 oktober permanent ten toon stellen.

Diever is a feast for the eye (Aug. 20th)

Rarely was a celebration of the Diever Drama Society more exuberant than during the performance of Shakespeare's slapstick comedy *The Taming of the Shrew*. Last night, the play, in which the unruly Katharina is eventually tamed by the young nobleman Petruchio, was first performed in a capacity filled open-air theater. The 800 people in the audience saw a multi-colored procession of costumes parading by. It seemed no effort had been spared to make the performance into a feast for the eye. Not only were the costumes fully up to scratch, the acting was of an unexpectedly high quality as well.

Plays by Shakespeare have been performed in the open-air theater in the Diever woods for 52 years. During that period, the drama society has achieved nation-wide fame.

Radio-play dies a slow, silent death

(Aug. 26th)

"The radio-play landscape looks barren and desolate. Vultures circle in the air, for, in this wasteland, a magnificent radio genre is dying a slow, silent death." Almost prose, but, bo wonder, for the passage is from a letter written radio-play fanatics Marlies Cordia and Leonore van Prooijen and is sent to trade unions, politicians in the Hague and broadcasting managers this week. Not without reason. The definitive end of radio-plays on publicly owned radio has now really come in sight.

On Sunday, the very last radio-play hour will be broadcast with a discussion of the radio-play phenomenon. After that, the curtain will drop for the exciting radio-stories. It is true that Marlies Cordia has faced a period of gloom before ("It has been an uphill struggle for years"), for, in 1987, too, the radio-play was about to go off the air for ever and into eternity. Thanks to a contribution made into the radio-play kitty by the management of the Dutch Broadcasting Foundation (NOS) in 1989, the radio-play had temporarily been saved from going under again at the time.

The chance that this radio genre will get another chance of being able to seize a helping hand now is extremely slim. Even the usually optimistic Cordia sees hardly any chances for survival. "It is because of the fragmentation, those eternal cuts and the total lack of interest. And all the time, there are people claiming that it is too expensive. It is not at all as much as people think, but, of course, it is a bit more expensive than playing a record", she says. It makes her a little despondent, the more so when the radio-play phenomenon is viewed in the European context. "In England, France and, for example, Germany, radio-plays are doing fine."

Mondriaan's Victory Boogie Woogie an image of joy for life (Aug. 29th)

Mondriaan's last painting, *Victory Boogie Woogie*, has been in the Netherlands since Friday morning. The National Fund for Art Collection Foundation has managed to acquire it for the Netherlands from the collection of an American private person. It paid over 80 million guilders for it. The canvas will be on permanent display in the principal Mondriaan museum, the municipal Museum in the Hague.

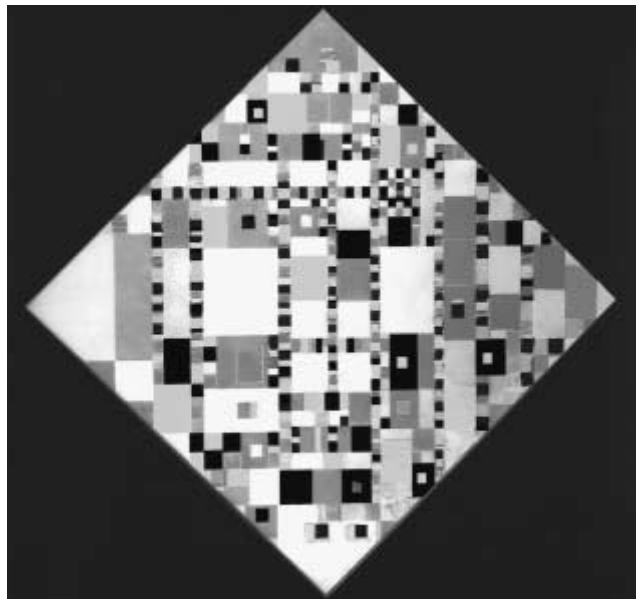
On Monday, in the Municipal Museum of the Hague, the Foundation will present the work of art to the State, which will then give it on long-term loan to the municipality/the museum. Queen Beatrix will be there at the presentation. The sovereign is particularly interested in modern art.

Piet Mondriaan painted *Victory Boogie Woogie* in New York, in the period from 1942 until his death in 1944. Until now, it has hung in the apartment of a New York collector. On Friday morning, the canvas arrived via Schiphol in the country of its creator. The acquisition was possible thanks to the donation of 110 million guilders recently made by the Dutch Central Bank for the enlargement of our national art collection.

According to experts, *Victory Boogie Woogie* (oil-paint and paper on canvas, 126 by 126 cm) is the high point of the work in the last year of Mondriaan's life in New York. Nothing from this special period had been present in the Netherlands yet. Many earlier attempts at buying something from that period had come to nothing.

Some months ago, a number of prominent Dutch people, among whom nine museum directors, had subscribed with their signatures to the importance of specifically acquiring *Victory Boogie Woogie*. This was done at the request of the Rembrandt Society and the National Fund for Art Collection Foundation. One of the undersigned, director Hans Locher of the Municipal Museum of the Hague, says that *Victory Boogie Woogie* falls in the category of Rembrandt's *Nightwatch*, Van Gogh's *Sunflowers* and Picasso's *Guernica*: "Mondriaan's *Victory Boogie Woogie* also falls in this category, it being his last creation and having been created in the dark years of the Second World War. In a way similar to how Picasso's *Guernica* has become the image of violence and victims of war in the twentieth century, *Victory Boogie Woogie* is the image of the victory of joy for life and freedom", says Locher. The Municipal Museum will put the painting on permanent display from the re-opening (after renovation) on October 29th.

Victory Boogie Woogie (1942-1944) by Piet Mondriaan (1872-1944)

Staatssecretaris wordt bijna onderminister

(22 juli)

De staatssecretarissen worden belangrijker in het nieuwe paarse kabinet. Niet alleen komen er tenminste twee bij, maar ze krijgen ook meer bevoegdheden. Formateur Kok en de drie partij onderhandelaars spraken gisteren af dat ze hun minister voortaan mogen vervangen tijdens kabinetsvergaderingen.

Maar al worden ze een soort onderminister, stemrecht krijgen ze niet, omdat daarvoor een wijziging van de Grondwet nodig is, die in elk geval niet in één kabinetsperiode kan worden afgerond.

Omdat staatssecretarissen onmogelijk al in deze kabinetsperiode volledig kunnen worden opgewaardeerd tot onderminister, is voorlopig afgezien van de gedachte ministers en staatssecretarissen van hetzelfde departement ook dezelfde politieke kleur te geven.

De formateur en de onderhandelaars hebben gisteren ook afgesproken de 'huidige indeling van de departementen in Paars-2 'grosso modo' te handhaven. Dat wil overigens niet zeggen dat al is gekozen voor veertien ministers zoals in Paars-1. Hoewel dat door het verzet van PvdA en VVD niet erg waarschijnlijk is, werd gisteren de komst van een vijftiende minister niet uitgesloten.

Zo'n vijftiende minister, zonder portefeuille, zou zich kunnen bezighouden met het grote-steden beleid of met cultuur en media. Het is een optie om D66 aan een derde minister te helpen naast de zes die door de PvdA en de VVD allebei worden geclaimd.

Kringen rond de formateur wisten te melden dat Binnenlandse Zaken het meest gewilde departement is, omdat het als enige door alle drie de partijen begeerd wordt.

Tweede kabinet Kok is in balans (31 juli)

De aanwezigheid van veel 'politieke zwaargewichten' vormt geen bedreiging voor het tweede Paarse kabinet. Formateur en beoogd premier Kok preeft gisteren de balans in Paars-2. Een goede mix van routine, ervaring en jong talent, zo typeerde hij de nieuwe regeringsploeg.

"Tevreden en voldaan" kijkt Kok terug op de formatie. "Ik ben blij dat het nieuwe kabinet in veel opzichten evenwichtig is." Kok ontving gisteren de laatste zeven kandidaat-ministers.

Va Aartsen (Buitenlandse Zaken), Herfkens (Ontwikkelingssamenwerking), De Grave (Defensie), Netelenbos (Verkeer), Peper (Binnenlandse Zaken), Hermans (Onderwijs) en Van Boxtel (Grotestedenbeleid) lieten hem weten ja te zeggen tegen Paars-2.

Steeds meer Indië-monumenten (15 aug.)

Nederland staat bol van de initiatieven voor de oprichting van Indië-monumenten. Eerder dit jaar kregen Culemborg, Dordrecht, Hardenberg en Stolwijk een monument ter nagedachtenis van de Nederlandse militairen die nooit terugkeerden van de oorlog in het voormalige rijkdeel. Het einde van de hausse is echter nog niet in zicht. In september worden ook in Smilde, Apeldoorn, Nijmegen en Zoetermeer plaatselijke gedenktekens onthuld.

Nationaal Indië-monument in Roermond

Gisteren werd tevens bekend dat minister Borst van Volksgezondheid vijf miljoen gulden ter beschikking stelt voor een Indisch Herinneringscentrum. Het instituut zal een bezinningsfunctie hebben voor personen uit het voormalige Nederlands-Indië. De na-oorlogse generatie kan er terecht om te leren over de gebeurtenissen die er tijdens de Tweede Wereldoorlog plaatsvonden.

Het allereerste Indië-monument dateert uit 1952. Het gaat om een plaquette in Gouda. In 1988 werd het nationaal Indië-monument in Roermond onthuld. Daarna volgde een grote golf en werden tientallen gedenktekens opgericht. Het zijn er vanaf volgende maand ruim zestig.

Vice-voorzitter L. van de Braken van de stichting Nationaal Indië-monument is niet verrast door de monumenten-lawine: "Vorige week zat ik wat te bladeren in het receptieboek dat mensen bij het monument tekenen. Ik las: 'Hier ben ik tot rust gekomen'. Dat soort opmerkingen zie je meer."

Volgens Van de Braken hebben veel Nederlandse militairen aanvankelijk nauwelijks tijd gehad om over hun ervaringen na te denken. Ze kwamen terug, werden door de bevolking als verliezers of zelfs als oorlogsmisdadigers bejegend. Dus spraken ze liever niet over Nederlands-Indië.

Bovendien moesten ze hard werken om de kost te verdienen. Er was geen tijd om tot een verwerkingsproces te komen. Nu zijn ze gepensioneerd, hebben ze tijd en gaan ze nadenken. Maatschappelijk lijkt de tijd daarom rijp voor de monumenten: de tijd dat de oud-militairen alleen maar kritiek en verwijten over zich heen gestort kregen, is voorbij, meent Van de Braken.

"We zijn destijds in opdracht van de Nederlandse regering naar Nederlands-Indië gegaan om er rust en orde te brengen. Dat hebben we in belangrijke mate ook gedaan. Er zijn misstanden geweest, maar om alleen daarop te wijzen doet toch onrecht aan de missie."

Under-Secretary virtually to become Deputy-Secretary of State (July 22nd)

Under-Secretaries of State will become more prominent in the new 'Purple' Cabinet (consisting of 'red' Labor, 'blue' Liberals and the Democrat party D66, ed.). Not only will there be two extra ones, but they will also have more powers. Formation-leader Kok and the three party negotiators agreed yesterday that they will be allowed to replace their Secretaries of State at Cabinet meetings.

But even though they will be some kind of Deputy-Secretaries, they will not have the right to vote, since that would require a change in the Constitution that cannot be realized within the term of one Cabinet.

Since Under-Secretaries cannot be promoted to Deputy-Secretaries in the present Cabinet period, the idea of assigning the same political color to Secretaries and Under-Secretaries of the same Department has been abandoned as well.

The formation-leader and the negotiators also agreed yesterday that the present division of Departments will be maintained 'across the board'. Which is not to say, however, that a choice for fourteen Secretaries of State, as in 'Purple-1', has already been made. The introduction of a fifteenth Secretary of State was not ruled out yesterday, though the opposition from the PvdA (Labor Party) and VVD (Liberals) does not make it very likely.

Such a fifteenth Secretary of State could be in charge of, for instance, urban affairs or cultural and media affairs. It is an option that will involve a third Secretary of State for D66 along with the six claimed by both PvdA and VVD.

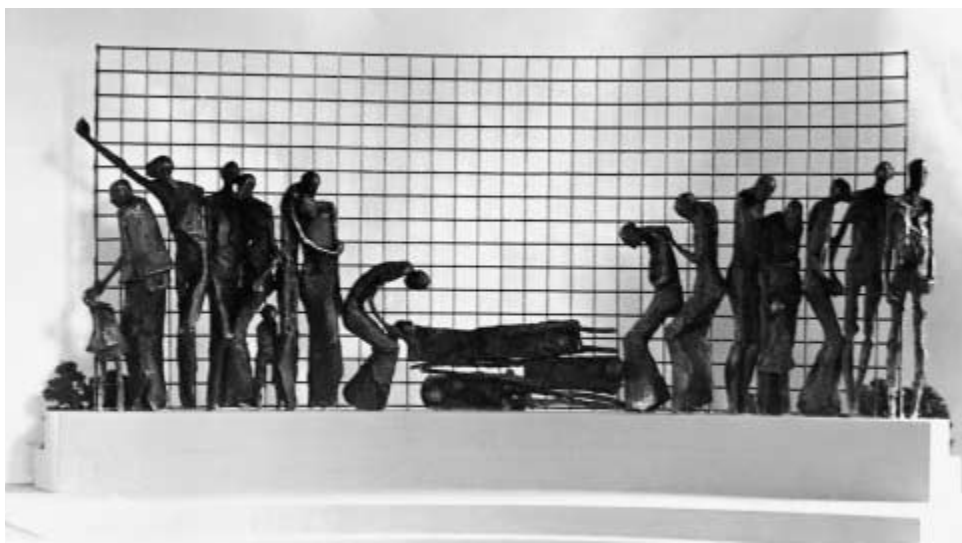
In circles near the formation leader, it was reported that the Interior Office is the most popular Department, because it is the only one desired by all three of the parties.

Second Kok cabinet in good balance

(July 31st)

The presence of many 'political heavy-weights' is no threat to the second purple cabinet. The formation leader and intended Prime Minister, Kok, praised the good balance in Purple-2. He characterized the new government team as a

East-Indies Monument in The Hague

good mixture of routine, experience and young talent.

Kok looks back on the formation period "pleased and satisfied". "I am glad that, in many respects, the new cabinet is in good balance". Yesterday, Kok received the last seven candidates for the posts of Secretary of State. Van Aartsen (Foreign Affairs), Herfkens (Development Aid), De Grave (Defense), Netelenbos (Transport), Peper (Internal Affairs), Hermans (Education) and Van Boxtel (Urban Affairs) told him they said 'yes' to Purple-2.

More and more Dutch-East-Indies monuments (Aug. 15th)

There is an abundance of initiatives in the Netherlands for setting up East-Indies monuments. Earlier this year, Culemborg, Dordrecht, Hardenberg and Stolwijk got a monument in commemoration of the Dutch soldiers that never returned from the overseas territory. The end of the huge increase has not come in sight, though. In September, local monuments will also be unveiled in Smilde, Apeldoorn, Nijmegen and Zoetermeer. Yesterday it was also announced that Health Secretary Borst is making available five million guilders for an East-Indies Commemoration Center. The institute will have a contemplative function for people from the former Dutch East Indies. The post-war generation can go there to learn about the events that took place there during the Second World War.

The very first East-Indies monument dates back to 1952. It is a plaque in Gouda. In 1988, the National East-Indies Monument was unveiled in Roermond. After that, there was an upsurge, and dozens of monuments were set up: As from next month, there will be more than sixty.

Vice-chairman L. van de Braken of the National East-Indies Monument Foundation is not surprised at the avalanche of monuments: "Last week, I was leafing through the visitors' book signed by people at the monument. I read: 'I found peace here'. You can frequently come across such remarks."

According to Van de Braken, many Dutch soldiers initially had hardly any time to think about their experiences. They came back, were treated as losers or even war criminals by the population. So, they preferred not to talk about the Dutch East Indies.

They also had to work hard to earn a living. There was no time to start a process of coming to terms with things. Now they have retired, they have time, and they start to think.

So, from a social point of view, the time seems right for the monuments: in Van de Braken's view, the time when ex-servicemen only got heaps of criticism and reproaches on top of them is over. At the time, we went to the Dutch East Indies for the purpose of bringing peace and order there at the behest of the Dutch government. And so we did, by and large. There were wrongs, but by only pointing at those, the mission is done no justice, really.

Nieuw kabinet naar de koningin (4 aug)

Het nieuwe kabinet gaat vanaf vandaag direct aan de slag. De begroting voor volgend jaar moet in sneltreinvaart worden afgemaakt en de regeringsverklaring geschreven. Dit zei premier Kok op zijn eerste persconferentie als voorman van het tweede paarse kabinet, dat gisteren door koningin Beatrix werd beëdigd.

Vervolgens verscheen de nieuw ministersploeg voor de traditionele bordesscène op het Paleis Noordeinde, het werkpaais van de vorstin. Daarna gingen de bewindslieden naar hun ministeries.

Antillianen emigreren massaal naar

Nederland (11 sept.)

In de eerste helft van dit jaar hebben zich 52.400 mensen in Nederland gevestigd. Dat zijn er ruim drieduizend meer dan in de eerste zes maanden van 1997. Opvallend is dat veel mensen met de Nederlandse nationaliteit zich binnen de landsgrenzen blijken te vestigen. Zo is de immigratie van Antillianen verdubbeld.

De immigratie van niet-Nederlanders is stabiel gebleven met ruim 35.000 mensen. Deze groep vertoont al sinds 1993 geen stijging, door aanscherping van het immigratiebeleid. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

De groei van het aantal Nederlanders dat in Nederland komt wonen wordt vooral veroorzaakt door mensen die weer naar Nederland terugkeren na verblijf in het buitenland. Hun aantal is van 9.000 in de eerste helft van 1997 gestegen naar ruim 10.000 in de eerste helft van 1998. Deze stijging hangt volgens het CBS samen met de gunstige economische ontwikkeling in Nederland.

Ook komen veel Antillianen en Arubanen met de Nederlandse nationaliteit naar Nederland. Hun immigratie is gegroeid van 1.000 in de eerste helft van 1997 tot 2.000 in dezelfde periode van dit jaar. Hieraan is de ongunstige economische situatie op de Nederlandse Antillen en Aruba debet.

Omdat Nederland sinds 1993 het immigratiebeleid heeft aangescherpt, is de immigratie van niet-Nederlanders naar Nederland nu 20 procent lager dan anders het geval zou zijn geweest, zo schat het CBS. In de periode vóór '93 vertoonde deze immigratie een stijgende trend. Sinds die tijd zijn er maatregelen die gezinsherenigende migratie een halt toeroepen en striktere procedures voor asielverzoeken.

De eerste zes maanden van 1998 vroegen ruim 18.000 vluchtelingen asiel in Nederland. Dit is een stijging van 40 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Deze cijfers zijn echter niet meegenomen in de migratiecijfers omdat gemeenten asielzoekers pas als immigrant inschrijven als zij een verblijfsvergunning hebben.

Nederland krijgt niet méér, maar andere asielzoekers (26 sept.)

Het klinkt dramatisch. Nederland als het asielputje van Europa. Naar verhouding zouden nergens anders in de EU zo veel vluchtelingen een veilig heenkomen zoeken als juist in dit dichtbevolkte en kleine land. Volgend jaar worden zelfs

60.000 nieuwe asielzoekers verwacht, aldus een schatting van het ministerie van Justitie.

We zullen moeten onderzoeken waarom juist Nederland zoveel vluchtelingen trekt, liet premier Kok tijdens de algemene beschouwingen weten. En VVD-fractie leider Dijkstal eiste direct maatregelen. Nederland mag niet het afvoerputje van Europa worden, zei hij.

De politiek kan zich de moeite sparen. Nederland trekt naar verhouding niet meer asielzoekers dan andere landen, zo blijkt uit onderzoek. Heel (West-) Europa is interessant voor asielzoekers, omdat hier welvaart heerst en daar armoede. Hooguit kan worden vastgesteld dat Nederland vooral vluchtelingen trekt uit instabiele landen als Irak (Koerden), Iran en Afghanistan. Groot-Brittannië trekt Engelssprekenden, Duitsland krijgt mensen uit Turkije en Oost-Europa, en België is het beloofde land voor asielzoekers uit Zaïre.

Volgens Jeroen Doomernik, onderzoeker bij het Amsterdamse Instituut voor Migratie en Etnische Studies (IMES), trekt Nederland niet meer asielzoekers dan veel andere landen. Het idee dat asielzoekers naar ons land komen omdat het land zo asielzoeker-vriendelijk is, wijst hij af. "Zwitserland heeft een onvriendelijk beleid en toch telt het net zo veel asielzoekers als Nederland. Maar Zwitserland is erg rijk. Noorwegen krijgt weinig asielzoekers, terwijl de opvang daar juist heel goed is."

Andere factoren spelen een belangrijkere rol. Als er in de wet in een bepaald land een gat wordt ontdekt, dan gaat de stroom onmiddellijk in die richting. Als Somaliërs in Europa het gerucht horen dat in Nederland snel een verblijfsvergunning wordt verleend, dan gaat de stroom deze kant op.

Bovendien kijken de verschillende Europese landen elk op een andere manier aan tegen de onderlinge afspraken. Nederland is bereid asielzoekers in procedure te nemen, die in Frankfurt of Parijs zijn geland en daar te kennen hebben gegeven naar Nederland te willen. Frankrijk daarentegen wijst vrijwel alle asielzoekers die via een Europese binnengrens binnenkomen, direct terug. Volgens Doomernik zijn de cijfers van elk land niet met elkaar te vergelijken. De rekenmethoden verschillen per land. Zo kun je de 51.000 asielaanvragen die Duitsland in de eerste zeven maanden van 1998 meldde, niet vergelijken met de ruim 22.000 aanvragen in Nederland. Dat komt doordat Duitsland sinds de zomer van 1993 formulieren telt, die betrekking kunnen hebben op een hele familie. Nederland telt daarentegen alle individuen afzonderlijk, zegt Doomernik.

De vraag 'waarom Nederland zoveel asielzoekers trekt?' is volgens Doomernik een verkeerde. Recent onderzoek dat in opdracht van de Europese Unie is verricht door het Instituut voor Rechtssociologie in Nijmegen, wijst uit dat het puur toeval is in welk land de asielzoeker terecht komt. Meestal bepaalt de reisagent - lees: mensensmokkelaar - waar asiel wordt aangevraagd. Dat doet hij aan de hand van eerdere ervaringen. Veelal kiest hij een land waarvoor hij weet hoe hij gemakkelijk aan doorreisvisa en tickets kan komen. Hij is, kortom, gespecialiseerd in een bepaald land. De asielzoeker komt bij hem op advies van kennissen en vrienden die diezelfde reis hebben gemaakt.

New cabinet to the Queen (Aug. 4th)

The new cabinet is going to work straight away as from today. The budget for next year will have to be completed very fast, and the government policy statement will have to be written. Prime Minister Kok said so at his first press conference as the leader of the second purple cabinet, which was sworn in by Queen Beatrix yesterday.

Subsequently, the new team of Secretaries of State appeared for the traditional palace-steps scene at Noordeinde Palace, the monarch's work palace. Afterwards, the members of the cabinet went to their ministries.

Massive emigration of Antilleans to the Netherlands (Sept. 11th)

In the first half of this year, 52,400 people settled in the Netherlands. That is over three thousand more than in the first half of 1997. Notably, many people with the Dutch nationality appear to settle within the national borders. For example, immigration of Antilleans has doubled.

Immigration of non-Dutch people has remained stable at 35,000 people. This group has not shown any increase since 1993, due to stricter immigration policies. This is shown in statistics from the Central Statistics Bureau (CBS).

The growing number of Dutch people coming to live in the Netherlands is mainly due to people returning to the Netherlands after a stay abroad. Their number rose from 9,000 in the first half of 1997 to over 10,000 in the first half of 1998. According to the CBS, this rise has to do with positive economic developments in the Netherlands.

Moreover, many Antilleans and Arubans with the Dutch nationality come to the Netherlands. Their immigration has grown from 1,000 in the first half of last year to 2,000 in the same period this year. This is due to the unfavorable economic situation in the Netherlands Antilles.

Since the Netherlands have tightened immigration policies in 1993, immigration of non-Dutch people to the Netherlands is 20 per cent lower than would otherwise have been the case, according to CBS estimates. In the period before '93, this immigration showed an upward trend. Since that time, measures have been in place to put a halt to immigration for purposes of family reunion and there are stricter procedures for asylum seekers.

In the first six months of 1998, over 18,000 refugees asked for asylum in the Netherlands. This is an increase of 40 per cent compared with the same period last year. However, these statistics have not been included in the migration statistics, because municipal authorities enter asylum seekers in the records as immigrants only when they have a permit of residence.

The Netherlands do not get more, but different asylum seekers (Sept. 26th)

It sounds dramatic. The Netherlands as the asylum drain of Europe. Comparatively speaking, there is allegedly not a place in the EU where so many refugees go and look for a safe place of refuge as in this densely populated and small country, of all places. Next year, no fewer than 60,000 new

asylum seekers are expected, according to an estimate by the Ministry of Justice.

Prime Minister Kok announced during the General Parliamentary Debate we will have to find out why it is precisely the Netherlands that attract so many refugees. And the leader of the VVD (Liberals) demanded immediate measures. The Netherlands cannot be allowed to become the drain of Europe, he said.

Politicians need not waste their energy. Studies have shown that, by comparison, the Netherlands do not attract more asylum seekers than do other countries. All of (Western) Europe is attractive to asylum seekers, because prosperity is here and poverty is there. The most that can be said is that the Netherlands particularly attract refugees from unstable countries such as Iraq (Curds), Iran and Afghanistan. Great Britain attracts English-speaking people, Germany gets people from Turkey and eastern Europe, and Belgium is the promised land for asylum seekers from Zaire.

According to Jeroen Doomernik, who is a researcher at the Amsterdam Institute for Migration and Ethnic Studies (IMES), the Netherlands do not attract more asylum seekers than do many other countries. He dismisses the notion that asylum seekers come to our country because it is so asylum-seeker friendly. "Switzerland has an unfriendly policy and yet it has as many asylum seekers as the Netherlands. But Switzerland is very rich. Norway gets few asylum seekers, even though reception programs are very good there.

Other factors play a more important role. Whenever a loophole in the law of a particular country is detected, the flow immediately goes in that direction. When Somalians in Europe hear that permits of residence are easy to come by in the Netherlands, then the flow comes this way.

Moreover, each of the various European countries interprets joint agreements in its own different way. The Netherlands are prepared to start a procedure for asylum seekers who have landed in Frankfurt or Paris and have stated their wish of going to the Netherlands there. On the other hand, France immediately sends back practically all asylum seekers who have entered the country via an internal European border. According to Doomernik, the statistics of each country cannot be compared with those of another. Calculation methods are different for each country. For instance, you cannot compare the 51,000 asylum applications reported by Germany in the first seven months of 1998 with the number of over 22,000 applications in the Netherlands. That is because, since the summer of 1993, Germany has counted the forms that may apply to entire families. The Netherlands, on the other hand, count all individuals separately, says Doomernik.

The question of 'why the Netherlands attract so many asylum seekers?' is a fallacious one, according to Doomernik. A recent study on behalf of the Institute for Legal Sociology in Nijmegen shows that it is a sheer coincidence what country the asylum seeker ends up in. It is usually the travel agent - i.e. man smuggler - that decides where the asylum application is made. He does that on the basis of his previous experience. He often chooses a country of which he knows how to easily get a transit visa and tickets. In short, he is specialized in a certain country. Asylum seekers come to him on the advice of acquaintances and friends who have made the same journey.

Leger lokt jongeren met zomerkamp (30 juli)

Defensie schildert haar eigen werkzaamheden graag af als een groot padvinderskamp, vol spanning en sensatie. Dat moet ook wel, want het Nederlandse leger heeft na de afschaffing van de dienstplicht moeite om voldoende jonge aanwas te vinden.

Eén van de nieuwste manieren om jongeren te bewegen bij het leger te gaan, is een zomerkamp voor scholieren van vijftien tot zeventien jaar. Het betekent een midweek lang op bivak in het bos, je eigen potje koken en veel avontuurlijke toeren uithalen.

“Mag ik jouw eigen mes even, het mijne zit onder het bloed. Niet echt fris om eten mee te snijden.” Langs een zandweg in de bossen bij Ermelo zijn jongelui druk bezig onder primitieve omstandigheden een eetbare maaltijd te fabriceren.

In de berm zijn schuine kuilen gegraven, waarin het vuur brandt. Recht boven het vuur is een sleuf gegraven, waarop aluminium etensbakken staan te pruttelen met aardappelen, bloemkool en kipfilet. Militaire begeleiders lopen af en aan.

Elles Leferink (16), een vwo-scholiere uit Steenderen, heeft het in het Defensiekamp prima naar haar zin. “We hebben de klimtoren al gehad, en ook de exercitie. Dan leer je hoe je je op moet stellen en hoe je de adjudant moet groeten. Dat was wel even wennen. Je moet gewoon hun bevelen opvolgen. Mijn ouders zeggen natuurlijk ook wel eens dat ik iets moet doen, maar dan kun je nog in discussie gaan.”

“Het zomerkamp is een van de manieren om nieuwe mensen binnen te krijgen”, vertelt overste Van Baal, projectmanager van het kamp. “De situatie is niet alarmerend, maar we moeten flink ons best doen om alle plekken opgevuld te krijgen. In augustus 1995 is de laatste lichting dienstplichtige militairen opgekomen, en sindsdien hebben we het zelf moeten doen.”

De jongens en meisjes hebben zich opgegeven tijdens open dagen en bij de banenwinkels van Defensie. Ze blijven vijf dagen, slapen in kleine tentjes in het bos en worden met een groot aantal onderdelen van het leger, in dit geval de Landmacht, geconfronteerd.

Er wordt ook geschoten, zij het met een laser in de ‘schietbioscoop’. Is het wel goed om jongelui die het kindstadium net ontgroeid zijn, op zo’n manier met het echte militaire leven te confronteren? “Ach, ik ben zelf in het leger gekomen toen ik zeventien was”, aldus Van Baal. “Daar deed toen niemand moeilijk over. Elk beroep heeft zijn gevaarlijke kanten. En de jongeren vinden de spectaculaire onderdelen nu eenmaal het interessantste.”

Zomerkampen helpen ouders vakantie door

(24 juli)

Zes weken in een kinderkamp: in Nederland zou een dergelijke vrijetijdsbesteding ongehoord zijn, maar in de Verenigde Staten behoort het tot de zomerse routine. Werkende ouders krijgen er hooguit twee weken verlof, terwijl de kinderen twee maanden vrij zijn. Zomerkampen als alternatieve kinderopvang zijn echter ook in Nederland in de opmars.

Hennie Hiemstra van de YMCA-Nederland maakt het steeds vaker mee. “Ouders bellen met de vraag of wij de eerste twee weken van de zomervakantie voor hun kroost kunnen zorgen.

Wij helpen zulke ouders uit de nood.”

Mede dankzij deze ontwikkeling gaat het heel goed met de zomerkampen van de YMCA. Het belangrijkste jeugdkamp van de vroegere CJV is te vinden in Leusden, in de bossen bij Amersfoort. Verder organiseert de vereniging voor de oudere jeugd survival tochten in de Ardennen en zeilkampen in Friesland.

“Dit jaar vieren drieduizend jongeren vakantie bij ons”, aldus Hiemstra. “Dat zijn er opnieuw meer dan verleden jaar. Het heeft absoluut te maken met het feit dat steeds meer ouders werken. Tot dusver duren onze kampen een week, maar we zitten er sterk aan te denken om vakanties van twee weken aan te bieden.”

Daar kleeft echter wel een nadeel aan: “Nu beleven kinderen een zeer intensieve week, na afloop zijn ze bekaf. Een vakantie van twee weken is minder druk. Het biedt ouders echter wel de kans om zonder kopzorgen door te werken totdat ze zelf vakantie krijgen.”

Marja Meijer, voorlichtster van Scouting Nederland in het Rijmondgebied, vindt dat jeugdkampen weliswaar van alle tijden zijn, maar de rol van de zomervakanties is de laatste drie decennia ingrijpend veranderd.

“In de jaren zestig organiseerde Scouting gerust een kamp in het midden van de zomervakantie. Voor de meeste kinderen was een weekje in de bossen toen het enige uitje. Tegenwoordig zou een uitje in het midden van de vakantie mislukken.”

Meijer: “Ouders sturen de kinderen in de eerste plaats mee om hen een plezier te doen. Zo’n zomerkamp is bij uitstek de gelegenheid om nieuwe vriendjes en vriendinnetjes te ontmoeten. Uiteraard hebben sommige ouders ook een eigen belang. Ze zijn dan aan hun werk gebonden.”

Een zomerkamp is een unieke gelegenheid nieuwe mensen te ontmoeten

Army lures youngsters by means of summer camp (July 30th)

Defense likes to present its own activities as a large scouting camp, full of excitement and sensation. It has no choice, though, for, since the abolition of compulsory military service, the Dutch army finds it hard to find a sufficient number of new recruits.

One of the latest methods by which youngsters are persuaded to join the army is a summer camp for students between the ages of fifteen and seventeen. It involves a mid-week period of bivouacking in the woods, cooking one's own food and performing many adventurous exploits.

"Can I borrow your knife; mine is covered with blood. Not very appetizing for cutting food". On the side of a sandy path in the woods near Ermelo, youngsters are busy putting together an eatable dish under primitive conditions.

In the roadside, diagonal pits have been dug in which the fire is burning. Straight on top of the fire, a shaft has been dug on which aluminum food-trays with potatoes, cauliflower and fillet of chicken are simmering. Military instructors are walking to and fro.

Ellis Leferink (16), a pre-university student from Steenderen, is having a very good time in the Defense camp. "We have already had the climbing-tower, and the exercise drill as well. You then learn how to stand to attention and how to salute the aide-de-camp. That took some getting used to. All you have to do is follow their orders. Of course, my parents occasionally tell me to do something every, but then you can always argue about it."

"The summer camp is one way of recruiting new people",

A summercamp is a unique opportunity for meeting new people

says lieutenant-colonel Van Baal, who is the project-manager of the camp. "The situation is not alarming, but we have to make a considerable effort in order to get all the vacancies occupied. In August 1995, the last batch of conscripts came up for service, and, since then we have had to do it ourselves."

The boys and girls have enrolled during the open days and at the job centers of Defense. They stay for five days, sleep in small tents in the woods and become acquainted with a large number of military divisions, which, in this case, is the Army.

Shooting takes place as well, albeit with a laser in the 'firing-cinema'. Is it right to confront youngsters who have just grown out of childhood with real military life in such a way? "Well, I myself joined the army when I was seventeen", says Van Baal. "Nobody argued with that then. Every occupation has its dangerous sides. And, when all is said and done, youngsters are interested most in the spectacular parts".

Summer camps help parents through the summer (July 24th)

Six weeks in a children's camp: such a leisure activity would be unheard of in the Netherlands, but in the United States, it is part of daily life in summer. At most, working parents get a two-week leave there, whereas children have two months off from school. However, summer camps as an alternative way of day care are getting more popular in the Netherlands, too.

Hennie Hiemstra of YMCA-Netherlands comes across it more and more often. "Parents phone in with the question whether we can take care of their offspring during the first two weeks of the summer holidays. We offer relief to those parents."

Partly as a result of these developments, the YMCA summer camps are doing very well. The main youth camp of the former Christian Youth Association (CJV) can be found in Leusden, in the woods near Amersfoort. The association also organizes survival trips in the Ardennes and sailing-camps in Friesland for older youths.

"This year, three thousand youths enjoy their holidays with us", says Hiemstra. "That is up again by last year. It has absolutely nothing to do with the fact that more and more parents go to work. So far, our camps last for a week, but we are seriously considering offering two-week holidays."

There is a drawback attached to that, though: "Now children enjoy a very intensive week, at the end of which they are completely exhausted. A two-week holiday is less intensive. However, it does give parents the opportunity of working on without a worry until they have their own holidays."

Marja Meijer, who is a public relations officer of Scouting Netherlands in the Rijnmond district, admits that youth camps have been of all times, but the role played by summer holidays has changed drastically during the last three decades.

"In the sixties, Scouting would have been happy to organize a camp in the middle of the summer holidays. To most children, the odd weeks in the woods was their only outing then. Nowadays, such a camp in the middle of the holidays would fail."

Meijer: "Parents first and foremost send their children along in order to give them a good time. This kind of summer camp is a unique opportunity for meeting new friends."

Frans geliefd bij scholieren (7 sept.)

Zeven van de tien middelbare scholieren in Nederland leren de Franse taal. Na Ierland staat Nederland daarmee op de tweede plaats in Europa wat betreft Frans onderwijs. Gemiddeld kiest in de EU slechts één op de drie niet-Franstalige scholieren de Franse taal. Dat blijkt uit cijfers over 1995 van Eurostat. Onder het gemiddelde liggen Duitsland, Scandinavië en Spanje. Nog niet één op de tien Spaanse leerlingen volgt Franse lessen. Het Engels is onder jongeren

veel populairder: maar liefst negen op de tien niet-Engelstalige leerlingen maakt zich de Engelse taal eigen.

De jeugd van tegenwoordig (10 sept.)

De helft van de jongeren tussen twaalf en achttien jaar heeft een eigen televisie op de kamer en kijkt dagelijks gemiddeld 3,5 uur naar soaps als *GTST* en *Goudkust*, TMF en actiefilms op SBS6, Veronica en Canal+. Daarnaast luisteren ze vooral naar radio 538 en een vijfde van de jongeren surft geregeld op het Internet. Wat hun kleding betreft, waar ze veel geld aan uitgeven, is het merk Nike zeer populair (80 procent draagt dit bij voorkeur) en verder Adidas broeken met drukknopen, Australians en Levi's. Hun favoriete eten is simpel: het hoogst scoren patat, pizza's en boterhammen met chocopasta.

Dat blijkt uit de jongste resultaten van onderzoeken naar jongeren die gisteren op een congres over de 'jongerenmarkt' in Kaatsheuvel bekend werden gemaakt. Zo'n 80 procent van de jongeren vindt zichzelf niet tot een subcultuur behoren; ze vinden zich of 'stoer' of 'normaal' of 'rustig'. School is vreselijk saai, iets wat leuk is noemen ze 'vet', 'cool', 'strak', 'wreed', 'scot', 'spice' of 'jojo' en iets wat niet leuk is heet 'cono', 'bout', 'gaar' of 'josef'. Over de toekomst wordt nauwelijks nagedacht. Het jaar 2000 betekent voor 34 procent helemaal niets. Laag opgeleide jongeren zien de toekomst vrij zorgelijk in omdat ze voelen dat ze de greep op 'het leven' (computers en Internet) kwijt raken. Voor jongeren zijn de belangrijkste problemen racisme, de kwaliteit van het onderwijs, de rechten voor dieren, milieuvervuiling en drugsverslaving.

Cola is het lekkerste drankje en de alcoholhoudende Passoa en bier rukken op in de top tien. Het wekelijkse zakgeld loopt ver uiteen: 10 procent krijgt minder dan vijf gulden ("Ik word namelijk afgezet", zegt een jongen van twaalf in het onderzoek), 36 procent krijgt tot 10 gulden, 26 procent tot 15 gulden en 10 procent tot 25 gulden. Bijna een derde van de jongeren (29 procent) heeft een bijbaantje.

Banken, snoepabrikanten, omroepen, uitgevers, grootgrutters, koffiebranders, melk- en kaasmakers kregen in Kaatsheuvel twee dagen les in de wereld van de jeugd. En dat is hard nodig, beweerden onderzoekers Paul Sikkema van het bureau Inter/View International en Dorien Sterrenburg van Carat Nederland. Jongeren hebben vreselijk veel geld om uit te geven (tussen de 12 en 14 in totaal jaarlijks 540 miljoen gulden aan eigen inkomsten en van 15 tot 19 jaar zelfs 4,5 miljard), maar de ondernemer weet nauwelijks tot hen door te dringen. "De kinder- en jongerenmarkt zou veel meer aandacht moeten krijgen. Bij bedrijven kun je nu al zien aankomen dat ze terrein gaan verliezen", waarschuwde Sikkema zijn gehoor.

Het wordt steeds lastiger om met jongeren te communiceren en de afstand tussen hen en de ouderen neemt toe. De jeugd heeft genoeg aan zichzelf, bemoeit zich nauwelijks met de maatschappij en neemt niet de tijd voor een reclame boodschap: na 1 seconde is de helft al afgehaakt, terwijl een reclame uiting gemiddeld slechts twee seconden aandacht krijgt. "We dachten altijd dat herhaling goed werkte, maar dat blijkt niet zo te zijn. Men haakt af nog voordat men weet waar de boodschap over gaat." En als de boodschap al overkomt, wordt die vaak genadeloos onderuit gehaald. Sterrenburg: "jongeren zijn heel kritisch tegenover reclame, maar als die aanspreekt kunnen ze heel ver gaan. Kijk naar de Nike-symbooltjes die in hoofden van jongeren zijn ingeschoren."

Sterrenburg, die met haar bureau een tot 2003 lopend onderzoek doet naar trends onder jongeren op een viertal scholen in Dordrecht en Amsterdam, onderscheidt drie groepen jongeren. De 'Paperkids' (22 procent) lezen massaal de krant, kijken minder televisie en dan nog vooral nieuws en sport, lezen boeken en tijdschriften, luisteren naar de populaire radio programma's, zitten veel aan de computer (96 procent) en hockeyen of tennissen. De 'Play addicts' (13 procent) doen vooral heel veel spelletjes op de computer, kijken 5,5 uur per dag televisie op hun slaapkamer en dan vooral sport en actiefilms. Boeken lezen is een probleem, dan liever naar de bioscoop of de videotheek. Ze hebben vaker een baantje dan leeftijdgenoten en zo ook meer te besteden aan Australian- en Nike kleding. Tien procent van de jongeren behoort tot de 'Hip Hoppers'. Zij zijn volgens Sterrenburg vooral in Amsterdam te vinden. Ze kijken minder televisie, lezen veel strips of luisteren naar de radio. Computers zijn 'digitaal gedoe' en ze houden van basketbal en voetbal.

Hun favoriete eten is simpel

French popular among students (Sept. 7th)

Seven out of ten secondary school students in the Netherlands learn the French language. After Ireland, the Netherlands take second place in Europe as far as instruction in French is concerned. In the EU, an average of only one in three non-French students choose the French language. That is shown in Eurostat statistics for 1995. Germany, Scandinavia and Spain are below the average. Not even one in ten Spanish students attend French lessons. English is much more popular among young people: as many as nine out of ten non-English-speaking students learn the English language.

Today's youth (Sept. 10th)

Half the number of young people aged between twelve and eighteen have their own t.v.-sets in their own rooms and watch soaps such as *GTST* and *Goudkust*, TMF and action movies on the channels SBS6, Veronica and Canal+. Besides, they mainly listen to radio 538 and one fifth of youngsters regularly surf on the Internet. As for their clothes, on which they spend a lot of money, the Nike brand is very popular (80 per cent prefer wearing this) and also Adidas pants with snapers, Australians and Levis. Their favorite food is plain: best scores are for French fries, pizzas and chocolate-spread sandwiches.

That is shown in the latest results from studies about young people, which were released at a congress about the 'young people's market' in Kaatsheuvel yesterday. About 80 per cent of young people do not consider themselves to belong to a sub-culture; they consider themselves 'tough' or 'normal' or 'calm'. School is extremely boring, something they like is cal-

Their favorite food is plain

led 'vet', 'cool', 'strak', 'wreed', 'scot', 'spice' or 'jojo', and something they do not like is called 'cono', 'bout', 'gaar' or 'josef'. Hardly a thought is spent on the future. The year 2000 does not mean a thing to 34 per cent. Poorly educated youths are rather worried about the future, because they feel they are getting out of touch with 'life' (computers and the Internet). The main issues for young people are racism, educational standards, animal rights, pollution of the environment and drug addiction.

Coke is the drink with the best taste and the alcoholic drinks Passoa and beer are on the way up in the top-ten. There is a wide variation in weekly pocket-money: ten per cent get less than five guilders ("I get squeezed, you see", says a twelve-year-old boy mentioned in the study), 36 per cent get up to 10 guilders, 26 per cent up to 15 guilders and 10 per cent up to 25 guilders. Almost one third of young people (29 per cent) have a job on the side.

Banks, sweet manufacturers, publishers, large grocery stores, coffee roasters, milk- and cheese-producers were taught about the juvenile world in Kaatsheuvel for two days. And that was very necessary, too, claimed fact-finders Paul Sikkema of Inter/View International Bureau and Dorien Sterrenburg of Carat-Netherlands. Young people have huge sums of money to spend (between the ages of 12 and 14, a total annual sum of 540 million guilders of private income and between the ages of 15 and 19 as much as 4.5 billion), but entrepreneurs hardly know how to reach them. "The market for children and youths should get far more attention. It is already anticipated that businesses are going to lose ground", Sikkema warned his audience.

It is getting increasingly difficult to communicate with young people, and the gap between them and older people is getting wider. Young people only mind themselves, are hardly involved with society and do not take time for commercials: after 1 second, half of them have dropped out, whereas a commercial message only gets an average of two seconds of attention. "We always thought that repetition worked well, but that does not appear to be true. They drop out before knowing what the message is about." And whenever the message does get through, it is often mercilessly disparaged. Sterrenburg: "Young people are very critical about advertising, but when it appeals to them, they may go very far. Consider the little Nike symbols shaved on the heads of young people."

Sterrenburg, who, with her bureau, takes part in a study, lasting until 2003, about trends among young people at four schools in Dordrecht and Amsterdam, distinguishes three groups of young people. The 'Paperkids' (22 per cent) read the papers a lot, watch less television and, even then, mainly the news and sports, read books and magazines, listen to popular radio programs, spend a lot of time on the computer (96 per cent) and play hockey or tennis. The 'Play addicts' (13 per cent) play a lot of games on the computer, watch television in their bedrooms for 5.5 hours a day, and then mainly sports and action movies. Reading books is a problem, they prefer the cinema or the videotheque. They have a job on the side more often than their age-peers and have, therefore, more money to spend on Australian and Nike clothes. Ten per cent of young people belong to the 'Hip Hoppers'. According to Sterrenburg, they are mainly seen in Amsterdam. They watch less television, read a lot of cartoons or listen to the radio. Computers are 'digital fuss', and they like basketball and soccer.

Afname aantal huismussen (11 juli)

Het teruglopen van het aantal huismussen is 'onbegrijpelijk' en 'ronduit zorgelijk'. Dat vindt Dick Jonkers van het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek in Wageningen. Uitgebreid wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaken van de sterke afname is volgens hem noodzakelijk.

De doodgewone grijze huismus leek tot nu toe een sterk vogeltje dat niet uit het straatbeeld weg te denken is. Hun aantal neemt echter steeds verder af. Volgens recente tellingen van de Vereniging SOVON Vogelonderzoek zijn er circa 2,5 miljoen huismussen in Nederland. Dat is dertig procent minder dan tien jaar geleden. Mogelijke oorzaken voor de sterke afname zijn het volbouwen van de steden, waardoor voedsel zoeken lastiger wordt voor de mussen. Bovendien zijn de woningen van tegenwoordig netjes afgewerkt, zonder kiertjes en gaatjes waarin mussen graag.

Universiteit doet onderzoek naar conflict-oplossing in kerken (28 aug.)

Aan de Rijksuniversiteit Groningen kan een promovendus aan de slag die onderzoek gaat doen naar de manier waarop kerken interne conflicten oplossen. Het vierjarige onderzoek moet nuttige adviezen opleveren voor de oplossing van toekomstige kerkelijke conflicten.

Nederland kent al heel lang de scheiding tussen kerk en staat. Als kerkelijke regelingen tekort schieten, moet de burgerlijke rechter zich soms toch met interne kerkelijke zaken bemoeien zonder "theologisch zijn vingers te branden", zegt mr. F. Oldenhuis van de rechtenfaculteit. Het Groningse onderzoek, gefinancierd door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO), gaat vooral over de "botsingen tussen intern kerkelijk recht en burgerlijk recht." Gezien de lange traditie van kerkelijke autonomie in Nederland, kijkt het buitenland volgens Oldenhuis met meer dan gemiddelde belangstelling naar de studie. Oldenhuis, die op dit gebied veel heeft gepubliceerd, heeft de indruk dat kerkleden steeds vaker naar de burgerlijke rechter stappen. "Men is zich meer van de eigen rechten bewust geworden." Kerken die daarover klagen, moeten volgens hem de hand in eigen boezem steken.

"Ik pleit er steeds voor dat kerken een adequate rechtsgang creëren. Soms breekt de rechter door kerkelijke regels heen omdat die ontoereikend zijn." Niet alle kerken kennen bijvoorbeeld spoedeisende procedures of het principe van hoor en wederhoor. Oldenhuis, die zich in zijn eigen kerkgemeenschap, de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, voor deugdelijke regelingen beijvert, constateert dat op dit gebied nog weinig onderzoek is gedaan. "Theologen zijn weinig juridisch aangelegd en juristen houden zich weinig met kerkelijke zaken bezig." De toekomstige promovendus zal ook de wijze van conflictoplossing in islamitische organisaties bij zijn of haar onderzoek betrekken. Een voorbeeld van de betrokkenheid van de burgerlijke rechter bij een kerkelijk conflict is de hervormde kerkvoogdij kwestie. Ruim vijftig hervormde gemeenten die weigeren hun financieel beheer onder toezicht van de synode te stellen, stapten in 1996 naar de rechter. Die stelde hen in het ongelijk. In hoger beroep verwees de rechter hen naar de kerkelijke rechtsorganen.

Langslaper niet 'lulier' (4 sept.)

Het vooroordeel dat mensen die 's ochtends makkelijk op gang komen minder lui zijn dan avondmensen klopt niet. Ze hebben gewoon een anders afgestelde biologische klok waardoor hun lichaamstemperatuur al vroeg in de ochtend een graadje hoger ligt. Als gevolg daarvan zijn ze eerder op de dag actief. Dat blijkt uit een onderzoek van de Rijksuniversiteit Leiden (RUL).

Voor het eerst hebben onderzoekers aangetoond dat er een biologisch verschil bestaat tussen mensen die bij het ochtendgloren makkelijk uit de veren stappen, en langslapers die zich op dat tijdstip bij voorkeur nog eens omdraaien. Het Leidse onderzoek toont aan dat de lichaamstemperatuur van mensen 's ochtends ongeveer een graad lager is dan laat in de middag. Van ochtendmensen loopt de biologische klok zo'n twee uur voor, waardoor hun temperatuur bij het ochtendgloren hoger is.

Avondmensen lopen geregeld aan tegen vooroordelen, zoals over hun dagelijkse startprobleem. Volgens de Leidse onderzoekers komt hun vertraagde ochtendritueel niet voort uit bijzondere karaktertrekken, maar uit biologische factoren. Enig wetenschappelijk bewijs voor de stelling dat avondmensen laat opstaan omdat ze lui zijn, of vaker het nachtleven opzoeken omdat ze extravert en sociaal zijn, is nooit gevonden.

"De biologische klok bevindt zich in de hersenen in twee groepjes cellen. Deze kernen zenden signalen naar alle delen van het lichaam, zodat het steeds is aangepast aan het moment van de dag. Dit beïnvloedt onder meer de hartslag, de uitscheiding van hormonen en de lichaamstemperatuur, maar ook het waak- en slaapritme", aldus de onderzoekers.

De individuele biologische regelmaat kan op de lange termijn nauwelijks worden beïnvloed, zo blijkt uit het Leidse onderzoek. "Avondmensen kunnen wennen aan vroeg opstaan, maar tijdens een rustperiode zal het oude ritme zich herstellen." De onderzoekers tekenen hierbij aan dat verreweg de meeste mensen geen uitgesproken ochtend- of avondritme hebben.

Kamer voelt wel voor andere titels (9 sept.)

De Tweede Kamer voelt er wel iets voor om de titulatuur van Nederlandse academici internationaler te maken. Doctorandussen kunnen dan met hun titel makkelijker in het buitenland terecht. Maar hoe zo'n titel er uit moet zien, weet de Kamer nog niet.

PvdA, CDA, D66 en VVD reageren hiermee op het voorstel van rector magnificus F. van der Woude van de Rijksuniversiteit Groningen. Hij zei maandag in zijn toespraak bij de opening van het academische jaar dat doctorandussen een nieuwe titel moeten krijgen. Hij stelt de titel 'meester' voor, die beter vergelijkbaar is met de zogenoemde titel 'master' in het buitenland.

Volgens de PvdA is het goed om na te denken over afstemming tussen de verschillende titels in binnen- en buitenland. Maar die titels zouden dan wel overal dezelfde waarde moeten hebben. De VVD vindt het, evenals D66 jammer dat de huidige titels in het buitenland voor verwarring zorgen. De liberalen vragen zich wel af of er een goed alternatief te bedenken valt. Het CDA heeft begrip voor de wens van Van der Woude voor een titel die internationaal herkend wordt. Maar de Nederlandse titels moeten wel blijven bestaan, vinden de christen-democraten.

Decrease in number of house sparrows

(July 11th)

The decreasing number of house sparrows is 'inexplicable' and 'worrying indeed'. That is the opinion of Dick Jonkers of the Institute for Forest and Nature Research in Wageningen. Extensive scientific research into the causes of the strong increase is necessary, according to him.

Until this day, the perfectly common gray house sparrow would have seemed a strong little bird that was inextricably linked to the street scene. Their number is decreasing all the time, however. According to recent counts by the Association of SOVON Bird Research, there are approximately 2.5 million house sparrows in the Netherlands. That is thirty per cent down from ten years ago. Possible causes of the strong decrease are the building over of cities, as a result of which finding food becomes more difficult for house sparrows. Moreover, present-day houses are neatly finished, without nooks and crannies in which sparrows like to nest.

University looks into solving conflicts in churches *(Aug. 28th)*

At the State University of Groningen, a doctoral student can embark upon a study into the way in which churches solve internal conflicts. The four-year study is expected to result in useful pieces of advice for the solution of future conflicts in churches.

The Netherlands have long had a separation between Church and State. Whenever church regulations fail, the civil magistrate sometimes has to get involved in internal church affairs without "getting his fingers burnt theologically", says F. Oldenhuis, Master of Laws, of the Faculty of Law. The Groningen study, financed by the Dutch Organization for Scholarly and Scientific Research (NWO), is mainly about the "clashes between the internal church law and civil law". In view of the long tradition of church autonomy in the Netherlands, foreign countries are watching the study with uncommon interest. Oldenhuis, who has published a lot on this subject, has the impression that members of the church go to the civil magistrate more and more frequently. "People have become more aware of their own rights". Churches complaining about that have only themselves to blame.

"I keep making the case for churches to create adequate legal procedures. A magistrate sometimes breaks through church regulations because they are inadequate." For instance, not all churches have emergency procedures or the principle of hearing both sides. Oldenhuis, who devotes himself to proper regulations in his own church organization, the Orthodox Reformed Churches, observes that little research has been done in this area. "Theologians are not very legally inclined and lawyers do not often get involved in church matters." In his or her study, the intended doctoral student will also take account of conflict-solving among Islamic organizations. A point in case with respect to the involvement of the civil magistrate in a church conflict is the issue of the Reformed Churchwardens. Over fifty Reformed parishes that refuse to have their financial management audited by the Synod went to court in 1996. It ruled against them. On appeal, the magistrate referred them to the legal church authorities.

Late riser not 'lazier' *(Sept. 4th)*

The prejudice that people who find it easy to get going in the morning are less lazy than night persons is not correct. It is just that they have their biological clock set differently, as a result of which their body temperature is already a degree or so up in the morning. Consequently, they are more active earlier in the day. That is shown in a research by the State University of Leiden (RUL).

For the first time, researchers have shown that there is a biological difference between people who find it easy to rise at dawn and late risers who prefer sleeping on a bit at that time of day. The Leiden research shows that people's body temperatures are about one degree lower in the morning than late in the afternoon. With early risers, the biological clock is about two hours fast, as a result of which their body temperatures are higher at dawn.

Night people are frequently faced with prejudices such as about their daily problem of getting up. According to the Leiden researchers, their delayed morning ritual is not caused by special character traits, but by biological factors. Never was any scientific proof found to support the proposition that night people rise late because they are lazy, or look for night-life because they are outgoing and socially inclined.

"The biological clock is located in two cell clusters in the brain. These centers emit signals to all parts of the body so that they are always to the time of day. This has an effect on, for instance, the beating of the heart, the excretion of hormones and the body temperature, but also on waking- and sleeping-rhythms", say the researchers.

Individual biological routine can hardly be affected in the long term, according to the Leiden research. "Night people can get used to rising early, but during a period of rest, the old rhythm will come back again." The researchers add that by far the majority of people do not have a clear-cut morning or night rhythm.

House is inclined to be in favor of different degrees *(Sept. 9th)*

The Lower House of Parliament is more or less inclined to make the system of graduate degrees at Dutch universities more international. College graduates will then be more readily accepted abroad. But the House does not yet know how to define such degrees.

The Labor Party (PvdA), Christian Democrats (CDA), Democrats (D66) and Liberals (VVD) say this in response to the proposition made by F. van der Woude, who is the rector of the State University of Groningen. In his speech on Monday at the opening of the academic year, he said that college graduates should get new degrees. He proposed the title of 'master', which is more in line with the so-called master's degree abroad.

According to the PvdA, it is right to think about making the range of national and international degrees more compatible. But, then, those degrees would have to be of the same weight everywhere. The VVD regrets, as does D66, that current degrees cause a lot of confusion.

Victorie aardgas begon bij Coevorden

(21 juli)

Rieks Arends uit Coevorden, bijna 80, zal nooit nalaten zijn gehoor er met nadruk op te wijzen: “Als het over het eerste aardgas gaat, wordt tot mijn grote ergernis altijd het veld van Slochteren genoemd. Maar het eerste gas werd gevonden bij Coevorden - en nergens anders!

Ik zal daar altijd op blijven hameren, want dit mag niet vergeten worden.”

Locatie van eerste aardgasvondst in Coevorden-West

Luttele jaren na de geruchtmakende vondst beleefde Coevorden op hetzelfde vlak een tweede primeur: de stad was in 1951 zo ver dat zij als eerste in Nederland gestookt kon worden met aardgas. (De laatste gemeente die dit heuglijke feit kon vieren was, in 1986, Vlieland). Toen in Coevorden ‘de kraan open ging’ sprak de toenmalige burgemeester jhr. Mr. A. Feith op plechtige wijze: “Mogen welvaart en geluk stromen door de buizen die naar onze gemeente leiden.” Mr. Feith kon het niet laten de landsoverheid

even te kietelen: “Jarenlang hebben jullie ons niet zien staan en nu neemt vanuit Den Haag bijna dagelijks de interesse in het wel en wee van Drenthe in het algemeen en Coevorden in het bijzonder toe”, luidde vrij vertaald de sneer die hij uitdeelde. Inderdaad was die eerste aardgasvondst groot nieuws. Snel verbreidde zich het wonderbaarlijke verhaal van de ‘bodem die siste’. Het was natuurlijk ook even wennen: in plaats van de vertrouwde olie had de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) nu gas naar boven gehaald. Het kostte toolpusher (bedrijfsleider) A. Blokdijk en zijn mannen van de boorlocatie Coevorden-West overigens nog moeite genoeg om de put onder bedwang te krijgen. De druk liep in snel tempo zo hoog op dat Blokdijk even vreesde met boortoren en al de lucht in te zullen vliegen. Maar het gevaar werd op tijd bezworen. Toen enkele weken later twee fakkels bij de put werden geplaatst kwamen de mensen van heinde en verre op de loeiende vuurbundels af.

“Het was een echte attractie”, herinnert ook Rieks Arends zich. Boorlocatie Coevorden-West lag aan de Nieuwedijk die

naar Nieuwe Krim en Steenwijksmoer voerde. Regelmatig liep het verkeer op dit landweggetje helemaal vast. De politie moest herhaaldelijk de rokers onder de nieuwsgierigen someren sigaret en sigaar te doven in verband met het alom aanwezige ontploffingsgevaar. In belendende percelen hadden de autoriteiten de stoppen uit het elektrisch net gedraaid: elk vonkje zou namelijk wel eens fataal kunnen zijn.....

Die oude boortoren van toolpusher Blokdijk is natuurlijk allang verdwenen. Op dezelfde plaats staat nu een moderne installatie. Nog altijd is de eerste aardgasput van Nederland in bedrijf. Net als de talloze andere die na ‘Coevorden’ werden geopend.

KLM is ‘best geleide’ luchtvaartmaatschappij

(13 aug.)

Het Amerikaanse vakblad Aviation Week & Space Technology heeft de KLM uitgeroepen tot de best geleide luchtvaartmaatschappij. Lufthansa en Cathay Pacific eindigden op de tweede en derde plaats. Opvallend is de schaarse vertegenwoordiging van Amerikaanse bedrijven in de top tien van grote maatschappijen. Continental Airlines, de nieuwe partner van KLM en Northwest, staat op zeven. KLM-partner Northwest komt niet verder dan de elfde plaats.

Het blad beoordeelde de maatschappijen op zes criteria. De KLM slaat alle maatschappijen als het gaat om de bezettingsgraad van zijn toestellen: 77,9 procent. De KLM scoort verder hoog als het gaat om de bescherming van inkomsten, financiële stabiliteit, liquiditeit en efficiency.

De waardering van beleggers voor de KLM is daarentegen opvallend laag. Het afstoten van het belang in Northwest, dat het afgelopen jaar voor een forse bijzondere bate zorgde, is volgens het blad onvoldoende tot uiting gekomen in de aandelenkoers. Als het om de beurswaarde gaat, staat de KLM op de 33ste plaats van de 41 onderzochte maatschappijen.

In het onderzoek zijn staatsbedrijven, zoals Singapore Airlines of Air France, buiten beschouwing gebleven. De goede prestaties van de Europese maatschappijen worden door het blad deels toegeschreven aan hun oorsprong als staatsbedrijf. Bij hun privatisering zouden ze een degelijke financiële basis hebben meegekregen.

Goed halfjaar Porceleyne Fles (10 sept.)

Het gaat goed met een van de oudste bedrijven van ons land, Porceleyne Fles Anno 1653. Het bedrijf, dat zich bezig houdt met de productie van sieraardewerk (vooral Delfts Blauw), heeft in de eerste helft van 1998 de winst zien stijgen met 57 procent tot f563.000. Voor het hele jaar verwacht de directie een aanzienlijk hoger resultaat dan in 1997. Toen verdiende het bedrijf f578.000.

Bij haar verwachtingen houdt de directie rekening met het feit dat Porceleyne traditioneel in het eerste halfjaar ongeveer 70 procent van het jaarresultaat behaalt. Dat houdt verband met het voorjaarstoerisme. Porceleyne Fles heeft in de eerste zes maanden de omzet zien toenemen van f4,4 miljoen tot f5 miljoen.

Victory of natural gas began near Coevorden

(July 21st)

Rieks Arends from Coevorden, soon to be 80, will never fail to point it out to his audience: "When the earliest natural gas is referred to, much to my annoyance, the Slochteren field is always mentioned. But the first natural gas was found near Coevorden - and nowhere else! I will always insist on that, for this should not be forgotten."

Few years after the well-published find, Coevorden witnessed a second scoop: in 1951, the town had reached the point where it was the first that could be fueled with natural gas. (The last municipality that could celebrate this milestone was Vlieland in 1986). When the 'tap was opened' in Coevorden, the then mayor A. Feith, Esquire, Master of Laws, solemnly spoke: "May prosperity and happiness flow through the pipes that lead to our township." Mr. Feith, M.L.L., could not resist the momentary temptation of tickling the authorities of the national government: "For years, we were invisible to you, and now there is almost a daily increase of the interest from the Hague in Drenthe's fortunes in general and Coevorden in particular", according to a free interpretation of the taunt he meted out. That first find of natural gas was big news, indeed. The amazing story of the 'earth that hissed' rapidly spread around. Of course, it took some getting used to: instead of the familiar oil, the Netherlands Petroleum Association (NAM) had extracted natural gas now. Still, it took A. Blokdijk, who was the 'toolpusher' (manager), plenty of effort to get the well under control. Pressures were rapidly rising to such levels that, for a moment, Blokdijk feared he and the drill-rig would fly up in the air. But the danger was averted in time. When, some weeks later, two flares were placed at the well, people from far and wide were attracted to the howling fire.

"It was a real attraction", Rieks Arends remembers. Drilling-location Coevorden-West was situated on the Nieuwedijk leading to Nieuwe Krim and Steenwijksmoer. Traffic on this small country-road regularly got completely jammed. The police repeatedly had to order smokers among the curious crowds to extinguish cigarettes and cigars because of the omnipresent danger of explosion. Authorities had unscrewed the fuses from the electricity net on adjacent parcels of land: after all, each little spark could be fatal

That old drill-rig of 'toolpusher' Blokdijk has of course long since disappeared. There is now a modern rig at the same spot. The first natural-gas well in the Netherlands is still in operation. As are the numerous other ones that have been made operational after 'Coevorden'.

KLM is 'best-managed' airline company

(Aug. 13th)

The American specialist journal Aviation Week & Space Technology has voted the KLM the best-managed airline company. Lufthansa and Cathay Pacific ended in second and third place. The scarce representation of American corporations in the top-ten of American companies is remarkable. Continental Airlines, the new partner of KLM and Northwest is in seventh place. KLM-partner Northwest only got as far as eleventh place.

The journal judged the companies on six points. The KLM beats all companies with respect to seat occupancy in their planes: 77.9 per cent. The KLM also has a high score with respect to the protection of revenues, financial stability, liquidity and efficiency.

The appreciation of investors for KLM is remarkably low, however. Shedding their interests in Northwest, which accounted for quite an extraordinary profit in the past year, has been inadequately reflected in the quotation of shares. As for its market value, the KLM is in 33rd place of the 41 companies that were looked into.

State-owned companies, such as Singapore Airlines or Air France, have not been taken into consideration in the study. The magazine partly attributes the good performance of European companies to their origins as state-owned companies. On their privatization, they are reported to have received a sound financial footing.

Good half-year Porceleyne Fles *(Sept. 10th)*

Things are going well for Porceleyne Fles Anno 1653, which is one of the oldest firms in our country. The firm, which is active in the production of ornamental ceramics (especially Delft Blue), has seen profits rise by 57 per cent to NLG 563,000.- in the first half of 1998. Over the full year, the management expect considerably higher profits than in 1997. The firm earned NLG 578,000 then.

In their prognoses, the management take account of the fact that Porceleyne traditionally makes 70 per cent of its annual profits in the first half-year. That is due to spring-tourism. Porceleyne Fles has seen its turn-over rise from NLG 4.4 million to NLG 5 million in the first six months.

Production of 'Delft Blue' at Koninklijke Porceleijne Fles

Explosie in Nederlandse overnames in buitenland (10 juli)

Het bedrag dat gemoeid is met overnames in het buitenland door Nederlandse ondernemingen is in de eerste helft van dit jaar geëxplodeerd. In de eerste zes maanden kochten Nederlandse ondernemingen 155 buitenlandse bedrijven met een totale waarde van f 57 miljard. In dezelfde periode vorig jaar ging het om 123 overnames en f 6 miljard.

Dat blijkt uit een inventarisatie van het accountants- en adviesbureau KPMG. De enorme toename van de grensoverschrijdende investeringen is geen verschijnsel dat zich tot ons land beperkt. Wereldwijd is er sprake van een extreme waardeestijging. In de eerste helft van dit jaar waren er 2192 grensoverschrijdende overnames met een waarde van ruim f 440 miljard. Vorig jaar ging het om 2317 overnames met een totale waarde van f 260 miljard.

Schiphol in Noordzee lijkt de beste optie

(4 sept.)

Een extra luchthaven in de Noordzee samen met een gekrompen Schiphol levert de meeste economische groei op en de minste milieuoverlast. Wel is een vliegveld in zee veruit de duurste optie. Dit blijkt uit onderzoek in opdracht van het kabinet.

Andere locaties voor een extra vliegveld in Flevoland of op de Tweede Maasvlakte scoren minder goed op gebieden als veiligheid, geluidsoverlast en bereikbaarheid. Daarom hebben de regeringspartijen PvdA, D66 en VVD eerder al laten weten weinig te voelen voor een vliegveld op de Tweede Maasvlakte. Uitbreiding van Schiphol zelf, de vierde onderzochte optie, kent een lichte voorkeur binnen een deel van de paarse coalitie maar betekent totale nieuwbouw van het huidige vliegveld en een grote toename van de geluidshinder.

De partijen in de Tweede Kamer hebben verdeeld gereageerd op de nieuwe onderzoeken. PvdA-luchtaartspecialist Rob van Gijzel is zelf altijd gecharmeerd geweest van het sluiten van Schiphol en een luchthaven in de Noordzee. Maar hij moet de andere varianten nog bespreken met zijn fractie. Ook wil hij nog diverse aanvullende studies zien voordat hij met een definitief standpunt komt.

D66-woordvoerder Jan van Walsem heeft na een eerste bestudering van de rapporten een lichte voorkeur om alles op Schiphol te houden. In eerste instantie blijft het aantal passagiers dan steken op 60 miljoen. Volgens de onderzoekers kan de luchthaven tot dat aantal doorgroeien zonder aan de milieunormen te tornen. Indien nodig kan voor wat Van Walsem betreft op dezelfde locatie een nieuw Schiphol worden gebouwd.

De VVD is het met D66 eens dat eerst serieus gekeken moet worden naar een uitbreiding van Schiphol tot 60 miljoen passagiers. Als er dan nog overloop nodig is, moet er gekeken worden naar Flevoland, vindt VVD'er Jan te Velthuis na een eerste blik in de onderzoeksrapporten. Oppositiepartij CDA wedt voorshands op twee paarden: het opnieuw bouwen van Schiphol en een aanvullende locatie in de Noordzee. Zet je beide procedures in werking dan is de kans kleiner dat het bij tegenslag nog jaren duurt eer er uit-

breiding kan komen, redeneert CDA'er Jacob Reitsma.

De milieuorganisaties Milieudefensie en de Stichting Natuur en Milieu trekken uit de onderzoeken de conclusie dat een doorgroei van de luchtvaart niet mogelijk is. De verkeersvliegers vinden dat veiligheid voorop dient te staan bij de locatiekeuze. Volgens hen is een luchthaven in de Noordzee gevaarlijk. "Mist en laaghangende bewolking zijn daar moeilijk voorspelbaar."

Een ander probleem voor een luchthaven in zee vormen de vele zeevogels. Tot tien kilometer uit de kust vormen vogels een groot gevaar voor de luchtvaart. Een vliegtuigcrash door een botsing met een vogel behoort daar eens in de vier jaar tot de mogelijkheden. Op Schiphol geldt datzelfde risico eens per veertig jaar. Volgens vogelexperts is de vogeldichtheid tot tien kilometer uit de kust vrij constant. Pas verder op zee komen minder vogels voor.

Het bosje bloemen verliest terrein (8 sept.)

Jonge mensen zijn niet meer geïnteresseerd in snijbloemen en traditionele kamerplanten. "Door de uitdrukking 'achter de begonia's zitten' heeft bijvoorbeeld deze bloeiende plant een bijzonder oubollig imago gekregen", zegt marktonderzoeker Marcel Temminghoff van het Dongense bureau GFK. Dit bedrijf onderzoekt in opdracht van het Produktschap Tuinbouw de verkoopontwikkelingen van bloemen en planten. Uit het rapport 'Huishoudelijke aankopen van bloemen en planten in 1997', blijkt onder meer dat vorig jaar 62 procent van alle Nederlandse huishoudens geregeld een bosje snijbloemen kocht, terwijl dit in 1994 nog 75 procent was.

Een belangrijke oorzaak voor de dalende populariteit van bloemen is dat dit cadeauartikel forse concurrentie heeft gekregen van bijvoorbeeld cd's en parfums die de laatste jaren stukken goedkoper zijn geworden. Om het bosje bloemen van andere geschenkartikelen te onderscheiden, is daarom de campagne 'met bloemen geef je meer' bedacht. De actie is gericht op een jong publiek, terwijl de oude slogan 'bloemen houden van mensen' voor de hele bevolking was bedoeld.

Geprojecteerde locatie van nieuwe luchthaven in Noordzee

Boom of Dutch take-overs abroad *(July 10th)*

The amount of money involved in foreign take-overs by Dutch companies has boomed in the first half of this year. In the first six months, Dutch companies bought 155 foreign companies at a total value NLG 57 billion. In the same period last year, these were 123 companies and NLG 6 billion.

This is shown in a survey by the KPMG accountants- and consultants-agency. The steep rise in cross-border investments is not a phenomenon restricted to our own country. Extreme price increases can be seen world-wide. In the first half of this year, there were 2,192 cross-border take-overs at a value of over NLG 440 billion. Last year, these were 2,317 take-overs at a total value of NLG 260 billion.

Schiphol in North Sea seems best option

(Sept 4th)

An additional airport in the North Sea in conjunction with a smaller Schiphol yields the best economic growth and the least environmental pollution. Still, an airport at sea is by far the most expensive option. This is shown in a study commissioned by the Cabinet.

Other locations for an additional airport in Flevoland or on the Tweede Maasvlakte score less well with respect to safety, noise pollution and accessibility. For that reason, the government parties PvdA, D66 and VVD have previously announced that they are little inclined to accept an airport on the Tweede Maasvlakte. An enlargement of Schiphol itself, the fourth option that was looked into, is slightly preferred by a part of the purple coalition but will involve a total reconstruction of the present airport and a large increase in noise pollution.

The parties in the Lower House of Parliament have been divided in their reactions to the new studies. Rob van Gijzel, who is the aviation expert of the PvdA, has himself always been attracted to the termination of Schiphol and to an airport in the North Sea.

At a first reading of the reports, D66-spokesman Jan van Walsem, is slightly in favor of keeping everything in Schiphol. Initially, the number of passengers will then be limited to 60 million. According to the fact-finders, the airport will be able to maintain its growth to that number without infringing on environmental standards. If necessary, there is the possibility of building a new Schiphol on the same location, according to Van Walsem.

The VVD and D66 agree that an enlargement of Schiphol to 60 million passengers will seriously need to be looked into first. If overspill capacity is still required then, Flevoland should be considered, according to Jan te Veldhuis of the VVD after a first look into the study reports. For the time being, the opposition party of CDA is betting on two horses; a reconstruction of Schiphol and an additional location in the North Sea. If both procedures are put in motion, then the chance that it will still take years before enlargement can take place will be reduced, argues Jacob Reitsma of the CDA.

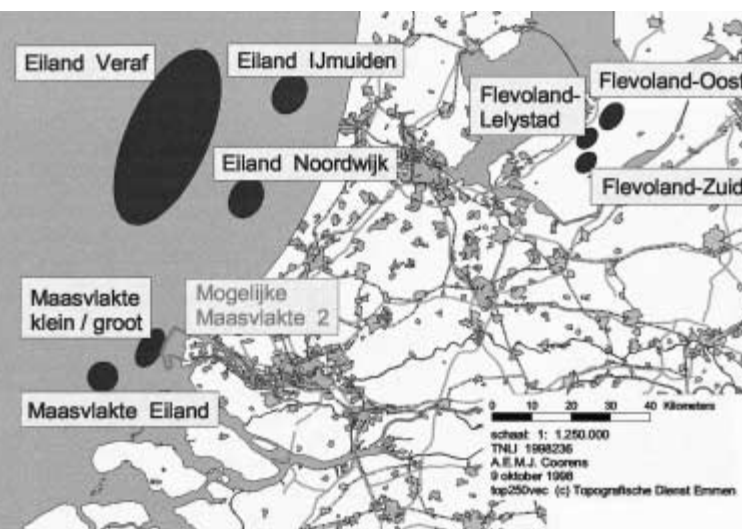
The environmental organization Environmental Protection and the Nature and Environment Foundation conclude from the studies that a continuing growth of aviation is not possible. Civil-aviation flyers argue that safety needs to be a priority in choosing a location. According to them, a location in the North Sea is risky. "Fog and low clouds are hard to forecast".

Another problem for an airport in the sea are the many sea-birds. Up to a distance of 10 kilometers off shore, birds are a big risk to aviation. There, the odds of an air crash due to a collision with a bird are once in every four years. In the parallel case of Schiphol, the odds are once in every forty years. According to bird-experts, bird density up to an off-shore distance of 10 kilometers is fairly constant. Only at a longer distance into the sea do fewer birds occur.

Flower bouquet loses ground *(Sept. 8th)*

Young people are no longer interested in cut flowers and traditional houseplants. "Due to the expression 'sitting behind the begonias', for example, this flowering plant has acquired a very corny image", says marketing researcher Marcel Temminghoff of the GFK bureau at Dongen. This firm is commissioned by the Horticultural Produce Board to conduct a study into sales developments of flowers and plants. It is shown in the report 'Domestic purchases of flowers and plants in 1997', for instance, that 62 per cent of all Dutch households regularly bought a bouquet of cut flowers, whereas this was no less than 75 per cent in 1994.

An important cause of the falling popularity of flowers is that this gift article has met with fierce competition from, for instance, c.d.'s and perfumes, which have become much more affordable in recent years. Therefore, in order to set apart the flower bouquet from other gift articles, the campaign 'you give more with flowers' has been conceived. The campaign aims at a young public, whereas the old slogan 'flowers love people' aimed at all of the population.

Aardappelteelt rukt verder op (16 juli)

Sinds het begin van de jaren '50 zijn er op de Nederlandse bodem niet meer zo veel aardappelen voor de consumptie geteeld als in dit seizoen. Dat blijkt uit gegevens van het Centraal Bureau voor de statistiek.

De oppervlakte waarop aardappelen voor de consumptie (inclusief de pootaardappelen) worden verbouwd, is gestegen tot ruim 123.000 hectaren, 1.000 meer dan in het topjaar 1996. Zonder de pootaardappelen erbij te betrekken, komt het areaal dit jaar op 84.000 hectaren, ruim 8 procent groter dan vorig jaar. Vooral op zandgronden rukt de teelt op. Daar is een kwart meer geteeld.

Het is nog lang niet zeker of deze recordoppervlakte ook een recordopbrengst zal opleveren. Het slechte weer en ziekten kunnen een topopbrengst nog in de weg staan.

Graan keert langzaam terug op de Nederlandse akkers (22 juli)

Het graan is bezig aan een langzame maar gestage opmars op de Nederlandse akkers. Vooral in traditionele veehouderijprovincies als Overijssel, Drenthe en Gelderland neemt het areaal aan graan toe. Veehouders kopen grond om de eigen mest af te zetten en gebruiken het graan als voedsel voor de beesten.

De populariteit van graan is opmerkelijk. In Nederland is de graanteelt altijd een ondergeschoven kindje geweest. De meeste akkerbouwers telen het liefst aardappelen, suikerbieten en uien. Om uitputting van de grond te voorkomen is het noodzakelijk af en toe een ander gewas te telen en dat is dan vaak graan. De hoge grondprijzen in Nederland en de lage graanprijzen maken het telen van graan een verliesgevende bezigheid.

In landen als Frankrijk wordt veel graan geteeld dat gebruikt wordt als voer voor kippen en varkens. In Nederland heeft men vooral voor het goedkope tapioca uit Azië gekozen al veevoer. Graan is nooit een volwaardig veevoer geworden. "Dat kan ook nauwelijks", aldus onderzoeker C. Pierik van het Centraal Bureau voor de Statistiek. "Als graan als veevoer voor het Nederlandse vee zou worden gebruikt, moet er ruim driemaal de totale oppervlakte van Nederland vol met graan worden geteeld."

De afgelopen vier jaar is het areaal graan met bijna 7 procent gestegen tot 200.000 hectare. Daarmee is een langjarige trend van steeds minder verbouwd graan doorbroken. Graan moest het in populariteit afleggen tegen maïs, een gewas dat vooral gebruikt wordt als voer voor koeien. Maïs heeft bovendien het voordeel dat het veel mineralen uit de bodem opneemt, hetgeen weer gunstig is voor de hoeveelheid mest die de boer op het land kan brengen.

Recordteelt bloembollen (28 juli)

Er worden steeds meer bloembollen geteeld in Nederland. Dit jaar stonden er tulpen, hyacinten en andere bloemen op een gebied van 20.700 hectare. De bloembollenteelt is daarmee groter dan ooit. Vorig jaar ging het nog om een gebied van 19.664 hectare. Vooral in Flevoland komen er steeds meer bollenvelden, blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Asielzoekers springen bij in fruitpluk (8 aug.)

Het Centraal Bureau Arbeidsvoorziening (CBA) zal voor asielzoekers met een voorlopige verblijfsstatus de procedure voor het krijgen van een werkvergunning inkorten. Dit gebeurt op verzoek van de Nederlandse Fruittelers Organisatie (NFO). De NFO had hierom gevraagd omdat er een tekort aan duizenden arbeidskrachten dreigt voor de fruitpluk, die eind deze maand begint.

Het CBA geeft niet snel een tijdelijke werkvergunning af aan mensen van buiten de EU. Dat gebeurt alleen als werkgevers niemand kunnen vinden en uit onderzoek is gebleken dat ze alles hebben gedaan om in Nederland en binnen de EU naar oplossingen te zoeken. Het CBA heeft niet toegezegd deze procedure te zullen versoepelen. Wel wordt er binnenkort opnieuw over gesproken.

De fruittelers hebben naar schatting een tekort van 3000 arbeidskrachten. De groentetelers kampen met hetzelfde probleem, maar niet bekend is om hoeveel arbeidskrachten het in deze sector gaat.

Sombere toekomst voor fruittelers (13 aug.)

De komende twaalf jaar zal het aantal fruitbedrijven met ongeveer 40 procent dalen tot 1400. Dat is het gevolg van vergrijzing, een gebrek aan opvolgers, milieu-eisen en andere vormen van afzet.

Dat voorziet het Landbouw Economisch Instituut (LEI). Het heeft in opdracht van het ministerie van Landbouw een rapport over de toekomst van de fruitsector geschreven.

De bedrijven die blijven bestaan zullen een goede boterham kunnen verdienen, verwacht het LEI. Wel is het daarvoor noodzakelijk dat die telers hun bedrijfsvoering aanpassen. Zo zullen ze milieuvriendelijker moeten werken, meer mechaniseren en meer samenwerken bij de afzet van het fruit. Dat laatste is nodig om te kunnen voldoen aan de wensen van de supermarkten die steeds meer gaan samenwerken.

De belangrijkste eis van supermarkten is dat zij op ieder moment over voldoende fruit van goede kwaliteit kunnen beschikken. Voor de fruittelers betekent dat dat ze hun appels en peren altijd in overleg met de afzetorganisaties zullen moeten verkopen. Het fruit vasthouden in de hoop op betere prijzen, zoals nu veel gebeurt, zullen de telers af moeten leren, stelt het LEI.

Op dit moment gaat het niet goed met de Nederlandse fruitteelt. Daarom is de sector bezig met een onderzoek naar oplossingen. Ook in dit onderzoek speelt manier van afzet een grote rol.

Volgens secretaris S. Koning van de fruittelersorganisatie NFO moeten telers er alles aan doen om de markt zo goed mogelijk te bedienen. De consument moet weten dat Hollands fruit altijd goed is. De prijs is immers hoger dan de producten uit landen met lage lonen.

Over de toekomst van de fruitteelt is Koning niet zo somber als het LEI. "Er zullen zeker bedrijven verdwijnen. Maar of het echt om 40 procent gaat, is nog lang niet duidelijk. De sector zelf kan nog het nodige doen om de situatie te verbeteren."

Potato-growing is gaining ground (July 16th)

Never since the early fifties have so many potatoes been grown for consumption as this season. This is shown in information from the Central Statistics Bureau.

The surface area on which consumer's potatoes (including seed-potatoes) are grown has increased to over 123,000 hectares, which is 1,000 up by the top-year 1996. Without including seed-potatoes, this year's area amounts to 84,000 hectares, over 8 per cent up by last year. Especially on sandy soil, production is gaining ground. There has been an increase in growth of one quarter there.

It is far from certain yet whether this record surface area will give a record yield as well. Bad weather and diseases may still prevent a top yield.

Grain slowly returns to Dutch fields

(July 22nd)

Grain is advancing slowly but steadily on the Dutch fields. Especially in traditional live-stock provinces such as Overijssel, Drenthe and Gelderland, the area of grain is increasing. Live-stock farmers buy land for the output of their own manure and use grain for cattle-feed.

The popularity of grain is remarkable. In the Netherlands, grain production has always been a lesser priority. Most arable farmers prefer growing potatoes, sugar-beets and onions. In order to prevent depletion of the soil, it is occasionally necessary to grow a different crop, and that is often grain. High prices of land in the Netherlands and low prices of grain make grain production into a loss-making activity.

In countries such as France, a lot of grain is grown and used as feed for chickens and hogs. In the Netherlands, it is mainly the cheap tapioca from Asia that has been chosen for cattle-feed. Grain has never become a form of cattle-feed in its own right. "Nor will it probably ever be", says C. Pierik, who is a researcher of the Central Statistics Bureau. "If grain were to be used as cattle-feed for Dutch live-stock, over three times the total surface area of the Netherlands would have to be entirely grown with grain".

In the past four years, the area of grain has gone up by almost seven per cent to 200,000 hectares. In effect, a trend of many years of an ever decreasing production of grain has been broken. Grain lost in popularity to maize, which is a crop that is especially used as cow-feed. Maize has the additional advantage of extracting a lot of minerals from the soil, which, in turn, has a positive effect on the quantity of manure that farmers can take onto the fields.

Record growth of flower bulbs (July 28th)

Increasing quantities of flower bulbs are grown in the Netherlands. This year, there were tulips, hyacinths and other flowers on an area of 20,700 hectares. In effect, the production of flower bulbs is larger than ever. Only last year, it was an area of 19,664 hectares. In Flevoland in particular, the number of bulb-fields is increasing, as is shown in statistics issued by the Central Statistics Bureau.

Asylum seekers help out with fruit-picking

(Aug. 8th)

The Central Employment Board (CBA) will shorten the application procedure for work permits for asylum seekers with a temporary residency status. This is done at the request of the Dutch Fruit Growers Organization (NFO). The NFA has requested this because there is an imminent shortage of thousands of workers for fruit picking, which begins at the end of this month.

The CBA is not quick to issue temporary work permits to people from outside the EU. This is only done when employers cannot find anybody, and a study has shown that they have done everything to find solutions in the Netherlands and within the EU. The CBA has not conceded to relax the procedure. There will shortly be further discussions about it, though.

The fruit growers are short of an estimated 3,000 workers. Vegetable growers are faced with the same problem, but it is not known how many workers are involved in this sector.

Gloomy future for fruit-growers (Aug. 13th)

In the next twelve years, the number of fruit-growers will fall by about 40 per cent to 1,400. That is due to an increase of the aging population, a lack of successors, environmental requirements and different forms of marketing.

That is forecast by the Agricultural Economic Institute (LEI). At the behest of the Ministry of Agriculture, it has written a report on the future of the fruit-sector.

Farms that remain in operation will be able to make a good living, according to the expectations of the LEI. This requires growers to adapt their farming-practices, however. For instance, they will have to work more ecologically, increase mechanization and cooperate more in the marketing of fruit. The latter is necessary in order to be able to meet the demands of supermarket that are cooperating more and more.

The supermarkets' main demand is that they can have a sufficient quantity of good quality fruit available at all times. To fruit-farmers, this means that they will always have to sell their apples and pears in consultation with sales organizations. Farmers will have to lose the habit of holding on to fruit in anticipation of better prices, as happens a lot today, according to the LEI.

At present, Dutch fruit-farming is not doing well. Therefore, the sector is engaged in researching solutions. Marketing methods play a big part in this research as well.

According to S. Koning, who is the secretary of the fruit-farmers organization NFO, farmers will have to do all they can to bring their supplies to the market in the best possible way. Consumers should know that Dutch fruit is good at all times. After all, prices are higher than those of products from low-wage countries.

Koning is not as pessimistic about the future as the LEI is. "Farms are sure to disappear. But whether it is actually going to be 40 per cent is not at all clear yet. The sector itself can still do quite a few things to improve the situation.

Groningse boerengrond duur (5 aug.)

De cijfers over de prijsontwikkeling van bouw- en grasland in Nederland, die met de regelmaat van de klok in vakbladen als *De Boerderij* en het *Agrarisch Dagblad* worden gepubliceerd, moeten niet al te star geïnterpreteerd worden. "Aan die gemiddelde hectareprijs is niet de prijs van gebouwen en zaken als quota af te lezen", is de kritiek van J.M. Boonman van Pastoor's Agrarische Bemiddeling in Groningen. "Het Kadaster kan die gegevens niet lezen en de belastingdienst doet dat niet." Wel is zijn ervaring, dat er gemiddeld genomen meer wordt betaald voor boerenland.

Menige lezer moet in het jongste nummer van *De Boerderij* opgeveerd zijn uit zijn stoel, toen hij bijvoorbeeld constateerde dat in het zuidelijk Westerkwartier voor een hectare bouwland aanzienlijk meer wordt betaald dan in de vijf andere regio's waarin Groningen in verband met dit onderzoek is opgesplitst: 57.405 gulden. Met grote achterstand gevolgd door het Centraal Weidegebied met bijna 40.000 gulden. Bij het Westerkwartier was het afgelopen jaar sprake van elf transacties.

Voor makelaar Boonman is dat aantal van elf veel te weinig om conclusies aan te verbinden. Volgens hem is er wat het zuidelijk Westerkwartier betreft sprake van een toevaligheid, "er moet een extreem hoge prijs zijn betaald."

Prijs varkensvles naar historisch dieptepunt (14 aug.)

De prijs voor varkensvles is op een na-oorlogs dieptepunt beland. Deze week kwam de prijs onder de twee gulden voor een kilo. De consument merkt overigens maar weinig van de lage prijzen, de boeren en slachterijen des te meer. Ook de belastingbetaler gaat het merken, want de Europese Commissie gaat de export van varkensvles financieel ondersteunen.

De lage prijzen worden veroorzaakt door het wereldwijde overschot aan varkensvles. Traditionele importlanden als Korea en Japan nemen als gevolg van de Azië-crisis veel minder varkensvles af. Binnen de Europese Unie hebben landen als Spanje, Denemarken, België en Frankrijk de productie opgevoerd toen Nederland vorig jaar wegviel als gevolg van de varkenspest. Nu de Nederlandse varkens weer op de markt verschijnen, is er een structureel overschot aan varkensvles. De prijs, die vorig jaar gemiddeld ruim boven de 3 gulden per kilo lag, is inmiddels tot 1,96 per kilo gedaald.

Nieuwe wet legt varkensboeren verder aan banden (25 aug.)

De varkensboeren krijgen het de komende tijd nog moeilijker. De milieu-eisen in de gebieden waar veel varkens worden gefokt, worden verder verscherpt. Dat blijkt uit de zogenoemde reconstructiewet waarop het Radio 1-journaal, samen met het weekblad *Boerderij*, beslag heeft weten te leggen.

Uitbreiden van het bedrijf wordt voor varkensboeren vrijwel onmogelijk, ook al hebben ze extra productierechten gekocht. Bovendien wordt de inspraak over de sanering van de concentratiegebieden in Brabant, Noord-Limburg,

Gelderland, waar veel varkens worden gehouden, aan banden gelegd.

Uit het wetsontwerp blijkt dat bedrijven die willen uitbreiden zich moeten onderwerpen aan een milieueffectrapportage. Dat is een procedure waarbij vooral wordt gekeken of de uitbreiding het milieu niet schaadt. Die regel gaat in ieder geval gelden voor bedrijven met 3000 mestvarkens en bedrijven met 900 zeugen. Verder wordt het vrijwel onmogelijk voor boeren om binnen een straal van vijfhonderd meter van een verzuringsgevoelig gebied te gaan boeren. Een verzuringsgevoelig gebied is bijvoorbeeld een bos of de ecologische hoofdstructuur.

Verder moeten er binnen tien jaar gebieden komen waar maximaal een miljoen varkens leven. Om die gebieden heen mogen in een straal van een kilometer geen varkens worden gehouden. Dit om uitbraak van varkenspest te voorkomen. Een speciale commissie, onder leiding van een gedeputeerde uit de provincie, moet uitzoeken waar zo'n varkensvrije strook moet komen.

Melkquotum hangt aan zijden draad

(23 sept.)

De quotering van de melkproductie hangt aan een zijden draad. Zweden, Denemarken, Groot-Brittannië, Italië en wellicht ook Griekenland willen deze productiebeperking afschaffen. Zij vormen in de Europese Unie een blokkerende minderheid. Zij kunnen derhalve regelingen tegenhouden. Dam Jaarsma, van het Brusselse bureau van de Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland, zie dat gisteren in Joure.

In het kader van de hervorming van het Europees landbouwbeleid wordt binnenkort gediscussieerd over verlaging van de melkprijs met 15 procent. De boeren krijgen daarvoor een compensatie in de vorm van een premie per koe. De vijf genoemde landen willen de melkprijs zelfs met 30 procent verlagen en het quotum met 4 procent uitbreiden. Daarmee is feitelijk de quotering al van de baan, aldus Jaarsma. Uiterlijk in 2006 moet er een beslissing genomen worden over het voortbestaan van het quotum-systeem. De vijf landen kunnen dan tegenstemmen, waardoor het quotumstelsel verdwijnt.

De Nederlandse melkveehouderij zou met het afschaffen van de quotering in een slechte positie komen, aldus Jaarsma. Hier kan door de milieumaatregelen de melkproductie nauwelijks nog worden uitgebreid. Andere landen hebben wat dat betreft veel meer mogelijkheden. Zeker Denemarken, Zweden en Groot-Brittannië zijn voorstanders van een vrije markt. Zij doen bijvoorbeeld niet mee aan de euro.

Jaarsma verbaast zich er over dat de prijzen voor melkproductierechten in ons land nog steeds stijgen. Boeren hebben er meer dan f 4 per kilogram quotum voor over. Veehouders kunnen volgens hem beter in grond investeren, vooral ook omdat het quotum straks toch wordt uitgebreid met minimaal 1 procent. In de rest van de Europese Unie zal dat 2 procent zijn. Hij verwacht wel dat de huidige stijging van de grondprijzen nog niet zal stoppen.

Groningen farming-land expensive (Aug. 5th)

Statistics on price development of arable- and grassland, which are published in professional journals such as *De Boerderij* and the *Agrarisch Dagblad* as regularly as clockwork, should not be interpreted all too rigidly. "From that average price per hectare, the price of buildings and matters such as quota cannot be derived, according to criticism by J.M. Boonman, who works at Pastoor's Agrarian Agency in Groningen. "The Land Registry is not in a position to read that information, and the Internal Revenue Service does not bother". Still, his experience is that more money is paid for farming-land on average.

Many readers of the latest issue of *De Boerderij* must have jumped up from their seats when they found that, for instance, considerable more money is paid for a hectare of land in the southern Westerkwartier than in the five other regions into which Groningen has been divided for the purpose of this study: 57,405 guilders. Followed far behind by the Centraal Weidegebied with 40,000 guilder. For the Westerkwartier, there have been eleven transactions in the past year.

To real-estate agent Boonman, the figure of eleven is far too low to draw any conclusions from. In his opinion, there must be a coincidence involved in the case of the southern Westerkwartier; "an extremely high price must have been paid on one occasion".

Price of pork to historical low (Aug. 14th)

The price of pork has reached a post-war low. This week, the price fell below two guilders per kilo. Though it is true that consumers are hardly affected by the low prices, this is far from true for farmers and slaughterhouses. The tax-payer will also be affected, for the European Commission is going to support pork exports financially.

Low prices are caused by a world-wide surplus of pork. Traditional importing countries such as Korea and Japan buy much less pork as a result of the Asia crisis. Within the European Union, countries such as Spain, Denmark, Belgium and France have increased production when the Netherlands dropped out as a result of the hog cholera last year. Now that Dutch hogs appear on the market again, there is a structural surplus of pork. The price, which was well over an average of three guilders a kilo last year, has dropped to 1.96 a kilo by now.

New law further restricts hog farmers

(Aug. 25th)

Hog farmers will face even harder times in future. Environmental requirements in areas where a lot of hogs are bred will be further intensified. This is shown in a so-called reconstruction law, which the news bulletin of Radio 1 and the weekly magazine *De Boerderij* have managed to lay their hands on.

It will become virtually impossible for hog farmers to expand their farms, even though they may have bought additional quota. What is more, the opportunity to have a say in the restructuring of concentration areas in Brabant, Noord-Limburg and Gelderland, where a lot of hogs are kept, will be restricted.

The bill of law shows that farms wishing to expand will have to subject themselves to an environmental effects report. That is a procedure in which a special look is taken at whether the expansion will not harm the environment. That regulation will certainly apply to farms with 3,000 feeder hogs and farms with 900 sows. It will also become virtually impossible for farmers to start farming within a radius of five hundred meters from an acidification-sensitive area. An acidification-sensitive area is, for example, a woodland or the mainstay ecological structure.

Within ten years, moreover, areas will have to be created in which there are a maximum of one million hogs. Around those areas no hogs can be kept within a radius of one kilometer. This is to prevent an outbreak of hog cholera. A special committee, led by a member of the Provincial Executive, will have to establish where such a hog-free zone should be.

Milk quota hangs in the balance (Sept. 23rd)

The quota system for the production of milk is hanging in the balance. Sweden, Denmark, Great Britain, Italy and, possibly, Greece as well wish to abolish this restriction on production. They form a blocking minority within the European Union. Therefore, they can stop regulations. This was said yesterday by Dam Jaarsma of the Brussels office of the Netherlands Agricultural and Horticultural Organization.

Within the framework of reforming European agricultural policies, a reduction of the price of milk by 15 per cent will shortly be discussed. In return, farmers will receive a compensation in the form of a premium per cow. The five countries mentioned want to lower the price of milk by no less than 30 per cent and increase quotas by 4 per cent. That means that, to all intents and purposes, the quota system will have disappeared, according to Jaarsma. No later than in the year 2006, a decision on the continuation of the quota system will have to be taken. The five countries may then cast their votes against, by which the quota system will disappear.

Dutch dairy farming would get into a bad position by the abolition of the quota system, according to Jaarsma. Milk production can hardly be increased any further here. Other countries have a much greater potential in this respect. Certainly Denmark, Sweden and Great Britain are in favor of a free market. They do not join the euro, for instance.

Jaarsma is amazed that prices for milk quota are still going up in our country. Farmers are prepared to spend over NLG 4.- per kilogram of quota. In his view, live-stock farmers are better advised to invest money in land, the more so since quotas will later be increased by at least 1 per cent anyhow. That will be 2 per cent in the rest of the European Union. Still, he expects that the present rise of land prices is not going to stop yet.

Delfzijl onder de indruk van windjammers

(4 juli)

Urenlang stond het publiek op de kade om maar niets van het prachtige schouwspel te hoeven missen.

Gisteren gleden ze dan eindelijk de haven van Delfzijl binnen, de grote windjammers. De komst van de imposante schepen kon maar een ding betekenen; *DelfSail '98* is begonnen. De eerste dag van het maritieme spektakel heeft tienduizenden mensen op de been gebracht.

Alle aandacht gaat deze eerste dag uit naar de "Parade of Sail". Eén voor één glijden de enorme schepen de haven binnen, voortgetrokken door sleepboten. In de ochtend is het nog betrekkelijk rustig, *DelfSail '98* komt langzaam op gang, maar gaandeweg stroomt het publiek toe om zich te vergaopen aan het spektakel.

De eerste schepen worden met gejuich begroet. Het publiek op de kade kijkt met spanning toe hoe de enorme gevaartes naar de kant komen. "Dit vergt heel wat stuurmanskunst", zijn twee toeschouwers het helemaal met elkaar eens, nadat één van de enorme zeilschepen na heel wat heen en weer gemanoevreren eindelijk heeft aangelegd. "Jammer dat ze hun zeilen niet uit hebben want dan lijkt het nog mooier. De schepen hebben wind tegen, het waait vast te hard."

Het Noorse schip *Christian Radich* -bekend van de serie *De Onedin-Line*- trekt veel aandacht en ook het Portugese schip *Sagres* brengt het publiek in vervoering. Zeker veertig bemanningsleden van dit marineschip staan in de hoge masten. De zingende mannen oogsten een luid applaus als hun schip afmeert langs de kade. "We zijn hier al voor de derde keer", zegt een Duitser, die met zijn bootje vlak bij de enorme *Sagres* ligt. "En we blijven totdat de schepen weer weggaan. Een prachtig spektakel."

De Kruzenshtern uit Rusland -met een lengte van ruim 114 meter een reus onder de windjammers- heeft een grote aantrekkingskracht. Zodra het zeilschip open gesteld wordt voor het publiek, stromen de mensen toe. Het duurt maar even of het statige schip is veranderd in één bonte verzameling mensen. Ze kunnen er blijkbaar geen genoeg van krijgen, velen trekken van de ene naar de andere windjammer. De *Oosterschelde* is 'een kleintje' in vergelijking met de grote buitenlandse schepen. Naarmate de dag vordert, trekken ook de vele bands, van shantykoren tot rockgroepen, meer en meer belangstelling.

Delfzijl is in verband met de te verwachten toestroom van publiek -er wordt gerekend op in totaal 700.000 mensen- volledig afgesloten voor autoverkeer. Aan de rand van de havenplaats zijn parkeerplaatsen ingericht, vanwaar het publiek met bussen naar DelfSail in de haven wordt vervoerd. Een groot aantal schepen ligt aan de nieuwe handelskade, die later op de avond spectaculair geopend wordt. "Morgen komen we weer", zegt een Delfzijlster. "We hebben hier zo lang op gewacht. We willen niets missen."

Kinderdijk! Wat is dat? (29 juli)

Nederland telt vele duizenden mogelijkheden voor een goedkoop dagje uit. Maar de meeste mensen weten de weg erheen niet te vinden. Voorlichter Marcel Baltus van de Stichting Toerisme & Recreatie AVN (een samenwerking van

o.a. ANWB en VVV's) heeft daar wel een verklaring voor. "Men kijkt nauwelijks verder dan de eigen regio. Ruim negentig procent van alle dagtochten speelt zich af in eigen dorp of stad en het gebied er direct omheen; slechts acht procent daarbuiten." Baltus vindt het opmerkelijk dat Nederlanders de hele wereld afstruinen, maar hun eigen land nauwelijks kennen. Hij heeft dat zelf ervaren, toen hij in de binnenlanden van Maleisië een Nederlands echtpaar tegen het lijf liep. "We raakten in gesprek over vakanties. Toen bleek dat die mensen alles wisten over de bezienswaardigheden in Malakka. Maar van Kinderdijk of De Zaanse Schans hadden ze nog nóóit gehoord".

Baltus signaleert tegelijkertijd een honger naar ideeën om de vrije tijd te vullen. "Men verveelt zich en wil beziggehouden worden. De vervelingsgraad van de Nederlanders kun je zondags afmeten aan de lengte van de files naar de meubelboulevards en de Koopzondag.

Die mensen weten niets anders te bedenken. Dus moeten ze geholpen worden. Maar uitgerekend op zondag, de dag dat Nederland op stap wil, zijn de VVV-kantoren, dé informatiebron bij uitstek, gesloten. Dat is te gek voor worden."

Bloemenpracht lokt duizenden (7 sept.)

Duizenden mensen stonden zich zaterdag langs de straat te verwonderen over de bloemenpracht in Eelde. Maandenlang hebben vrijwilligers aan de praalwagens gewerkt. Het optreden duurt vervolgens een dag. Maar het resultaat mag er dan ook zijn. Fraaie creaties trokken in een bonte stoet door het dorp. Gezamenlijk gaven ze vorm aan het thema 'Vlieg er eens uit'. De wagen met de uit witte dahlia's opgebouwde zwanen kreeg de publieksprijs.

De wagen met het thema 'Vlieg er eens uit' won de publieksprijs

Delfzijl overawed by windjammers (July 4th)

Spectators had been standing on the quay for hours so that they would not have to miss anything of the beautiful spectacle. Yesterday, the moment had finally come that they came gliding into the port of Delfzijl, the large windjammers. The arrival of the huge ships could only mean one thing; *DelfSail '98* had started.

Windjammers on their way to DelfSail

The first day of the maritime spectacle attracted tens of thousands of people.

On this first day, all the attention goes to the 'Parade of Sail'. The huge ships glide into the harbor one by one, towed along by towboats. In the morning, the atmosphere is still relatively calm - *DelfSail '98* has a slow start, but, gradually, the crowds are gathering to gaze at the spectacle.

The first ships are greeted with cheers. The crowds on the quay are watching intently how the huge colosses come to the quayside. "This requires a whole lot of navigation skills", according to two spectators who are totally agreed on this, after one of the two huge sailing-ships has finally come to berth after quite some maneuvering this way and that. "Unfortunately, they are not under sail, for then it looks even prettier. The ships have a head-wind; surely, the wind is blowing too hard."

The Norwegian ship *Christian Radich* - well-known from the tv-series *The Onedin Line* - attracts a lot of attention, and the Portuguese ship *Sagres*, too, brings the crowds into a state of exaltation. No less than forty crew members are standing on the high masts. The singing men earn a loud applause when their ship comes to berth along the quay. "This is the

third time we are here", says a German who lies near the huge *Sagres* in his small boat. "And we will stay until the ships are leaving again. A lovely spectacle."

The *Kruzenshtern* from Russia - at 114 meters long, a giant among windjammers - has a lot of appeal. As soon as the sailing-ship is open to the public, crowds are gathering. It only takes a while before the stately ship has changed into a multifaceted crowd of people. Apparently, they cannot get enough of it; many go from one windjammer to the other. The *Oosterschelde* is a 'tiny one' in comparison with the large foreign ships. In the course of the day, the many bands, from shanty-choirs to rock-bands, also attract an increasing amount of attention. Owing to the expected influx of spectators - a total of 700,000 people are anticipated - Delfzijl has been completely closed to car-traffic. Along the outside of the seaport-town, car-parks have been set up, and the spectators are transported by coach from there to *DelfSail* in the harbor. A large number of ships lie moored along the new merchant quay, which is to be opened later in the evening in spectacular fashion. "We will be here again tomorrow", says a Delfzijl resident. "We have waited for this so long. We do not want to miss a thing."

Kinderdijk! What is that? (July 29th)

The Netherlands have many thousands of alternatives for an affordable day's outing. But most people do not know how to get there. Public information officer Marcel Baltus of the Tourism and Recreation Foundation AVN (a cooperation of i.a. the Automobile Association and Tourist Boards) can come up with an explanation. "People hardly ever look beyond their own region. Over ninety per cent of all day-trips take place in the village or town where people live or in its immediate vicinity; only eight per cent go beyond that."

Baltus finds it remarkable that Dutch people wander all over the world, yet hardly know their own country. He experienced this himself when he ran into a Dutch couple in the inland of Malaysia. "We got talking about holidays. Then it appeared that those people knew everything about Malacca. But they had never heard of Kinderdijk or De Zaanse Schans." Baltus detects a hunger for ideas of how to spend one's leisure time. "People are bored and want to be kept active. The degree of boredom can be measured by looking at the length of traffic jams to furniture-malls and Sunday shopping-days.

Those people cannot think of anything else. So they need to be helped. But on a Sunday, of all days, the day the Netherlands want to go out, tourist offices, the foremost source of information, are closed. That is too crazy for words.

Splendor of flowers attracts thousands of people (Sept. 7th)

Thousands of people were lining the streets, amazed at the splendor of flowers on Saturday. Volunteers have been working on the floats. After that, the performance lasts one day. But then, indeed, they have something to show for it. Beautiful creations went through the village in a multicolored pageant. Together, they acted out the theme 'Fly Away'. The float with the swans composed of white dahlias got the prize awarded by the public.

Nederland was niet meer te troosten op het

WK (13 juli)

Oranje is vierde geworden op het wereldkampioenschap voetbal. Een mooie prestatie, op zich. Maar voor de - volgens veel kenners - beste ploeg in Frankrijk is dat een bittere teleurstelling. Daarom, geen feest, geen jubel en geen lintjes. Supporters waren niet welkom op Schiphol, een officiële ontvangst van de ploeg komt er niet. Er komt niets. Er valt namelijk niets te vieren, vinden de voetballers en de coach. Ze wilden niets minder dan de wereldtitel. Na de ongelukkige halve finale brak er iets. De spelers wilden alleen nog maar naar huis of naar hun vakantieadressen. Ze moesten nog langs Parijs, voor de 'strijd' om de derde plaats. Dat werd dus niets; 1-2 tegen Kroatië.

"Die wedstrijd om de derde plaats", riep Frank de Boer, "die moeten ze afschaffen." Zelfs de plaats van handeling kon niet beter zijn gekozen. Het *Parc des Princes* is een troosteloze klomp beton geworden. FIFA-voorzitter Sepp Blatter lijkt te luisteren naar de aanvoerder van Oranje. De wereldvoetbalbond ziet de zinloosheid van een dergelijke troostprijs nu ook in. Over vier jaar kunnen de veliezers gewoon naar huis.

De Kroaten speelden voor volk en vaderland, de Nederlanders voor de vorm. Kroatië vond de troostwedstrijd een echte finale. Oranje was niet meer te troosten, zeker niet met een derde plaats.

Natuurlijk wilde Oranje die derde plaats. Maar als de druk weg is, is de scherpte verdwenen. Patrick Kluivert liet dat mooi zien in het duel van zaterdag. Tegen de Brazilianen zo scherp als een scheermes. In de troostwedstrijd liet hij vier aardige kansen liggen. Net niet, dat is vaak een kwestie van scherpte. En in de defensie was dat ook duidelijk. De Kroaten kregen niet meer dan twee kansen. Er kwamen twee doelpunten. "Slecht gedekt", mopperden de spelers van Oranje. Een gebrek aan concentratie moet de oorzaak zijn geweest.

Alles viel in duigen De mooie herinneringen aan een goed toernooi werden verdrongen door twee opeenvolgende teleurstellingen. Maar ook de eenheid, toch de kracht van Oranje op dit WK, was plotseling verdwenen. Nu het gezamenlijke doel was weggevallen, viel de ploeg uiteen. Clarence Seedorf was zaterdag weer voor zichzelf begonnen. Hij moest de rechterflank bewaken. Hij was overal, behalve op zijn plek. De eerste goal kwam van Seedorfs kant. Jarni rende zo maar langs zijn flank, bediende Prosinecki die in de draai scoorde.

Dat foutje kon nog worden weggepoetst. Boudewijn Zenden, hij speelde met zijn linkerbeen als rechterspits, draaide naar binnen en krulde de bal over doelman Ladic. Maar na de tweede goal van Suker was de veerkracht en de zin op. Er viel nog een echt doelpunt van Seedorf. Maar scheidsrechter Gonzalez Chavez volgde zijn Maltese grensrechter en gaf buitenspel door. Oranje reageerde maar even.

Sterksten overleven vierdaagse (25 juli)

In de sport geldt het recht van de sterkste. Die keiharde wet hebben de deelnemers aan de 82ste Nijmeegse Vierdaagse deze week aan den lijve ondervonden. Ongetraind hoef je aan de loodzware krachtproef in en rond de Keizer Karelstad niet te beginnen. 's Avonds stappen en

overdag met een levensgrote kater dertig, veertig of vijftig kilometer proberen af te raffelen lukt zelden.

Gezien het hoge aantal uitvallers deze editie moeten velen genoemde eerste vereisten voor een succesvolle afloop van het wandelspektakel letterlijk aan de laars hebben gelapt. Van de 36.266 starters bereikten volgens de laatste schatting gisteravond zeker niet meer dan 32.509 de finish. Vorig jaar misten 3715 van de in totaal 36.723 lopers de eindstreep. Aan het weer heeft het zeker niet gelegen.

Dat was ideaal voor de wandelsport. Toch meldden alleen de sterksten zich gisteren dus op de St. Annastraat, als vandoos omgedoopt tot Via Gladiola. En zo hoort het ook bij een evenement dat weliswaar drijft op plezier, maar in de voorbereiding niet serieus genoeg kan worden genomen. Aan de lichaamstaal van uitlopers was onmiskenbaar te zien dat het ging om mensen, die hun liefhebberij verstandig benaderen. Ze stonden of zaten er na afloop nog behoorlijk monter bij.

Vanzelfsprekend waren de vele pittige kilometers hen niet in de koude kleren gaan zitten. Maar de toch wel genante beelden van half kreupele, schokschouderende lijdens, die zonder hulp van anderen hun weg niet kunnen voortzetten, was in tegenstelling tot vroegere Vierdaagsen meer uitzondering dan regel.

Natuurlijk zorgde ook het massaal opgekomen publiek voor een enorme oppepper. Langs het parcours in Nijmegen zag het zoals gebruikelijk zwart van de mensen. Het moeten er honderdduizenden zijn geweest.

Ze schiepen een sfeertje om van te smullen. Daverend applaus, muziek, enthousiaste aanmoedigingen, spandoeken, een ware oceaan van bloemen, de 'wave', alle registers om een onvergetelijk feestje te bouwen waren opengetrokken. De wandelaars zelf lieten zich evenmin onbetuigd door spontaan met danspasjes, gebaren en uitroepen te reageren op de hulde van de zinderende massa. Hun uitdossing was bovendien nog uitbundiger dan hun outfit tijdens de andere drie dagen.

Alleen de sterksten meldden zich op de St. Annastraat

The Netherlands disconsolate at World

Championships (July 13th)

The Orange team ended in fourth place at the World Championships soccer. A fine achievement in itself. But it is a bitter disappointment to - according to many adepts - the best team in France. So, no party, no cheers and no decorations. Supporters were not welcome at Schiphol; there is not going to be an official reception of the team. There is not going to be anything. After all, there is nothing to celebrate, according to the soccer players and the coach. They wanted nothing less than the world title. After an unfortunate semi-final, something snapped. The only thing the player wanted was to go home or to their holiday addresses. They had to drop by in Paris, to 'contest' for third place. That predictably came to nothing; 1-2 versus Croatia.

"That match for third place", Frank de Boer called out, "should be abolished". Even the scene of the action could not have been chosen better. The *Parc des Princes* has become a desolate mass of concrete. FIFA-president Sepp Blatter seems to be listening to the captain of the Orange team. The World Soccer Association acknowledges the futility of this kind of consolation prize now. In four years' time, the losers will simply be allowed to go home.

The Croatians played for their national pride, the Dutch for the sake of appearance. Croatia considered the consolation match a real final; the Orange team were beyond consolation, least of all with a third place. Of course, the Orange team wanted that third place. And when the pressure is off, the sharpness is gone. Patrick Kluivert gave a good demonstration of that in the Saturday match. As sharp as a razor blade versus the Brazilians. In the consolation match, he took no advantage of four nice chances to score. Missed by a hair, that is often a matter of sharpness. And that was clearly the case in the defense as well. The Croatians got no more than two chances. Two goals were the result. "Poor marking by the defense", the Orange players complained. No doubt due to a lack of concentration. Everything fell apart. The good memories of a good series were pushed aside by two consecutive disappointments. But the unity, too, which, after all, had been the strength of the Orange team at this World Championship, had suddenly gone. Now that the common goal had been lost, the team fell apart. Clarence Seedorf had started on his own gain on Saturday. He had to guard the right side. He was all over the place, though not his own place. The first goal came from Seedorf's side. Jarni came rushing along his side of the field just like that, assisted Prosinecki; who scored in a turning movement.

That mistake could still be glossed over. Boudewijn Zenden, playing with his left leg as a right-center forward, turned inward and lobbed the ball over goal-keeper Ladic. But after Suiker's second goal, resilience and motivation were gone. Another real goal was scored, by Seedorf. But referee Gonzales Chavez followed his Maltese linesman and reported off-side. The Orange team only reacted briefly.

Only the fittest showed up in the St. Annastraat

Fittest survive Annual Four-Day Walking Event (July 25th)

In sports, it is the right of the fittest that counts. That iron rule has been experienced at first hand by the participants of the 82nd Nijmegen Four-Day Walking Event. When untrained, you should not embark on the very heavy test of strength in and around the town of Charlemagne. Having a nightly pub crawl and trying to rush through thirty, forty or fifty kilometers with a life-size hangover during the day is rarely successful.

In view of the large number of drop-outs in this edition, many must literally have walked roughshod over the aforementioned preconditions for a successful conclusion to the hiking-spectacle. According to the latest estimate last night, no more than 32,509 out of 36,266 starters did certainly not reach the finish. Last year, 3,715 of a total of 36,723 walkers missed the finish-line. The weather was certainly not to blame.

It was ideal for hiking. Yet, yesterday's outcome was that only the fittest showed up in the St. Annastraat, which, according to tradition, had been renamed Via Gladiola. And this is how it should be at an event that, though its mainstay is enjoyment, cannot be taken too seriously when preparing for it.

The body-language of finishing walkers undeniably demonstrated that they were people with a sensible attitude toward their hobby. After having finished, they were still standing or sitting in pretty lively form.

Naturally, the many demanding kilometers had left their mark on them. But, by contrast with previous Four-Day Walking Events, the admittedly embarrassing sight of half-crippled, shrug-shouldering sufferers was more the exception than the rule.

Of course, the massive turn-up of spectators offered a huge incentive. As usual, the track in Nijmegen was lined with countless people. There must have been hundreds of thousands of people there.

They created a delightful atmosphere. Thundering applause, music, enthusiastic calls of encouragement, banners, a veritable ocean of flowers, the 'wave', an all-out effort had been made to throw an unforgettable party.

The walkers themselves made an effort as well by responding to the homage the exhilarated crowd paid to them with dance-steps, gesticulation and yelling. Also, their attire was even more extravagant than their outfits during the other three days.

Boogerd weer in rood-wit-blauw naar de Tour

(6 juli)

Het Nederlands kampioenschap was deze keer voor hem géén hoofddoel. Dat rood-wit-blauw, ach, dat was een jaar lang heel mooi geweest. Het stond hem ook goed. Maar een echte topper verlegt zijn grenzen steeds verder. Daarom keek Michael Boogerd al vooruit. Naar de *Tour*, die zaterdag in Dublin van start gaat.

Bij de eerste tien eindigen in de Ronde van Frankrijk, daar gaat het deze zomer om. Ontspannen stond de Hagenaar dan ook aan het vertrek bij het NK in Meerssen. Om vijf uur, drie kwartier en twee seconden later toch weer naar het Wilhelmus te luisteren. En opnieuw in het shirt met de nationale driekleur.

Boogerd oogst veel bewondering (9 aug.)

Nederland heeft weer een wondertje op wielen. Michael Boogerd eindigde dit jaar als vijfde en zal ook in de toekomst hoge ogen gaan gooien in de *Tour de France*, voorspellen de deskundigen.

Ploegleider Adri van Houwelingen gaat het verst in zijn bewondering voor zijn kopman. "Boogerd is met Laurent Jalabert de beste renner van de wereld. Dat zijn twee van de weinige coureurs die zich van begin februari tot eind oktober laten zien."

Koos Moerenhout deelde in de *Tour de France* de kamer met Boogerd en leerde zijn kopman kennen als 'een rusteloze renner', maar ook iemand die dan juist op zijn best is. "Hij heeft de rol van kopman overgenomen van Rolf Sörensen", zegt Moerenhout, "en dat is op zich al een goede prestatie. De hele ploeg rijdt voor hem. Maar we doen het graag, want het is een fijne gast. Hij waardeert zijn helpers. Meteen na afloop van de koers komt hij je bedanken. Dat is mooi."

Piet Kuys was coach van de nationale amateurselectie in de tijd dat Boogerd daarvoor reed. "Ik heb altijd gezegd dat hij een kleine Zoetemelk was. Hij heeft net zo'n goede instelling als Joop. Michael was als klein ventje al héél professioneel. Ongelooflijk zo intensief als hij met zijn sport bezig was. Ooit, in de Nedersaksen Rundfahrt ging hij zó diep dat hij meteen na de finish van z'n fiets viel. Ik moest hem oprapen. Michael is een jongen die koerst met zijn hart."

Je kunt aan hem zien dat hij vroeger veel in de bergen heeft gereden", zegt Lucien van Impe. "Hij kan de wedstrijd lezen. Hij is niet ontploft zoals vele anderen. Onze Belgen kunnen daar een voorbeeld aan nemen. Die trainen alleen voor de Vlaamse klassiekers. Die jongens zijn blij dat ze weer thuis zijn, hoeven ze niet meer te klimmen. Ze zouden Boogerd's voorbeeld moeten volgen en meer in de bergen moeten trainen."

Eddy Merckx is vooral gecharmeerd van het feit dat Boogerd in veel wedstrijden aan de start verschijnt. "Lange tijd hebben de mensen die het zogenaamd kunnen weten beweerd dat een renner zijn wedstrijden moet uitzoeken in plaats van overal te rijden. Boogerd bewijst het tegendeel. Hij is een compleet coureur. Je ziet hem ook in de Ardense klassiekers vooraan. Dat is goed voor de wielersport. De beste coureurs moeten zich het hele jaar laten zien. En hij kan nog groeien hè. Holland gaat met Boogerd nog een mooie toekomst tegemoet.

Dominosteentjes in het gelid voor record

(11 aug.)

Vliegroues worden gewijzigd en trillingvrije apparaten vervangen heimachines aan de Heliconweg in Leeuwarden. Ondertussen werken de dominobouwers in het FEC-gebouw in de Friese hoofdstad stug door aan hun recordpoging. Sinds zaterdag kan het publiek toekijken hoe studenten van de Christelijke Hogeschool Noord-Nederland met engelengeduld en zere knieën de 2,25 miljoen steentjes neerzetten op de spiegelgladde vloer. Veel publieke belangstelling is er nog niet, maar dat wordt wel anders, verzekert Paul Korpelshoek van Endemol Entertainment.

Op de supervlakke vloer verschijnen acht enorme taartpunten met elk een ander thema. Het mooie Friesland is een van de onderwerpen. Popgroep *De Kast*, de Friese Meren, de Elf Steden en de Oldehove; zij representeren het mooie Friesland. Andere thema's zijn slimme wetenschap, Vrouwe Fortuna, dynamisch transport, actieve communicatie, levende energie, machtige vogelvlucht en groeiend Nederland. Totaal goed voor 78 kilometer aan dominostenen.

Steentjes alleen zijn het niet. Ook decors, allerlei installaties en verschillende mechanieken staan op het veld van 4000 vierkante meter. Vernuftige trucjes moeten er op 28 augustus, Domino-D-Day, voor verrassende effecten zorgen.

De studenten van de Christelijke Hogeschool hebben alle vertrouwen in het slagen van de recordpoging. Het bestaan-de record telt 1.382.101 stenen.

Spanning bij vallen domino's (29 aug.)

De spanning in het Expo Centrum in Leeuwarden was te snijden tijdens het vallen van de dominostenen. Maar de dominorecordpoging slaagde gisteravond toch en kan worden bijgeschreven in het *Guinness Book of Records*. Weliswaar vielen niet alle twee miljoen geplaatste stenen om, maar een wereldrecord was het met 1.605.557 steentjes in elk geval wel.

Steentjes alleen zijn het niet

Boogerd to the Tour in tricolor again

(July 6th)

Michael Boogerd: the national champion in his tricolor shirt

Meerssen. Nevertheless, he was to listen to the national anthem again five hours, forty-five minutes and two seconds later.

Boogerd wins lots of admiration (Aug. 9th)

The Netherlands have another small miracle on wheels. In times to come, Michael Boogerd finished in fifth place this year and will also score well in the Tour de France, experts predict.

Team-leader Adri van Houwelingen is the most outspoken in his admiration for his captain. "Along with Laurent Jalabert, Boogerd is the best racing-cyclist in the world. They are two of the few cyclists that are in the picture from early February to the end of October.

Koos Moerenhout shared rooms with Boogerd during the Tour and came to know his captain as a "restless racing-cyclist", but also as somebody who is at his best then. "He took over the role of captain from Rolf Sörensen", says Moerenhout, "which in itself is a good achievement. The whole team ride to support him. But we are happy to do so, because he is a nice guy. He appreciates his helpers. Right after the finish of a race, he comes to thank you. That is good."

Piet Kuys was the coach of the national amateur-team in the days when Boogerd cycled among them. "I have always said he was a Zoetemelk in the bud. He has exactly the same good mentality as Joop had. Even as a small kid, Michael was

The Dutch championship was not his main target this time. That red-white-and-blue, ah well, has been very good for a year. It looked well on him, too. But a real ace extends his limits all the time. That is why Boogerd was looking ahead. To the Tour, which will start in Dublin on Saturday.

A finishing-place among the first ten in the French Tour, that is what it is about this summer. So the man from The Hague was relaxed when he stood at the start of the National Championships in

very much a professional. The degree of intensity with which he pursued his sport is incredible. One time, in the Nedersachsen Rundfahrt, he had such a hard time that he fell off his bike after the finish. I had to pick him up. Michael is a boy that races with his heart."

"You can tell by looking at him that he used to cycle in the mountains a lot", says Lucien van Impe. "He can read a race. He did not explode as many others did. Our Belgian racers can take a leaf from his book. They only train for the Flemish classics. Those boys are happy to be home again, so that they do not have to climb anymore."

Eddy Merckx is particularly taken by the fact that Boogerd shows up at the start of many races. "For a long time, people who are so-called experts have claimed that a racing-cyclist should pick his races instead of cycling everywhere. Boogerd is proof of the contrary. He is an all-round racer. You can also see him in the front-lines in the Ardennes classics. That is good for cycling. The best racers should be in the picture all year long. And he is still growing, you see. With Boogerd, Holland has a good future ahead of it."

Dominoes lined up for record (Aug. 11th)

Air-routes are changed and vibration-free tools replace pile-driving engines on the Heliconweg in Leeuwarden. Meanwhile, the domino-builders in the FEC-building in the Frisian capital work on hard with their record-setting endeavor. Since Saturday, spectators can watch how, with the patience of saints and with sore knees, students of the Northern Netherlands Protestant School for Higher Education put in place the 2.25 million dominoes on the floor, which is as smooth as glass. There is not a lot of public interest yet, but that will change, guarantees Paul Korpelshoek of Endemol Entertainment.

On the super-smooth floor, eight huge wedges of cake are taking shape, each with a different theme. Beautiful Friesland is one of the themes. Pop-band De Kast, the Frisian lakes, the Eleven Cities, and the Oldehove; they represent beautiful Friesland. Other themes are smart science, dynamic transport, active communication, live energy, mighty bird-flight and the expanding Netherlands. All in all, comprising 78 kilometers of dominoes.

They are not only dominoes. Stage-props, all sorts of equipment, and various devices are on the 4,000-square-meter field. Sophisticated gimmicks will have to take care of amazing effects on August 28th, which is Domino-D-Day.

The students of the Protestant School of Higher Education are fully confident of the success of their record-setting endeavor. The present record is at 1,382,101 dominoes.

Suspense at falling of dominoes (Aug. 29th)

Suspense in the Expo Center in Leeuwarden was extreme at the falling of the dominoes. Nevertheless, the record-setting endeavor was successful last night and can be entered into the Guinness Book of Records. It is true that not all of the two million dominoes toppled over, but with 1,605,557 dominoes, it was a world record anyhow.

Interview (1 sept.)

- **Inleiding:**

Mevrouw Muriel Kooi woont in Pella (Iowa), een klein Amerikaans stadje dat oorspronkelijk door een Nederlands Gereformeerde predikant, dominee Scholte, in 1847 werd gesticht. Ze vertelt over zichzelf en haar 'Nederlandse' omgeving.

- **Vraag:**

Kunt u iets over uw Nederlandse achtergrond vertellen?

- **Antwoord:**

Ik ben 'heel Nederlands' van mijn moeders kant, als gevolg van het feit dat mijn voorouders in de jaren 60 van de negentiende eeuw vanuit Groningen, met name uit de plaatsen Warffum, Den Anzel, Eenrum en Westernieland, naar Fulton, Illinois, zijn gekomen. Mijn man is 100% Nederlands, met voorouders uit dezelfde gebieden en ook enkele uit Friesland. Onze families waren gewone boerenmensen, dagarbeiders die uit Nederland zijn geëmigreerd in de hoop hun economische situatie te verbeteren. Velen van hen vestigden zich in Whiteside County, Illinois, wat niet al te ver uit de buurt van Chicago lag, waar ook anderen uit het Groningse land zich hadden gevestigd. De grond van Whiteside County en de nabijheid van de Mississippi heeft hen naar Fulton getrokken.

Ik heb het geluk gehad dat ik enkele jaren geleden Warffum heb kunnen bezoeken terwijl ik bij een kennis in Leeuwarden op bezoek was. Het zien van de zee, de mooie boerderijen, de duidelijk zichtbare kerken, etc. was voor mij heel erg de moeite waard, en mijn 'wortels' hebben een stevigere mentale verankering gekregen. Het bezoek aan de kerk van mijn voorouders in Warffum was een onvergetelijke belevenis. Een oudere vriendin van mij uit Pella, Iowa, (mijn huidige woonplaats) was overleden en had de wens geuit dat haar as op het kerkhof van Jelsum zou worden bijgezet. Dit is gebeurd. Ik had haar beloofd dat, als ik ooit voor een bezoek aan Nederland zou terugkeren, ik bloemen op haar graf zou leggen (de as is begraven op de plaats waar haar moeder op het kerkhof begraven lag).

Op deze manier kon ik, met behulp van de opzichter de plaats van het graf vinden en mijn belofte gestand doen. Mijn vriendin had haar diepe wortels in Nederland nooit vergeten, als gevolg van het feit dat ze als meisje geëmigreerd is.

Ik bezoek Fulton nog steeds, hoewel ik al langer in Pella woon dan ik als kind in Fulton heb gewoond. Beide worden vooral door mensen van Nederlandse afkomst bevolkt

- **Vraag:**

Voor welke Nederlandse aangelegenheden hebt u de grootste belangstelling?

- **Antwoord:**

Ik werk in verschillende hoedanigheden voor het Museum van de Historische Vereniging van Pella, bij het doen van onderzoek, het schrijven van boeken over de stad, het hebben van een wekelijkse rubriek in de Pella Chronicle en het werken bij de Archieven van de Historische Vereniging. Momenteel zijn we in de beginfase van het maken van plannen voor de bouw van een oorspronkelijke Nederlandse molen, een korenmolen, die een bezoekerscentrum voor ons historisch gebied zal worden. We noemen het 'Het Centrum'. De heer Verbij, een molenbouwer uit Nederland, zal de volgende week met ons aan tafel gaan zitten om onze ideeën te bekijken en ze in een werkbaar plan om te zetten. Er moet nog veel geld bijeen worden gebracht; om wat hulp

te krijgen hebben we bij de overheid van de staat een subsidieverzoek ingediend, en om de belangstelling van de gemeenschap op te wekken heb ik wat algemene artikelen over molens geschreven. Ik ben ook zeer geïnteresseerd in het feit dat er ook in Fulton plannen voor een molen worden gemaakt. Die van hun zal aan de Mississippi worden gebouwd, op een dijk die daar enkele jaren geleden tegen overstromingen aangelegd is. Daarom ben ik nu aan het bijlezen over Nederlandse molens. In onze stad hebben we er verscheidene, maar het zijn feitelijk geen van allen molens die in bedrijf zijn, zoals de geplande molen ... in bedrijf maar buiten productie.

- **Vraag:**

Kunt u nog iets meer vertellen over de Nederlandse culturele activiteiten die de mensen in uw stad organiseren?

- **Antwoord:**

Onze stad ziet er uit als 'een klein stukje Nederland' en veel van onze Nederlandse bezoekers staan er versteld van hoe onze gebouwen een weerspiegeling zijn van het Nederlandse erfgoed waar we zo trots op zijn. Onze jaarlijkse Tulpentijd in mei trekt elk jaar duizenden mensen. Er worden honderdduizenden tulpenbollen geplant. Het is een driedaagse aangelegenheid. Fulton heeft ook Nederlandse Dagen, een tweedaagse aangelegenheid, en andere plaatsen, zoals Holland (Michigan) en Orange City (Iowa) hebben tulpenfeesten.

We ontvangen vaak Nederlandse reizigers, Nederlandse groepen die financieel door kerken worden ondersteund om naar de Verenigde Staten te komen om te zien hoe we de cultuur in stand hebben gehouden. Ze logeren bij plaatselijke gezinnen en worden door onze stad ontvangen. We worden ook regelmatig door koren bezocht die naar de Nederlandse enclaves in Amerika, etc. reizen.

In oktober jongstleden werd onze stad vereerd met de komst van Hare koninklijke Hoogheid Prinses Margriet toen ze ook andere steden met een Nederlands traditie bezocht. In 1942 bracht HKH Juliana hier ook een bezoek toen ze in ballingschap in Canada verbleef. Enkele jaren geleden bezocht Koningin Beatrix Chicago, en werd een afvaardiging uit Pella uitgenodigd om haar daar te ontmoeten, hetgeen heel enerverend was voor degenen die de eer te beurt viel. (Ik was niet een van de gelukkigen.)

Bijna elk gezin of gezinslid in Pella bezit een stel kleren van de Nederlandse klederdracht. Er is een onderzoek geweest naar de oorspronkelijke klederdracht, materialen, sierraden, etc.. Onze importwinkel heeft Nederlandse boeken, spullen uit Delft en Gouda, Nederlands kant, voedingsmiddelen, etc., en veel huizen zijn op 'Nederlandse wijze' ingericht. Dit geldt ook voor de andere gemeenschappen die ik heb genoemd en voor vele in Wisconsin, Michigan, Washington, Californië, Illinois en andere waar Nederlanders zich in groepsverband hebben gevestigd. Veel toegangspoorten zijn met klompen versierd.

Hidde Temple, de voorouder van Muriel Kooi die destijds naar Fulton emigreerde

Interview (Sept. 1st)

- **Introduction:**

Mrs. Muriel Kooi lives in Pella (Iowa), a small American town that was originally founded by a Dutch Reformed minister, 'dominee' Scholte in 1847. She talks about herself and her 'Dutch' environment.

- **Question:**

Can you tell us something about your Dutch roots?

- **Answer:**

I am 'much Dutch' on my maternal side, my ancestors having come in the 1860s to Fulton, Illinois, from Groningen, in particular towns of Warffum, Den Aniel, Eenrum and Westernieland. My husband is 100% Dutch with ancestors from these same areas as well as some in Friesland. Our families were common farm folk, day laborers who emigrated from The Netherlands in the hope of improving their economic conditions. Many of them settled in Whiteside County, Illinois, which was not too far from Chicago where others from the Groningen location had also settled. The soil in Whiteside County and the proximity of the Mississippi River drew them to Fulton.

I was fortunate in being able to visit Warffum a few years ago while visiting an acquaintance in Leeuwarden. It was most rewarding for me to see the sea, the beautiful farms, the distinctly visible churches etc. and my 'roots' became more firmly established mentally. Visiting the church of my ancestors in Warffum was an unforgettable experience. An elderly friend of mine from Pella, IA (my home today) had died and requested her ashes be interred in the cemetery at Jelsum. This was done. I had promised her if I ever returned to Holland for a visit that I would put flowers on her grave (the ashes were buried in where her mother was buried in the cemetery there). Thus I was able, with the help of the caretaker, to locate the gravesite and fulfill my promise. My friend had never forgotten her deep roots in The Netherlands, having emigrated when she was a girl.

I still visit in Fulton although I have lived in Pella longer than I did, as a child, in Fulton. Both are predominately inhabited by people of Dutch ancestry...their descendants.

- **Question:**

What are your main interests in Dutch matters?

- **Answer:**

I work in several capacities at our Pella Historical Society Museum, doing research, writing books about the town, having a weekly column in the Pella Chronicle and working in the Archives at Pella Historical. Presently we are in the initial stages of planning the building of an authentic Dutch windmill, a corn mill, which will be a welcome center to our historical area. We call it The Centrum. Mr. Verbij, windmill designer from The Netherlands, will be meeting with us next week to go over our ideas and put them into a workable plan. Much money still must be raised, we have applied for a grant from the state government to help somewhat and I've been writing articles about windmills in general to arouse an interest in the community. Much to my interest also, is the fact that a windmill is being planned for the town of Fulton also. Theirs will be built on a dike on the Mississippi River which was erected for flood control some years ago. So I am reading up on Dutch windmills. We have several in our town but none that are actual working mills as the planned one will be...working but not producing.

- **Question:**

Can you say some more about the Dutch cultural activities people organize in your town?

- **Answer:**

Our town looks like 'a little bit of Holland' and many of our Dutch guests are amazed at how our buildings reflect the Dutch heritage of which we are so proud. Our annual Tulip Time in May attracts thousands of people each year. Hundreds of thousands of tulip bulbs are planted. It is a three day affair. Fulton also has Dutch Days, a two day affair, and other towns, such as Holland (Michigan) and Orange City (Iowa) have tulip festivities.

We often entertain Dutch travelers, Dutch groups sponsored by churches to come to the United States to view how we have preserved culture. They stay in local homes and are entertained by our city. We also regularly have visits from choruses traveling to the Dutch enclaves in America etc.

Our town was honored in having HRM Margriet come last October when she also visited other towns with a Dutch heritage. HRM Juliana also visited here in 1942 when she was living in exile in Canada. Queen Beatrix visited in Chicago some years ago and a contingent of people from Pella were invited to meet with her there which was exciting for those so honored. (I was not one of the lucky persons.)

Almost every family in Pella owns a Dutch costume or costumes for each family member. There has been a study on authentic costumes, materials, jewelry etc. Our import store carries Dutch books, Delft and Gouda ware, Dutch lace, foods, etc., and many homes are decorated in a 'Dutch style'. This is true of the other communities I have named as well as many in Wisconsin, Michigan, Washington, California, Illinois and others where Dutch people have settled in a group setting. Wooden shoes adorn many an entryway.

Muriel Kooi:
'Almost every person in Pella owns an authentic Dutch costume'

Oproep

Bestemd voor die oorlogsslachtoffers, die gedurende de jaren 1942-1945 door de Japanse bezettingsmacht in Z.O. Azië werden gedwongen tot prostitutie en diensgevolge uiterst pijnlijke ervaringen opdeden en aan wie lichamelijk en/of geestelijk onherstelbare schade werd berokkend. Deze slachtoffers moeten toen de Nederlandse nationaliteit gehad hebben.

In verband met voorgenomen voorzieningen door het Asian Women's Fund (AWF) in het kader van een "Project ter verbetering van de levensomstandigheden" ten behoeve van bovengenoemde groep oorlogsslachtoffers, doet de Stichting PICN (Project Implementation Committee in the Netherlands) thans met klem een oproep aan betrokkenen, die tot deze groep behoren en die zich nog niet hebben aangemeld bij de vertrouwenspersoon van de Stichting, om zich d.m.v. een brief zo spoedig mogelijk, echter niet later dan 15-1-1999, aan te melden bij de vrouwelijke vertrouwenspersoon PICN. Aanmeldingen na 15-1-1999 kunnen niet meer in behandeling worden genomen.

Gelieve de brief te richten aan:

de vrouwelijke vertrouwenspersoon PICN,
Pb. 65916,
2506 EE Den Haag - Nederland

Het blad wordt uitgegeven in zowel een Nederlandse als een Engelstalige versie. Het is te verkrijgen bij het Anne Frank Huis. Postbus 730, 1000 AS, Amsterdam - Nederland (internet: www.annefrank.nl)

Tentoonstelling

Rembrandt en de Bijbel: van september 1998 tot september 1999 wordt 'Het Jaar met de Bijbel' georganiseerd. Het Rembrandthuis doet hieraan mee met een overzichtstentoonstelling van alle bijbelse prenten van Rembrandt over verhalen uit het Oude en het Nieuwe Testament. Op negentien van deze prenten heeft Willem Mengelberg in 1906 muziek gecomponeerd. Het is voor het eerst dat iedere bezoeker de mogelijkheid krijgt gelijktijdig van de originele etsen van Rembrandt te genieten en naar de bijbehorende muziek te luisteren.

De tentoonstelling wordt gehouden van 10 december 1998 tot en met 14 februari 1999. Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met:

Het Rembrandthuis, Jodenbreestraat 4, 1011 NK Amsterdam, Nederland
(e-mail: museum@rembrandthuis.nl)

Publicatie (1)

Bij de 'Stichting Ons Erfdeel' is het zesde deel van *The Low Countries: Arts and Society in Flanders and the Netherlands, 1998-99* verschenen. De 320 pagina's, in kleur, bevatten onder andere bijdragen over het Nederlandse poldermodel, het rechtssysteem in België en de monarchieën van de Lage Landen, en bovendien artikelen over en vertalingen van Nederlandse en Vlaamse schrijvers en dichters. Er staan ook stukjes in over geschiedenis, oudere en hedendaagse kunst, architectuur en de film. Het bevat bovendien een cultureel jaaroverzicht met bijdragen over gebeurtenissen, evenementen en boeken die van belang zijn voor de Engelstalige wereld.

The Low Countries (ISSN 0779-5815) kan worden besteld bij: Stichting Ons Erfdeel, Murissonstraat 260, 8930 Rekkem, België
(e-mail: erfdeel@pophost.eunet.be)

Publicatie (2)

Het *Anne Frank Magazine* verschijnt een keer per jaar en biedt een boeiend en soms verrassend beeld van de wereld achter het Anne Frank Huis.

Het nummer van 1998 bevat het relaas van Vader Otto, Miep Gies, schoolvriendin Hannah Goslar en Annes vriend Hello Silberberg, die ons iets vertellen over Anne Frank en de onderduik. Daarnaast is er aandacht voor de activiteiten die gericht zijn op de wereld van vandaag. Het werpt een licht op de reizende tentoonstelling Anne Frank - een Geschiedenis voor Vandaag, die onlangs Wellington, Nieuw Zeeland, aandeed, en die sinds de opening in 1985 door ongeveer zeven miljoen mensen over de hele wereld is bekeken.

Advertentie

- gevestigd in de Verenigde Staten en in Nederland
- Amerikaans-Nederlands en Nederlands-Amerikaanse vertalingen
- beëdigde vertalingen voor emigratiedoeleinden
- neem voor informatie contact op met:
VS (Californië): Ineke Groenwold
e-mail: roelhard@aol.com
fax: 209-622-9105
Nederland: Koop Tissingh

Bijdragen voor het winternummer van **Voices from Holland** moeten uiterlijk **31 december** binnen zijn. Opmerkingen over het herfstnummer en suggesties voor komende nummers zijn welkom, evenals verslagen of aankondigingen aangaande plaatselijke folklore of uitwisselingsactiviteiten. Brieven aan de redactie en bijdragen voor de 'lezershoek' (bij voorkeur niet langer dan 300 woorden) kunnen gestuurd worden naar:

a & e translations

t.a.v. Dhr. Koop Tissingh (red.)

Rijksweg 46

9731 AC Groningen

the Netherlands

e-mail: k.tissingh.a-e-translations@wxs.nl

telefax: 00-31-(0)842-130169

Attention

To all those who in the period 1942-1945 (WW II) suffered extreme mental and physical harm on account of being forced into prostitution by the Japanese occupation forces in South East Asia.

This group of victims must have had the Dutch nationality at that time.

The AWF (Asian Women's Fund) is planning to pay compensation to this group of victims in the form of a Project to improve the living conditions of those victims. In this regard, the foundation PICN (Project Implementation Committee in the Netherlands) urgently request those who belong to this category, but have yet to register, to do so on or before 15 January 1999 by mail. Requests after 15-1-1999 cannot be dealt with anymore.

Send your letter to the lady entrusted with this registration, addressed as follows:

De vrouwelijke vertrouwenspersoon van de PICN,
Postbus 65916,
2506 EE Den Haag - The Netherlands

Publication (1)

'Stichting Ons Erfdeel' has published its sixth volume of *The Low Countries: Arts and Society in Flanders and the Netherlands, 1998-99*. Its 320 pages, printed in four colors, include, among others, contributions on the Dutch polder model, the judicial system in Belgium and the monarchies of the Low Countries, as well as articles about and translations from the work of Dutch and Flemish writers and poets. There are also pieces on history, older and contemporary art, architecture and film. It also contains a cultural chronicle with contributions on events, happenings and books of interest to the English-speaking world.

The Low Countries (ISSN 0779-5815) can be ordered from: Stichting Ons Erfdeel, Murissonstraat 260, 8930 Rekkem, Belgium (e-mail: erfdeel@pophost.eunet.be)

Publication (2)

The Anne Frank Magazine is published once a year. It offers a fascinating and sometimes surprising picture behind the Anne Frank House.

The 1998 issue includes accounts of Father Otto, Miep Gies, schoolfriend Hannah Goslar and Anne's boyfriend Hello Silberberg, who tell us something about Anne Frank in hiding. It also reports on the activities that are directed towards the world today. It highlights the traveling exhibition Anne Frank - A History for Today, which recently visited Wellington, New Zealand, and which was seen by approximately seven million visitors around the world since it opened in 1985. The magazine is published in both a Dutch and an English-language version. It is available at the Anne Frank House, PO Box 730, 1000 AS, Amsterdam - The Netherlands (internet: www.annefrank.nl)

Exhibition

Rembrandt and the Bible: from September 1998 to

September 1999, 'The Year of the Bible' is organized. The Rembrandthuis participates in this by means of a special exhibition on all of Rembrandt's biblical illustrations about stories from the Old and the New Testament. On nineteen of these illustrations, Willem Mengelberg has made musical compositions in 1906. It is the first time that every visitor will have the opportunity to simultaneously enjoy Rembrandt's original etchings and listen to the accompanying music.

The exhibition is open from 10 December 1998 through 14 February 1999. For further information, please contact: Het Rembrandthuis, Jodenbreestraat 4, 1011 NK, Amsterdam - The Netherlands (e-mail: museum@rembrandthuis.nl)

Rembrandt: Joseph and Pontifar's wife (1634)

Advertisement

- offices in the United States and in the Netherlands
- for American-Dutch and Dutch-American translations
- **also** certified translations for emigration purposes
- contact for information:

VS (California): Ineke Groenwold
e-mail: roelhard@aol.com
fax: 209-622-9105

Nederland: Koop Tissingh
e-mail: k.tissingh.a-e-

Contributions for the winter-issue of **Voices from Holland** should be in by **December 31st**. Comments on the fall-issue and suggestions for further issues are welcomed, and so are reports and announcements on local folklore and exchange activities. Letters to the editor and contributions for the readers corner (preferably no longer than 300 words) can be sent to:

a & e translations
attn. Mr. Koop Tissingh (ed.)
Rijksweg 46
9731 AC Groningen
the Netherlands
e-mail: k.tissingh.a-e-translations@wxs.nl
telefax: 00-31-(0)842-130169